

**SZCZEGÓŁOWY OPIS
PRIORYTETÓW
PROGRAMU
OPERACYJNEGO
KAPITAŁ LUDZKI**

Projekt z dnia 1 lutego 2007 r.

Akceptacja:

SPIS TREŚCI

I. Informacje na temat Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	4
1. Status dokumentu	4
2. Opis Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	5
3. Informacje na temat finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	7
4. Lista projektów kluczowych	9
5. Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki	9
5.1. Projekty w procedurze konkursowej	10
5.2. Projekty systemowe	11
6. Załączniki do PO Kapitał Ludzki	12
II. Informacje na temat Priorytetów i Działań PO KL	13
PRIORYTET I ZATRUDNIENIE I INTEGRACJA SPOŁECZNA	15
1.1 WSPARCIE SYSTEMOWE INSTYTUCJI RYNKU PRACY	16
1.2 WSPARCIE SYSTEMOWE INSTYTUCJI POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	22
1.3 OGÓLNOPOLSKI PROGRAM INTEGRACJI I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	28
PRIORYTET II ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH I POTENCJAŁU ADAPTACYJNEGO PRZEDSIĘBIORSTW	38
2.1 ROZWÓJ KADR NOWOCZESNEJ GOSPODARKI	39
2.2 WSPARCIE DLA SYSTEMU ADAPTACYJNOŚCI KADR	46
PRIORYTET III WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY	51
3.1 WYSOKA JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA W SYSTEMIE OŚWIATY	52
3.2 ROZWÓJ SYSTEMU EGZAMINÓW ZEWNĘTRZNYCH	57
3.3 OPRACOWANIE I WDROŻENIE KRAJOWEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI	61
3.4 ROZWÓJ SYSTEMU DORADZTWA EDUKACYJNO -ZAWODOWEGO	65
3.5 EFEKTYWNY SYSTEM KSZTAŁCENIA I DOSKONALENIA KADR OŚWIATY	68
3.6 WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH ORAZ ROZWÓJ KOMPETENCJI KLUCZOWYCH	73
PRIORYTET IV SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA	79
4.1 ROZWÓJ POTENCJAŁU DYDAKTYCZNEGO UCZELNI	80
4.2 ZWIĘKSZENIE LICZBY ABSOLWENTÓW KIERUNKÓW O ZNACZENIU KLUCZOWYM DLA GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY	86
4.3 WZMOCNIENIE KOMPETENCJI KADR SYSTEMU B+R	90
PRIORYTET V DOBRE RZĄDZENIE	94
5.1 WZMACNIANIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	95
5.2 WZMACNIANIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ	102
5.3 WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	111

5.4 ROZWÓJ POTENCJAŁU TRZECIEGO SEKTORA.....	116
5.5 PAŃSTWO PARTNERSKIE	121
PRIORYTET VI PROFILAKTYKA, PROMOCJA I POPRAWA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	129
6.1 WZMOCNIENIE POTENCJAŁU ZDROWIA POPRZEZ PROFILAKTYKĘ, PROMOCJĘ I EDUKACJĘ ZDROWOTNĄ OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	130
6.2 POPRAWA STANU ZDROWIA PRACOWNIKÓW ZWIĄZANA Z OGRANICZANIEM WYSTĘPOWANIA CHOROÓB ZAWODOWYCH ORAZ STOSOWANIEM REHABILITACJI ZAWODOWEJ W TYCH CHOROBACH	136
6.3 DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR MEDYCZNYCH SŁUŻĄCE WZROSTOWI ICH KONKURENCYJNOŚCI ORAZ PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA W OCHRONIE ZDROWIA.....	143
PRIORYTET VII RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH ORAZ PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	151
7.1 POPRAWA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA ORAZ WSPIERANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE.....	152
7.2 WSPARCIE ORAZ PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SAMOZATRUDNIENIA	160
7.3 RÓWNOŚĆ SZANS DLA WSZYSTKICH ORAZ PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	165
PRIORYTET VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI	177
8.1 ROZWÓJ PRACOWNIKÓW I PRZEDSIĘBIORSTW W REGIONIE	178
8.2 TRANSFER WIEDZY	185
PRIORYTET IX ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH... 191	
9.1 WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH.....	192
9.2 ROZBUDOWA OFERTY I PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO	197
9.3 UPOWSZECHNIENIE KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO.....	201
9.4 WYSOKO WYKWALIFIKOWANE KADRY SYSTEMU OŚWIATY.....	206
PRIORYTET X PARTNERSTWO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH. 211	
10.1 WSPARCIE INICJATYW I PAKTÓW LOKALNYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	212
PRIORYTET XI POMOC TECHNICZNA	217
11.1 POMOC TECHNICZNA	218
III. Tabela finansowa zobowiązań dla PO w podziale na priorytety i działania z przyporządkowaniem kategorii interwencji funduszy strukturalnych, oraz oznaczonymi działaniami podlegającymi cross-financing (Euro)	221

I. Informacje na temat Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

1. Status dokumentu

Program Operacyjny Kapitał Ludzki jest przygotowywany na podstawie *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999*, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1083/2006/WE”, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658), zwanej dalej „ustawą” oraz *Rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999*, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1081/2006/WE”. Zgodnie z art. 37 rozporządzenia nr 1083/2006/WE program operacyjny składa się z następujących elementów:

1. diagnozy społeczno-ekonomicznej opracowanej z uwzględnieniem podziału na poszczególne obszary wsparcia tj. zatrudnienie, edukację, integrację społeczną, administrację i opiekę zdrowotną;
2. analizy SWOT;
3. informacji na temat dotychczasowej pomocy zagranicznej w zakresie rozwoju zasobów ludzkich;
4. analizy spójności Programu ze strategicznymi dokumentami krajowymi i wspólnotowymi;
5. opisu poszczególnych priorytetów wraz z ich uzasadnieniem, opisem celów i wskaźników ich realizacji;
6. opisu sytemu wdrażania;
7. informacji o zakresie komplementarności z innymi programami operacyjnymi;
8. planu finansowego.

Programy operacyjne ustanawia się w celu realizacji strategii rozwoju, w tym Strategii Rozwoju Kraju oraz strategii sektorowych. Zakres obowiązywania PO KL został określony – podobnie jak innych programów operacyjnych – na okres lata 2007 – 2013, jednakże zgodnie z zasadami rozliczania funduszy strukturalnych wydatki ponoszone na projekty w ramach programów operacyjnych są kwalifikowane jeżeli zostały faktycznie poniesione pomiędzy datą przedłożenia programu operacyjnego Komisji Europejskiej a dniem 31 grudnia 2015 r. Program Operacyjny Kapitał Ludzki został oficjalnie przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 12 grudnia 2006 r., co oznacza iż od tego momentu wydatki ponoszone na przedsięwzięcia w ramach PO KL mogą zostać uznane za kwalifikowalne, natomiast kwestia ich refundacji jest uzależniona od decyzji Instytucji Pośredniczących, zwanych dalej „IP” odpowiedzialnych za realizację poszczególnych Priorytetów.

Zmiany w treści PO KL mogą następować zarówno z inicjatywy państwa członkowskiego jak również Komisji Europejskiej, po poddaniu zawartości programu powtórnej analizie w co najmniej jednym z następujących przypadków:

1. po zejściu znaczących zmian społeczno-gospodarczych;
2. w celu pełniejszego uwzględnienia lub zmiany podejścia do istotnych zmian w priorytetach wspólnotowych, krajowych lub regionalnych;
3. w świetle oceny wynikającej z monitorowania Programu;
4. w wyniku trudności w realizacji.

Programy operacyjne mogą być w razie potrzeby również zmieniane po dokonaniu alokacji krajowej rezerwy wykonania (która powinna nastąpić nie później niż dnia 31 grudnia 2011 r.) lub krajowej rezerwy interwencyjnej, przeznaczanej na pokrycie nieprzewidzianych kryzysów lokalnych lub sektorowych powiązanych z restrukturyzacją gospodarczą i społeczną lub skutkami liberalizacji handlu.

Z uwagi na ogólny charakter programów operacyjnych kierowanych do Komisji Europejskiej, każda instytucja zarządzająca programem operacyjnym przygotowuje dodatkowy dokument uszczegóławiający jego postanowienia. W przypadku PO KL jest to *Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. Obowiązek przygotowania tego dokumentu spoczywa na instytucji zarządzającej programem operacyjnym, zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 *ustawy*. Dokument ten, ze względu na szczegółowość zawartych w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Zawarte w nim informacje dotyczące szczegółowych typów projektów, listy potencjalnych beneficjentów, grup docelowych wsparcia oraz systemu wdrażania, ułatwią przygotowanie projektu i prawidłowe przygotowanie wniosku o jego dofinansowanie.

Zgodnie z art. 26 *ustawy* za przygotowanie Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki odpowiedzialna jest instytucja zarządzająca programem operacyjnym, zwana dalej „IZ”, współpracująca w tym zakresie z instytucjami pośredniczącymi zarówno szczebla centralnego jak i regionalnego.

2. Opis Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Celem głównym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Cel ten będzie realizowany m.in. poprzez aktywizację zawodową, rozwijanie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie mechanizmów efektywnego zarządzania w administracji państwowej. W ramach programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, adaptacyjność przedsiębiorstw, zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli oraz partnerskiego państwa, a także z promocją postaw zdrowotnych wśród osób pracujących i doskonaleniem zawodowym kadr medycznych.

Działania podejmowane w ramach Programu zmierzają do podnoszenia i rozwijania potencjału podmiotów działających w obszarach objętych wsparciem EFS oraz upowszechniania programów wspierających zatrudnienie i integrację społeczną. Realizowane będą działania mające na celu aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia

osobom i grupom społecznym doświadczającym dyskryminacji na rynku pracy, m.in. poprzez rozwijanie alternatywnych form zatrudnienia, podnoszenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych, wspieranie zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej oraz promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Wspierany będzie także rozwój potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, poprzez inwestycje o charakterze ponadregionalnym w doskonalenie zawodowe kadr i poprawę jakości działań, wspierających rozwój usług szkoleniowo-doradczych w przedsiębiorstwach. W szerokim zakresie zapewnione zostanie wsparcie skierowane do przedsiębiorstw i ich pracowników, w szczególności osób o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych, w celu wzmocnienia ich potencjału i dostosowania kwalifikacji do potrzeb regionalnej strategii rozwoju, w tym wspieranie transferu wiedzy w ramach współpracy pracowników przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych.

W ramach priorytetów edukacyjnych realizowane będzie wsparcie na rzecz modernizacji i wdrażania reform w systemie edukacji, ukierunkowanych na podwyższanie jakości i efektywności kształcenia, odpowiadających warunkom gospodarki opartej na wiedzy. Wsparcie udzielane w tym obszarze będzie przyczyniać się do: efektywnego zarządzania systemem edukacji, doskonalenia programów nauczania i uzupełniania ich o elementy innowacyjne, wzmocnienia efektywności systemu szkolenia i doskonalenia kadr edukacji. Ponadto przewidziane jest dostosowanie programów i kierunków nauczania do wymogów rynku pracy, podnoszenie kompetencji i poziomu wiedzy uczniów i studentów w zakresie nauk o znaczeniu kluczowym dla gospodarki, współpracę między instytucjami systemu edukacji a przedsiębiorstwami i sektorem badawczo – rozwojowym, a także wymianę informacji o kwalifikacjach uzyskiwanych w kontekście danego kierunku kształcenia. Ponieważ sytuacja jednostek na rynku pracy w dużym stopniu jest zdeterminowana dostępem do odpowiedniej jakości edukacji i możliwościami korzystania z jej usług, wyrównywanie szans edukacyjnych na wszystkich etapach kształcenia będzie jednym z głównych kierunków działań. Podejmowane będą również działania nakierowane na upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych podnoszących kwalifikacje lub uzupełniających wykształcenie w formach szkolnych lub pozaszkolnych oraz działania zmierzające do rozwoju szkół wyższych.

Działania ukierunkowane na wzmocnienie zdolności polskiej administracji do wypełniania swoich funkcji w nowoczesny i partnerski sposób, realizowane będą poprzez podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych, zwiększanie kompetencji kadr sektora publicznego oraz wspieranie i upowszechnianie współpracy pomiędzy tym sektorem a partnerami społeczno – gospodarczymi.

Z punktu widzenia lepszego wykorzystania możliwości zasobów ludzkich istotną kwestią pozostaje profilaktyka, promocja i edukacja zdrowotna, ukierunkowana na ograniczenie ogólnej podatności pracowników na choroby i zapobieganie chorobom zawodowym. W zakresie realizowanych działań możliwa będzie także poprawa jakości zarządzania w ochronie zdrowia i podnoszenie konkurencyjności polskich pracowników medycznych, poprzez doskonalenie zawodowe kadr i racjonalne wykorzystanie ich potencjału.

Istotną kwestię stanowi wsparcie rozwoju zasobów ludzkich na obszarach wiejskich, poprzez umożliwienie dostępu do wysokiej jakości edukacji i szkoleń, wsparcie dla zwiększenia zatrudnienia poza rolnictwem i rozwoju przedsiębiorczości.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 11 Priorytetów, realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

- Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna;
- Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw;
- Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty;
- Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka;
- Priorytet V Dobre rządzenie;
- Priorytet VI Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia ludności w wieku produkcyjnym.

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym to:

- Priorytet VII Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej;
- Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki;
- Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach;
- Priorytet X Partnerstwo na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;

Ponadto realizowany będzie Priorytet XI Pomoc techniczna, którego celem jest zapewnienie właściwego zarządzania, wdrażania oraz promocji Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. Informacje na temat finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w latach 2007–2013 wyniesie ok. 14,43% całości środków przeznaczonych na realizację programów operacyjnych, tj. 11 420 207 059 EUR. W ramach tej kwoty wielkość alokacji z Europejskiego Funduszu Społecznego wyniesie ok. 9 707 176 000 EUR, a wkład krajowy stanowić będzie ok. 1 713 031 059 EUR. Poziom krajowego współfinansowania został oszacowany na poziomie minimalnym tj. 15%.

W ramach Programu ok. 60% alokowanych środków zostanie przeznaczonych na wsparcie realizowane przez regiony, zaś pozostałe ok. 40% środków będzie wdrażane sektorowo przez odpowiednie resorty.

Środki przekazywane przez Komisję Europejską na rzecz PO KL jako zaliczki, płatności okresowe i płatności salda końcowego będą wpływać na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony w euro i zarządzany przez MF. Z rachunku tego środki, po przewalutowaniu na PLN będą przekazywane na centralny rachunek dochodów budżetu państwa na podstawie dyspozycji ministra właściwego ds. finansów. Będą one ujęte w odrębnej części budżetowej obejmującej wpłaty na rzecz budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy ds. finansów.

Środki na współfinansowanie wkładu krajowego PO KL pochodzić będą z następujących źródeł:

- budżet państwa,
- budżet jednostek samorządu terytorialnego, zwanych dalej „JST”,
- inne środki publiczne (PFRON, Fundusz Pracy).

Czynnikiem decydującym o źródle współfinansowania będzie przede wszystkim rodzaj beneficjenta. Środki budżetu JST będą zaangażowane we współfinansowanie wkładu

krajowego w przypadku projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast projekty realizowane przez PFRON będą finansowane z jego środków własnych. Środki budżetu państwa będą przeznaczone na współfinansowanie priorytetów komponentu centralnego PO KL wdrażanych przez państwowe jednostki budżetowe (w ramach dostępnego dla nich limitu środków). Ponadto środki budżetu państwa będą przekazywane w formie dotacji rozwojowej na realizację projektów w ramach komponentu regionalnego PO KL. O źródle współfinansowania krajowego decydować będzie również rodzaj realizowanego projektu (projekty konkursowe, systemowe). Projekty systemowe realizowane przez beneficjentów na podstawie ustawy, będą współfinansowane z tego źródła, z którego pochodzą środki na realizację działań statutowych beneficjenta objętych projektem systemowym.

W szczególności projekty na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych realizowane przez powiatowe urzędy pracy będą współfinansowane ze środków Funduszu Pracy.

Wysokość wkładu poszczególnych źródeł współfinansowania nie zawsze będzie odpowiadać wysokości krajowego wkładu publicznego i wynosić 15% wartości operacji. Decydować o tym będzie umowa regulująca realizację projektu/działania/priorytetu zawierana pomiędzy udzielającym wsparcia a beneficjentem tych środków, w której zostanie on zobowiązany do wniesienia wkładu własnego.

a) komponent centralny

Wydatki na realizację działań wdrażanych przez instytucję wdrażającą, zwaną dalej „IW, będących państwowymi jednostkami budżetowymi są zaplanowane w części budżetowej, której dana jednostka jest dysponentem¹. W związku z tym, IP nie przekazuje IW środków na realizację działania. Natomiast w przypadku, gdy IW nie jest państwową jednostką budżetową, otrzymuje od IP dotację rozwojową na realizację działania/projektów własnych IW na podstawie umowy ramowej dotyczącej wdrażania odpowiedniego działania/działań danego Priorytetu. Środki na realizację projektów beneficjenci otrzymują od IW/IP jako zaliczka w formie dotacji rozwojowej na podstawie umowy/porozumienia. Beneficjenci będący państwowymi jednostkami budżetowymi zapewniają środki na realizację projektu w ramach własnego limitu wydatków budżetu państwa określonego w planie finansowym jednostki (w swej części budżetowej) i w związku z tym nie otrzymują środków finansowych od IW/IP.

b) komponent regionalny

Rolę IP w ramach poszczególnych priorytetów komponentu regionalnego pełni samorząd województwa. Środki na realizację priorytetów komponentu regionalnego PO KL (priorytety VII-X) planowane są w części budżetowej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, zwanego dalej „MRR”. Środki na realizację priorytetów samorząd województwa będzie otrzymywał jako zaliczkę w formie dotacji rozwojowej. IW będące jednostkami organizacyjnymi samorządu województwa zapewniają środki na realizację działania w ramach własnego limitu wydatków określonego w planie finansowym jednostki. Pozostałe IW otrzymują od IP dotację rozwojową na realizację działania/projektów własnych na podstawie umowy ramowej dotyczącej wdrażania działania w ramach danego priorytetu. Środki na realizację projektów beneficjenci otrzymują od IW/IP jako zaliczkę w formie dotacji rozwojowej na podstawie umowy/porozumienia. Jednakże beneficjenci będący państwowymi jednostkami budżetowymi nie otrzymują środków finansowych od IW/IP, gdyż posiadają środki na

¹ Wskazane rozwiązanie obowiązuje od 2008r.

realizację projektu w ramach własnego limitu wydatków określonego w planie finansowym jednostki.

Wysokość środków publicznych przeznaczonych na finansowanie komponentu regionalnego PO KL prezentuje poniższa tabela.

województwo	Priorytet VII	Priorytet VIII	Priorytet IX	Priorytet X	ogółem
Dolnośląskie	252 857 135	108 564 977	75 413 847	17 778 649	454 614 608
Kujawsko-Pomorskie	208 621 529	89 572 286	62 220 716	14 668 398	375 082 929
Lubelskie	266 707 382	114 511 624	79 544 640	18 752 475	479 516 121
Lubuskie	93 164 417	40 000 425	27 785 995	6 550 488	167 501 325
Łódzkie	262 615 621	112 754 813	78 324 285	18 464 779	472 159 498
Małopolskie	307 676 786	132 101 961	91 763 636	21 633 077	553 175 460
Mazowieckie	472 548 118	202 889 967	140 935 994	33 225 352	849 599 431
Opolskie	90 821 579	38 994 521	27 087 251	6 385 760	163 289 111
Podkarpackie	225 216 559	96 697 413	67 170 132	15 835 212	404 919 316
Podlaskie	135 658 679	58 245 465	40 459 776	9 538 304	243 902 224
Pomorskie	195 621 078	83 990 503	58 343 373	13 754 322	351 709 276
Śląskie	384 499 024	165 085 822	114 675 628	27 034 528	691 295 002
Świętokrzyskie	165 399 311	71 014 696	49 329 826	11 629 398	297 373 231
Warmińsko-Mazurskie	162 951 777	69 963 840	48 599 857	11 457 310	292 972 784
Wielkopolskie	315 664 573	135 531 541	94 145 968	22 194 706	567 536 788
Zachodniopomorskie	159 681 551	68 559 758	47 624 522	11 227 377	287 093 208
POLSKA	3 699 705 119	1 588 479 612	1 103 425 446	260 130 135	6 651 740 312

4. Lista projektów kluczowych

Program Operacyjny Kapitał Ludzki nie przewiduje realizacji projektów kluczowych.

5. Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki

Program Operacyjny Kapitał Ludzki przewiduje realizację wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego za pośrednictwem dwóch procedur: **procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych**, określonych w art. 28.

Informacje na temat procedur wyboru projektów zawarte są w **Planie działania**², corocznie przygotowywanym przez IP dla każdego Priorytetu. Plan działania jest dokumentem o charakterze operacyjnym, obejmuje okres jednego roku budżetowego i podobnie jak w przypadku Ramowego Planu Realizacji Działania (funkcjonującego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006), ma na celu przedstawienie założeń IP w danym roku co do preferowanych form wsparcia (typów projektów), podziału środków finansowych na wybrane typy projektów oraz zasad i terminów wyboru projektów.

² Plan działania jest dokumentem przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą osobno dla każdego Priorytetu i zatwierdzanym przez Instytucję Zarządzającą PO KL, na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego (lub Podkomitetu Monitorującego – w przypadku priorytetów regionalnych).

5.1. Projekty w procedurze konkursowej

IP (albo IW, jeżeli została wyznaczona), dokonuje wyboru projektów w procedurze konkursowej w oparciu o następujące kryteria:

1) dostępu - określane przez IP (IW) i zawierające:

- wskazanie typów beneficjentów mogących aplikować w danym konkursie,
- skierowanie projektu do właściwych grup docelowych ,
- inne kryteria warunkujące wsparcie (np. projekt składany w partnerstwie, projekt realizowany w sposób ponadregionalny).

2) strategiczne - określane przez IP (IW), wynikające z Planu działania (np. preferowanie projektów szkoleniowych dla pracowników niskokwalifikowanych).

3) oceny merytorycznej - stanowiące podstawę oceny merytorycznej projektu i dotyczące:

a) beneficjenta, np.:

- potencjał instytucjonalny,
- doświadczenie,
- wiarygodność,

b) jakości projektu, np.:

- uzasadnienie potrzeby realizacji projektu,
- sposób wyboru i zapewnienia udziału w projekcie określonych grup docelowych,
- innowacyjność rozwiązań,
- różnorodność i adekwatność doboru instrumentów służących realizacji projektu,
- trwałość i kompleksowość rezultatów,
- sposób zarządzania projektem (racjonalność harmonogramu działań, czytelność zasad realizacji),
- zgodność z polityką równych szans oraz ocena wpływu na sytuację płci (*gender impact assessment*),
- nawiązanie do koncepcji zrównoważonego rozwoju,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii (ICT),

c) finansowania projektu, np.:

- przejrzystość źródeł finansowania,
- uzasadnienie wydatków projektu (relacja nakład/rezultat),
- kwalifikowalność wydatków.

Złożony przez beneficjenta wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega ocenie spełniania wymogów rejestracyjnych i kryteriów dostępu, np. czy wnioskodawca może ubiegać się o dofinansowanie projektu. Niespełnienie któregokolwiek z wymogów rejestracyjnych lub kryteriów dostępu skutkuje odrzuceniem wniosku, zaś spełnienie wszystkich wymogów pozwala na rozpoczęcie oceny merytorycznej. W celu zapewnienia

rzetelnej i bezstronnej oceny projektów, IZ/IP/IW może korzystać z opinii ekspertów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Jeżeli wniosek uzyskał pozytywną ocenę merytoryczną i został przyjęty do realizacji, wnioskodawca, na wezwanie IP (IW) i w określonym przez nią terminie, składa wszystkie wymagane dokumenty (załączniki) do wniosku.

Zgodnie z ustawą w przypadku odrzucenia projektu złożonego przez beneficjenta możliwe jest zastosowanie procedury odwoławczej. Ustawa przewiduje dwa, dopuszczalne w procesie naboru projektów środki odwoławcze jakimi są: **protest** oraz **wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy**. Ustawa określa również tryb wnoszenia środków odwoławczych, a także ustala, kto może z tych środków skorzystać, terminy ich wnoszenia oraz podmioty uprawnione do ich rozpatrywania. Jednocześnie na podstawie art. 35 ustawy minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może wydać wytyczne w zakresie procedury odwoławczej dla wszystkich programów operacyjnych.

5.2. Projekty systemowe

Zgodnie z przepisami ustawy projekty systemowe polegają na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów i jednostek lub w szczegółowych wytycznych wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego. W ramach PO KL, projekty systemowe (nie dotyczące pomocy technicznej) mogą być realizowane przez:

- 1) beneficjentów wskazanych w niniejszym dokumencie
- oraz:
- 2) instytucje pośredniczące;
 - 3) instytucje wdrażające – jeżeli zostały wyznaczone

pod warunkiem, że spełniają one kryteria, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 *ustawy*. Pełnią one wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP/IW.

IP(lub IW) mogą także realizować jako wsparcie systemowe, projekty przewidziane do realizacji w trybie konkursowym, po uprzednim wskazaniu tego rodzaju wsparcia w Planie działania, przyjmowanym przez IZ PO KL na podstawie rekomendacji Komitetu (lub Podkomitetu) Monitorującego.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest jego zgodność z odpowiednim Planem działania. Do realizacji może zostać przyjęty jedynie ten typ projektu systemowego, którego zwięzły opis znajduje się w Planie działania. Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IW(jeśli została wyznaczona) umowę ramową. Umowa ta zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych i zapewnienia monitoringu. Załącznikiem do powyższej umowy jest Karta projektu. Karta projektu zawiera następujące informacje dotyczące danego projektu systemowego³:

- 1) opis działań podejmowanych w ramach projektu,
- 2) określenie grup docelowych projektu,
- 3) zestawienie wskaźników produktu i rezultatu (wraz z wartościami docelowymi),

³ Wzory karty projektu mogą nieznacznie różnić się między sobą w zależności od typu beneficjenta systemowego.

- 4) syntetyczny opis sposobu zarządzania projektem (w tym: zasoby kadrowe),
- 5) budżet projektu (główne kategorie wydatków z podziałem na lata realizacji wsparcia, określenie wysokości wkładu własnego).

IP może delegować część zleconych jej przez IZ zadań związanych z realizacją PO KL do IW. W przypadku gdy wyznaczona została Instytucja Wdrażająca, która zamierza realizować projekt systemowy, Karta projektu, składana każdorazowo (w miarę potrzeb) przez IW i podlegająca negocjacjom z właściwą Instytucją Pośredniczącą, stanowi załącznik do umowy ramowej zawartej pomiędzy Instytucją Pośredniczącą a Instytucją Wdrażającą. Umowa ramowa jest zgodna z odpowiednim Planem działania. W przypadku, gdy IW i IP są umiejscowione w jednej instytucji, podział zadań pomiędzy właściwymi komórkami organizacyjnymi określa regulamin wewnętrzny instytucji.

W przypadku, gdy Instytucja Pośrednicząca zamierza realizować projekt systemowy, Karta projektu stanowi część (załącznik do) Planu działania. Karta projektu IP podlega ocenie dokonywanej przez Komitet Monitorujący PO KL (dla Priorytetów centralnych) albo Podkomitet Monitorujący PO KL (dla Priorytetów regionalnych) podczas zatwierdzenia Planu. Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, decyzję o dofinansowaniu projektu, którego beneficjentem jest Instytucja Pośrednicząca, podejmuje Instytucja Zarządzająca.

6. Załączniki do PO Kapitał Ludzki

Programowanie interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce jest procesem złożonym i długotrwałym, wymagającym licznych zmian o charakterze legislacyjnym, finansowym i organizacyjnym. Niezbędne w tym celu jest przygotowanie szeregu dokumentów programowych, skierowanych do podmiotów uczestniczących we wdrażaniu EFS, zawierających informacje o różnym stopniu szczegółowości i dotyczących różnorodnych zagadnień tematycznych. Z perspektywy potencjalnych projektodawców PO KL niezbędna jest znajomość następujących dokumentów:

- 1) Program Operacyjny Kapitał Ludzki;
- 2) Szczegółowy Opis PO KL;
- 3) Wytyczne nt. kwalifikowalności wydatków ;
- 4) Wzór wniosku o dofinansowanie projektu;
- 5) Wzór umowy o dofinansowanie projektów;
- 6) Wzory wniosków o płatność.

Ponadto, dla przeprowadzenia w sposób efektywny procesu wdrażania PO Kapitał Ludzki, opracowane zostaną inne dokumenty programowe, których znajomość ułatwi aplikowanie o środki EFS w procedurze konkursowej. Dotyczy to w szczególności rocznego Planu Działań przygotowywanego przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu oraz szczegółowej dokumentacji konkursowej, stanowiącej materiał pomocniczy dla beneficjentów ubiegających się o przyznanie dofinansowania projektów.

II. Informacje na temat Priorytetów i Działań PO KL

Poniżej znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, opracowane w formie tabelarycznej w podziale dla poszczególnych Działań i funkcjonujących w ich ramach grup operacji.

Priorytet I

**ZATRUDNIENIE I INTEGRACJA
SPOŁECZENA**

PRIORYTET I

ZATRUDNIENIE I INTEGRACJA SPOŁECZNA

Opis Priorytetu I

W zwiększaniu szans na zatrudnienie osób bezrobotnych i poszukujących pracy szczególnie istotną rolę odgrywają publiczne służby zatrudnienia i jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Jednakże poważnym problemem - zarówno instytucji rynku pracy jak też instytucji systemu pomocy społecznej - jest wysoka rotacja kadr oraz niedostateczny poziom przygotowania merytorycznego pracowników do wykonywania powierzonych im zadań. Dlatego podnoszenie ich potencjału kadrowego oraz organizacyjnego ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia poprawy skuteczności podejmowanych przez nie działań. Stworzenie spójnego systemu szkoleń i doskonalenia zawodowego dla pracowników instytucji rynku pracy oraz pomocy społecznej umożliwi podniesienie jakości świadczonych przez nie usług co w istotny sposób wpłynie pozytywnie na podażową stronę rynku pracy. Istotną kwestią jest również wypracowanie nowych oraz udoskonalenie już istniejących mechanizmów, które pozwolą na racjonalizację systemu aktywizacji zawodowej oraz wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Będzie to możliwe m.in. poprzez zapewnienie wysokiego poziomu koordynacji i spójności podejmowanych działań, rozbudowę systemu wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy jednostkami świadczącymi pomoc oraz wprowadzanie jednolitych standardów usług.

Ponadregionalny poziom realizacji zadań sprzyja również pełniejszemu wykorzystaniu potencjału ogólnopolskich instytucji działających na rzecz określonych grup osób bezrobotnych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Instytucje te posiadają odpowiednie zaplecze organizacyjne, techniczne i kadrowe oraz doświadczenie, niezbędne dla realizacji kompleksowych projektów aktywizacyjno - integracyjnych oraz prowadzenia bardziej wszechstronnych, szeroko zakrojonych, działań na rzecz poszczególnych grup objętych wsparciem. Na poziomie centralnym planowana jest ponadto realizacja projektów o charakterze informacyjno - promocyjnym, mających na celu upowszechnianie idei równego traktowania w dostępie do zatrudnienia, godzenie życia zawodowego i rodzinnego, a także zwalczanie wszelkich przejawów dyskryminacji w obszarze zatrudnienia - której w największym stopniu doświadczają kobiety powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy, a także osoby niepełnosprawne. W ramach Priorytetu wsparcie ukierunkowane będzie również na tworzenie konkretnych rozwiązań systemowych o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym, mających na celu: eliminację barier w dostępie do zatrudnienia, podnoszenie poziomu integracji społecznej, promowanie mobilności geograficznej i zawodowej oraz zapewnienie korzystnego bilansu migracyjnego zasobów ludzkich.

1.1 WSPARCIE SYSTEMOWE INSTYTUCJI RYNKU PRACY

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Departament Wdrażania EFS w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 – PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 1.1 Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy
16.	Opis działania	Cel Działania: Podniesienie efektywności funkcjonowania instytucji rynku pracy oraz poprawa jakości świadczonych przez nie usług.
		Uzasadnienie Działania: Dynamika zmian zachodzących na rynku pracy warunkuje potrzebę wprowadzenia rozwiązań o charakterze systemowym, które pozwolą na zbudowanie sprawnego aparatu instytucji rynku pracy, zdolnego do efektywnego wypełniania powierzonych mu zadań. Odpowiednie przygotowanie kadry publicznych oraz niepublicznych instytucji rynku pracy, wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych zwiększających dostępność oraz zakres

		<p>świadczonych usług, a także zapewnienie sprawnego przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi podmiotami są kluczowe dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania całego systemu. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera potrzeba opracowania oraz wdrożenia kompleksowych programów szkolenia oraz doskonalenia zawodowego pracowników instytucji rynku pracy, prowadzących do ujednolicenia standardów świadczonych przez nich usług. Istotną kwestią jest również wyposażenie kadr instytucji rynku pracy w odpowiednie instrumenty i narzędzia, w tym wykorzystujące nowoczesne technologie informacyjne na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Ważnym elementem wsparcia systemowego jest też zapewnienie lepszej koordynacji podejmowanych działań oraz upowszechnianie i promocja najlepszych praktyk w obszarze usług rynku pracy. Elementem systemowym wychodzącym naprzeciw potrzebom klientów instytucji rynku pracy jest zwiększenie dostępu do usług rynku pracy oraz do informacji o nim. Dodatkowym wyzwaniem dla rynku pracy jest wzrost międzynarodowej mobilności pracowników. Wymaga ona wprowadzenia odpowiednich rozwiązań systemowych, umożliwiających adekwatne reagowanie instytucji rynku pracy i innych podmiotów działających w obszarze polityki migracyjnej. Ponadto, w celu podniesienia poziomu zatrudnienia oraz aktywności zawodowej kobiet niezbędne jest stworzenie konkretnych rozwiązań systemowych, ułatwiających godzenie życia zawodowego i rodzinnego, a także promujących równość szans w dostępie do zatrudnienia.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego</p>

		Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	113 892 606 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z 28.12.2006 r. str. 0005-0010) – Pomoc na szkolenia: rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1976/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 2204/2002, (WE) nr 70/2001 oraz (WE) nr 68/2001 w odniesieniu do okresu stosowania
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba pracowników powiatowych urzędów pracy, którzy ukończyli szkolenie lub inną formę wsparcia realizowaną w ramach Działania

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i wdrażanie rozwiązań systemowych, w tym metod i narzędzi, zwiększających efektywność usług świadczonych na rzecz klientów instytucji rynku pracy (m.in. doskonalenie struktur organizacyjnych oraz usprawnianie systemów zarządzania instytucjami rynku pracy) – rozwój ogólnopolskiego systemu szkoleń oraz doskonalenia zawodowego kadr instytucji rynku pracy - w tym przede wszystkim w
----	--	---

		<p>obszarze doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy (m.in. poprzez specjalistyczne kursy, szkolenia, w tym szkolenia modułowe, doradztwo, studia uzupełniające, studia podyplomowe oraz wizyty studyjne)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój narzędzi i systemów informatycznych dla publicznych służb zatrudnienia - zwiększanie dostępności usług rynku pracy m.in. poprzez stosowanie nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz tworzenie publicznej sieci dostępu do baz danych o rynku pracy - tworzenie i rozwijanie systemu jednolitych standardów usług świadczonych przez instytucje rynku pracy, m.in. poprzez opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych, organizowanie spotkań informacyjno-szkoleniowych, popularyzację dobrych praktyk i rozwiązań oraz wprowadzenie systemu benchmarkingu w ramach publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia - tworzenie i rozwój systemu oceny i monitorowania efektywności usług świadczonych przez instytucje rynku pracy - budowa i doskonalenie skoordynowanego systemu wymiany informacji między poszczególnymi instytucjami rynku pracy (w tym m.in. w obszarze międzynarodowego pośrednictwa pracy) - rozwój systemu monitorowania i prognozowania sytuacji na rynku pracy (m.in. poprzez makroekonomiczne i mikroekonomiczne badania rynku pracy, ekspertyzy i analizy) - tworzenie, wdrażanie oraz promocja rozwiązań systemowych służących wyrównywaniu szans kobiet i mężczyzn w dostępie do zatrudnienia, godzeniu życia zawodowego i rodzinnego, oraz zwiększaniu
--	--	---

		mobilności przestrzennej i zawodowej (w tym m.in. organizacja ogólnopolskich kampanii informacyjno-promocyjnych, z wykorzystaniem wszelkich dostępnych środków masowego przekazu oraz nowoczesnych metod komunikacji, identyfikacja i upowszechnianie najlepszych praktyk oraz prowadzenie działalności informacyjno-doradczej w obszarze równego dostępu do zatrudnienia)
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – zakup sprzętu i wyposażenia informatycznego dla publicznych instytucji rynku pracy – zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla funkcjonowania systemu koordynacji i przekazywania danych między instytucjami oraz do rozbudowy systemu monitorowania działań i tworzenia baz danych w obszarze rynku pracy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	65
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje rynku pracy – pracownicy instytucji rynku pracy w zakresie systemu szkoleń i doskonalenia kadr
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu	nie dotyczy

	i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.2 WSPARCIE SYSTEMOWE INSTYTUCJI POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Departament Wdrażania EFS w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 – PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej
16.	Opis działania	<p>Cel Działania:</p> <p>Podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania instytucji działających w obszarze pomocy i integracji społecznej, poprzez rozszerzanie realizowanych przez nie usług, poprawę systemu monitorowania i oceny efektywności podejmowanych działań oraz inwestycje w rozwój kwalifikacji i kompetencji kadr.</p>
		<p>Uzasadnienie Działania:</p> <p>Rozwojowi społeczno – gospodarczemu Polski towarzyszy wzrastający poziom ubóstwa i rozwarstwienia społecznego, wywołanego w dużej mierze utrzymującym się długotrwale</p>

		<p>bezrobociem. Zwalczanie ubóstwa i promowanie inkluzji społecznej wymaga jednak istnienia profesjonalnie przygotowanych do tego służb, które efektywnie realizują zadania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W związku z tym, należy dążyć do wypracowania systemowych rozwiązań w zakresie instytucjonalnej przebudowy systemu pomocy społecznej, oraz dokonania całościowego przeglądu istniejących systemów wsparcia, celem ich skoordynowania i nadania im charakteru proaktywizacyjnego w wymiarze zawodowym, edukacyjnym zdrowotnym czy społecznym. Niezbędne w tym celu są działania zmierzające do rozwijania standardów jakości usług pomocy społecznej, poszerzania oferty dostępnej pomocy, łączenia i rozwijania systemów informatycznych dla instytucji pomocy i integracji społecznej, a także poprawy koordynacji i przepływu informacji między instytucjami polityki społecznej. Ponadto w ramach Działania podejmowane będą również inicjatywy mające na celu lepsze przygotowanie kadr jednostek organizacyjnych Służby Więziennej do pracy z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności, w zakresie ich aktywizacji zawodowej i społecznej.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>
18.	Alokacja finansowa na działanie	169 573 435 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	<p>– Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z</p>

		28.12.2006 r. str. 0005-0010) <ul style="list-style-type: none"> – Pomoc na szkolenia: rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej z późn. zm. – Pomoc na szkolenia: rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1976/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 2204/2002, (WE) nr 70/2001 oraz (WE) nr 68/2001 w odniesieniu do okresu stosowania
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	15 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników instytucji pomocy społecznej, którzy ukończyli szkolenie lub inną formę wsparcia realizowaną w ramach Działania

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – rozbudowa systemu monitorowania i oceny efektywności działań a także prognozowania sytuacji w obszarze pomocy społecznej min. poprzez prowadzenie i upowszechnianie badań, ekspertyz i analiz – tworzenie i rozwijanie standardów jakości usług instytucji pomocy i integracji społecznej – rozwój krajowego systemu szkoleń tematycznych i specjalistycznych (szkolenia dotyczące kwestii o zasięgu krajowym) oraz doskonalenia kadr instytucji pomocy i integracji społecznej (m.in. poprzez szkolenia/kursy, doradztwo, studia, studia podyplomowe, wizyty studyjne, specjalizacje, coaching, superwizję) – poszerzanie oferty instytucji pomocy i
----	--	--

		<p>integracji społecznej w zakresie usług na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwój narzędzi i systemów informatycznych dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – upowszechnianie systemów informatycznych zwiększających dostęp do informacji o instrumentach i usługach systemu pomocy i integracji społecznej – budowa i ulepszanie systemu koordynacji oraz przekazywania informacji i danych między instytucjami działającymi w obszarze polityki społecznej i rynku pracy – identyfikacja i promocja najlepszych praktyk i rozwiązań z zakresu pomocy i integracji społecznej
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – zakup sprzętu i wyposażenia informatycznego dla publicznych instytucji pomocy społecznej – zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla funkcjonowania systemu koordynacji i przekazywania danych między instytucjami oraz do rozbudowy systemu monitorowania działań w obszarze pomocy społecznej
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	65
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy, – instytucje pomocy i integracji społecznej i ich pracownicy – organizacje pozarządowe zajmujące się statutowo problematyką pomocy i integracji społecznej i ich pracownicy – pracownicy administracji publicznej działający bezpośrednio w obszarze pomocy i integracji społecznej
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi</i>

		<i>Institucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Institucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Institucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie i realizacja procedur i standardów postępowania przez jednostki organizacyjne Służby Więziennej, w celu przygotowania do zatrudniania i integracji ze społeczeństwem osób odbywających karę pozbawienia wolności – podnoszenie kwalifikacji kadr jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (m.in. poprzez szkolenia, doradztwo, studia i studia podyplomowe) w zakresie przygotowania osób odbywających karę pozbawienia wolności do zatrudniania i integracji ze społeczeństwem – rozwijanie współpracy jednostek penitencjarnych z instytucjami rynku pracy, pomocy społecznej i partnerami społeczno – gospodarczymi w celu przygotowania do zatrudniania i integracji ze społeczeństwem osób odbywających karę pozbawienia wolności
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	65

4.	Typ beneficjentów	Centralny Zarząd Służby Więziennej
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne Służby Więziennej oraz ich funkcjonariusze i pracownicy – partnerzy społeczno-gospodarczy – jednostki administracji publicznej działające w obszarze zatrudnienia i integracji społecznej – instytucje i organizacje społeczne działające w obszarze zatrudnienia i integracji społecznej – instytucje rynku pracy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.3 OGÓLNOPOLSKI PROGRAM INTEGRACJI I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Departament Wdrażania EFS w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 – PL
13.	Instytucja Wdrażająca	Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji – tylko projekty konkursowe dla Romów
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 1.3 Ogólnopolski program integracji i aktywizacji zawodowej
16.	Opis działania	<p>Cel Działania:</p> <p>Celem Działania jest opracowywanie, wdrażanie i promocja ogólnopolskich i ponadregionalnych rozwiązań z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej, skierowanych do grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym w szczególności: młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, osób pozbawionych wolności, osób niepełnosprawnych i społeczności romskiej.</p> <p>Uzasadnienie Działania:</p>

		Zgodnie z założeniami Programu, realizacja większości projektów skierowanych bezpośrednio do osób i grup społecznych, napotykających na trudności w dostępie do rynku pracy lub zaliczanych do zagrożonych wykluczeniem społecznym, powinna odbywać się przede wszystkim na poziomie regionalnym. Niemniej jednak, można zidentyfikować pewne grupy, które ze względu na swoją specyfikę i charakter problemów jakimi są obarczone, należy objąć wsparciem z poziomu centralnego, przez wyspecjalizowane instytucje. Dla tych grup społecznych niezbędne jest przygotowanie wsparcia systemowego, w postaci kompleksowych programów i przedsięwzięć z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej, umożliwiających realizację bardziej wszechstronnych i pogłębionych działań na ich rzecz, w tym m.in. poprzez: badania i analizy z zakresu diagnozowania występujących potrzeb i ograniczeń, szkolenia i warsztaty kształcące umiejętności niezbędne na rynku pracy i niwelujące indywidualne bariery w dostępie do zatrudnienia czy integracji, a także projekty podnoszące kwalifikacje zawodowe i z zakresu promocji równych szans.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	222 723 317 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych	nie dotyczy

	do środków publicznych (%)	
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób młodych w wieku 15-25 lat, które zakończyły udział w Działaniu – liczba więźniów, którzy zakończyli udział w Działaniu – liczba osób przebywających w zakładach poprawczych, które zakończyły udział w Działaniu – członkowie społeczności romskiej, którzy zakończyli udział w Działaniu – liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w Działaniu

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– projekty na rzecz społeczności romskiej, z zakresu integracji społecznej, zatrudnienia i edukacji
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	71
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> – członkowie społeczności romskiej – osoby, instytucje i podmioty działające na rzecz społeczności romskiej w Polsce
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	

Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki</i>
Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Procedura odwoławcza	Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Projekty aktywizacji zawodowej i integracji społecznej, skierowane do młodzieży w wieku 15-25 lat kwalifikującej się do objęcia wsparciem przez OHP w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia kształtujące umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i prowadzące do podwyższenia samodzielności i uzyskania zatrudnienia - warsztaty obejmujące diagnozowanie potencjału zawodowego i możliwości jego rozwoju - usługi poradnictwa zawodowego (z uwzględnieniem indywidualnych planów działań) oraz pośrednictwa pracy - subsydiowanie zatrudnienia młodzieży - organizację praktyk i staży/przygotowania zawodowego w miejscu pracy - opracowywanie i rozpowszechnianie informacji na temat rynku pracy, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - ofert i form zatrudnienia - możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania doświadczenia zawodowego
----	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - dostępu do informacji na temat inicjatyw wspomagających młodzież w wejściu na rynek pracy - ekspertyzy, badania i analizy diagnozujące potrzeby młodzieży w zakresie aktywizacji zawodowej oraz badające efektywność podejmowanych form wsparcia
2.	Zakres stosowania cross-financingu	- zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla realizacji wsparcia
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	68,71
4.	Typ beneficjentów	Ochotnicze Hufce Pracy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	- młodzież w wieku 15-25 lat ze szczególnymi trudnościami w dostosowaniu się do warunków życia i pracy, kwalifikująca się objęcia wsparciem przez Ochotnicze Hufce Pracy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy
1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja społeczno-zawodowa i podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pozbawionych wolności - projekty służące modernizacji systemu

		<p>szkolenia zawodowego więźniów projekty promocyjne m.in. z zakresu równych szans, mobilności oraz przekwalifikowań</p> <p>– prowadzenie akcji informacyjnych, promujących integrację społeczną i zatrudnianie osób odbywających karę pozbawienia wolności</p>
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla realizacji wsparcia (w tym modernizacji szkół więziennych)
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	71
4.	Typ beneficjentów	Centralny Zarząd Służby Więziennej
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	– osoby odbywające karę pozbawienia wolności, maksymalnie na dwa lata przed opuszczeniem placówki penitencjarnej (również w związku z warunkowym, przedterminowym zwolnieniem z odbycia reszty kary)
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
Procedura odwoławcza	nie dotyczy	
1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– projekty wpierające integrację zawodową i społeczną osób przebywających w zakładach

		poprawczych
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla realizacji wsparcia
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	71
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Sprawiedliwości
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	– osoby przebywające w zakładach poprawczych
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
8.	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – ogólnokrajowe i ponadregionalne projekty aktywizacji zawodowej i integracji społecznej, skierowane do osób niepełnosprawnych i ich otoczenia (ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania nowoczesnych technologii oraz projektów promujących elastyczne i innowacyjne formy zatrudnienia) – ekspertyzy i badania dotyczące diagnozy potrzeb, efektywności form wsparcia oraz aktywizacji zawodowej i społecznej wobec osób niepełnosprawnych
----	--	--

		– identyfikacja i promocja najlepszych rozwiązań z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla realizacji wsparcia
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	71
4.	Typ beneficjentów	PFRON
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> – osoby niepełnosprawne z rzadko występującymi niepełnosprawnościami i niepełnosparwnościami sprzężonymi – rodziny osób niepełnosprawnych – instytucje i podmioty wykonujące zadania na rzecz osób niepełnosprawnych
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy
1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i wdrażanie inicjatyw na rzecz integracji z rynkiem pracy pracowników migrujących, obejmujących w szczególności: - szkolenia językowe dla pracowników przyjeżdżających do Polski w poszukiwaniu

		zatrudnienia - doradztwo pomoc prawna w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji na rynku pracy oraz kontaktów z organami administracyjnymi - programy aktywizacji społecznej i zawodowej w tym szkolenia w zakresie prawa pracy, kultury pracy itp., przygotowujące do podjęcia zatrudnienia
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	70
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	- pracownicy migrujący do Polski - pracownicy migrujący z Polski
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

Priorytet II

ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH I POTENCJAŁU ADAPTACYJNEGO PRZEDSIĘBIORSTW

PRIORYTET II

ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH I POTENCJAŁU ADAPTACYJNEGO PRZEDSIĘBIORSTW

Opis Priorytetu II

Przejście od gospodarki opartej na pracy i kapitale do gospodarki opartej na wiedzy, w której zasadniczą rolę odgrywa informacja, *know-how* oraz technologie informacyjne i komunikacyjne niesie za sobą konieczność inwestowania w wiedzę i umiejętności kadr polskich przedsiębiorstw, do czego niezbędna jest zmiana postrzegania szkoleń przez partnerów społecznych i gospodarczych oraz samych pracowników. Wymagane jest także wzmocnienie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw poprzez wspieranie nowych rozwiązań w zakresie organizacji pracy i form świadczenia pracy. Jednocześnie, wspieranie mobilności między sektorami nauki i gospodarki powinno wpłynąć na rozwój zasobów ludzkich sfery B+R oraz zwiększenie skali transferu wiedzy. Działania w tym zakresie mają na celu wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw, jak również zachowanie istniejących miejsc pracy. W ramach Priorytetu udzielane będzie również wsparcie dla ponadregionalnych i ogólnopolskich projektów szkoleń (w tym studiów podyplomowych) i doradztwa dla przedsiębiorców.

Zgodnie z diagnozą, słabość kadrowa nie jest jedynym problemem dotyczącym przedsiębiorstwa – nie mniej istotne jest dostarczenie niezbędnej wiedzy w zakresie trendów rozwojowych, realizacji strategii innowacyjnych, nowoczesnych metod i technik zarządzania, organizacji pracy oraz zapewnienie sprzyjających warunków do korzystania z usług szkoleniowych zgodnych z kierunkiem rozwoju firm.

Wskazane w diagnozie bariery dla rozwoju przedsiębiorczości wymagają podjęcia działań systemowych w zakresie upowszechnienia, podniesienia jakości i rozwoju usług szkoleniowych, informacyjnych i doradczych oferowanych przez instytucje świadczące usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

2.1 ROZWÓJ KADR NOWOCZESNEJ GOSPODARKI

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Departament Wdrażania EFS w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 – PL
13.	Instytucja Wdrażająca	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 2.1 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki
16.	Opis działania	Cel Działania: Podnoszenie i dostosowanie do wymogów gospodarki kwalifikacji pracowników i przedsiębiorców.
		Uzasadnienie Działania: Wyzwania w zakresie zmian technologicznych w UE niosą ze sobą konieczność inwestowania w wiedzę i umiejętności kadr polskich przedsiębiorstw, w szczególności w sektor MSP. W ramach Działania realizowane są ogólnopolskie i ponadregionalne projekty szkoleniowe. Są one przewidziane dla firm, grup firm bądź ich oddziałów znajdujących się w wielu regionach kraju i których aplikowanie w ramach

		<p>poszczególnych województw byłoby utrudnione. W ograniczonym zakresie przewiduje się realizację szkoleń otwartych: po pierwsze, gdy służy to wzmacnianiu zaangażowania partnerów społecznych w realizację działań na rzecz zwiększania potencjału adaptacyjnego pracowników, po drugie, gdy przewiduje się realizację szkoleń o znacznym zasięgu terytorialnym skierowanych do pracowników delegowanych przez pracodawców.</p> <p>Wymagane jest wprowadzenie nowych form i metod organizacji pracy, zarządzania oraz planowania strategicznego, co pozwoli na lepsze wykorzystanie zasobów ludzkich oraz zwiększenie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw. Działania w tym zakresie służą zarówno wzmocnieniu konkurencyjności przedsiębiorstw, jak również zachowaniu istniejących miejsc pracy oraz równowagi pomiędzy elastycznością i konkurencyjnością a bezpieczeństwem zatrudnienia.</p> <p>Konieczne jest zwiększenie dostępności i dopasowania szkoleń do potrzeb przedsiębiorstw, także poprzez zastosowanie szkoleń e-learningowych i mieszanych (<i>blended learning</i>). Wpłynie to pozytywnie na wykorzystywanie nowych technologii w przedsiębiorstwach, co jest zgodne z trendami gospodarczymi, jak i z założeniami Strategii Lizbońskiej.</p> <p>Rozwój przedsiębiorstwa, sprostanie wymogom konkurencji czy utrzymanie pozycji na rynku, w coraz większym stopniu zależą od jakości kapitału ludzkiego i identyfikacji potrzeb w tym zakresie. Niezbędna jest zatem realizacja projektów systemowych, badawczych, służących prognozowaniu kierunków rozwojowych oraz zmian w gospodarce, a co za tym idzie zapotrzebowania na nowe zawody i kwalifikacje. Służyć temu będą także projekty promocyjne i szkoleniowo-doradcze, które będą wynikały z prowadzonych badań i analiz w zakresie trendów gospodarczych i występujących na rynku pracy.</p>
--	--	---

17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	504 224 045 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z 28.12.2006 r. str. 0005-0010) – Pomoc na doradztwo (dla MŚP): Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (z późn. zm.) – Pomoc na szkolenia: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej (z późn. zm.)
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników przedsiębiorstw (K/M, w tym mikroprzedsiębiorstw, MŚP), którzy ukończyli szkolenie w ramach Działania (K/M, wg grup wiekowych i wykształcenia), w tym: liczba pracowników, którzy ukończyli szkolenie z zakresu wysokich technologii

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia i studia podyplomowe: - ogólnopolskie i ponadregionalne zamknięte projekty szkoleń (ogólnych i specjalistycznych) i doradztwa dla przedsiębiorców (lub grup przedsiębiorców) przygotowane w oparciu o indywidualne strategie rozwoju firm - ogólnopolskie i ponadregionalne otwarte projekty szkoleń (ogólnych i specjalistycznych) i doradztwa dla pracowników przedsiębiorstw delegowanych przez pracodawców - studia podyplomowe dla pracowników przedsiębiorstw delegowanych przez pracodawców - partnerstwo na rzecz promocji podnoszenia kwalifikacji zawodowych: <ul style="list-style-type: none"> - projekty ponadregionalne dotyczące promowania podnoszenia kwalifikacji zawodowych realizowane w partnerstwie m.in. przez organizacje pracodawców i związki zawodowe
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> - adaptacja pomieszczeń, w których odbywa się szkolenie, na potrzeby osób niepełnosprawnych - zakup lub leasing sprzętu i platform e-learningowych
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	62
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Szkolenia i studia podyplomowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorcy - pracownicy przedsiębiorstw - ponadregionalne sieci kooperacyjne przedsiębiorstw i ich pracownicy <p>Partnerstwo na rzecz promocji podnoszenia kwalifikacji zawodowych:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa i ich pracownicy – partnerzy społeczno-gospodarczy (np. organizacje pracodawców, związki zawodowe lub inne przedstawicielstwa pracownicze)
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Procedura odwoławcza	Departament Wdrażania EFS w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Wsparcie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw:</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekty o charakterze analityczno-badawczym, promocyjnym i szkoleniowo-doradczym w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - luk kompetencyjnych pracowników przedsiębiorstw i ich potrzeb szkoleniowych, - trendów rozwojowych i zmian gospodarczych w skali ogólnopolskiej, służące lepszemu rozwojowi programów szkoleniowych, - określania zawodów przyszłości, - nowych form kształcenia pracowników, w
----	--	---

		<p>tym e-learningu oraz szkoleń typu blended learning (szkolenia mieszane/hybrydowe)</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie, rozwój i aktualizacja ogólnopolskich programów szkoleń e-learningowych – promocja szkoleń e-learningowych – opracowanie standardów działania wykorzystywanych w procesie restrukturyzacji przedsiębiorstw – opracowanie standardów zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach – promowanie profesjonalizacji zarządzania zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwach – promowanie i upowszechnianie: <ul style="list-style-type: none"> - planowania strategicznego - zarządzania informacją i wiedzą - outsourcingu - pracy atypowej oraz alternatywnych form zatrudnienia - mobilności międzysektorowej o charakterze ponadregionalnym <p>Upowszechnianie i promowanie innowacyjności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania o charakterze informacyjnym, promocyjnym i upowszechniającym B+R oraz promocja osiągnięć naukowych wśród przedsiębiorców
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – adaptacja pomieszczeń, w których odbywa się szkolenie, na potrzeby osób niepełnosprawnych – zakup lub leasing sprzętu i platform e-learningowych
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	62, 63, 64
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa i ich pracownicy – partnerzy społeczno-gospodarczy – agencje rozwoju regionalnego – jednostki naukowe, jednostki badawczo-rozwojowe, parki technologiczne, centra transferów technologii, inkubatory przedsiębiorczości – instytucje szkoleniowe i ich pracownicy (w tym osoby zatrudnione na podstawie umów cywilno-

		<p>prawnych)</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby prowadzące własną działalność gospodarczą w zakresie szkoleń i doradztwa dla przedsiębiorstw (mentorzy, doradcy, trenerzy) – media – instytucje i ośrodki wspierające przedsiębiorczość – administracja rządowa i samorządowa – osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

2.2 WSPARCIE DLA SYSTEMU ADAPTACYJNOŚCI KADR

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Departament Wdrażania EFS w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 – PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 2.2 Wsparcie dla systemu adaptacyjności kadr
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług świadczonych na rzecz przedsiębiorców oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą przez instytucje otoczenia biznesu i instytucje szkoleniowe.</p>
		<p>Uzasadnienie Działania: Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy, a także zwiększona konkurencja na rynku powodują, że coraz bardziej widoczna jest potrzeba podwyższenia jakości usług szkoleniowo-doradczych. Obejmuje ona nie tylko szkolenia i doradztwo bezpośrednio adresowane do firm, ale również budowę efektywnego systemu</p>

		<p>doskonalenia kadr przedsiębiorstw. Wsparcie instytucji udzielających pożyczek, gwarancji i poręczeń dla przedsiębiorców i osób rozpoczynających działalność gospodarczą oraz instytucji świadczących usługi informacyjno-doradcze oraz prowadzących bazy ofert szkoleniowych adresowanych do przedsiębiorstw i osób rozpoczynających działalność gospodarczą pozwoli na lepsze dotarcie z oferowanymi usługami i pomocą do przedsiębiorstw.</p> <p>Działanie umożliwia rozwój istniejących sieci wspierających rozwój przedsiębiorczości w kraju, świadczących usługi dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą, start-upów oraz przedsiębiorstw.</p> <p>W skali ogólnokrajowej szczególnie ważne jest także odpowiednie dostosowanie oferty instytucji szkoleniowych, tak aby oferowały aktualną wiedzę i usługi oraz stosowały odpowiednie metody i formy szkolenia. Konieczna jest ciągła aktualizacja i doskonalenie kwalifikacji i umiejętności pracowników tych instytucji.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>
18.	Alokacja finansowa na działanie	168 074 682 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z 28.12.2006 r. str. 0005-0010) – Pomoc na doradztwo (dla MŚP): Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie

		<p>zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (z późn. zm.)</p> <p>– Pomoc na szkolenia: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej (z późn. zm.)</p>
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników instytucji świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, którzy podnieśli swoje kwalifikacje

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie i rozwój instytucji, oraz ich sieci, świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości (np. sieci KSU), w tym udzielających wsparcia finansowego, m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - rozwój i upowszechnianie standardów organizacyjnych instytucji świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i udzielających wsparcia finansowego (w tym monitoring usług) - rozwój i upowszechnianie standardów świadczonych przez te instytucje usług, w tym: szkoleniowych, informacyjnych i doradczych - podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników tych instytucji - nadzór nad procesem certyfikacji – wsparcie systemu kompleksowych usług świadczonych dla przedsiębiorców i osób pragnących rozpocząć działalność gospodarczą <p>Poprawa jakości świadczonych usług szkoleniowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników instytucji szkoleniowych
----	--	--

		(trenerów i wykładowców) w zakresie opracowywania programów, prowadzenia szkoleń oraz doradztwa dla kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– zakup sprzętu i wyposażenia informatycznego dla organizacji/sieci/institucji
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	62
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości: – instytucje świadczące usługi oraz udzielające wsparcia finansowego na rzecz rozwoju przedsiębiorczości oraz ich sieci Poprawa jakości świadczonych usług szkoleniowych: – instytucje szkoleniowe i ich pracownicy (w tym osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych)
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

Priorytet III

WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY

PRIORYTET III

WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY

Opis Priorytetu III

Priorytet III koncentruje się na podwyższaniu jakości funkcjonowania systemu oświaty poprzez wprowadzenie rozwiązań systemowych zwiększających efektywność kształcenia oraz dostosowujących kształcenie do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy, a także na wdrożeniu nowego modelu pracy szkoły skoncentrowanego na wyrównywaniu szans edukacyjnych, zapobieganiu przedwczesnemu wypadaniu z systemu szkolnictwa oraz podnoszeniu kompetencji kluczowych i zdolności do przyszłego zatrudnienia.

W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia niezbędny jest rozwój systemu zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych w obszarze oświaty. Pozyskiwaniu obiektywnych danych statystycznych służyć będzie rozbudowywany System Informacji Oświatowej. Równocześnie odpowiednio wzmocniony system egzaminów zewnętrznych zapewni rzetelną informację dotyczącą wyników kształcenia. Wspieranie procesu oceny jakości obejmie także rozwój systemu akredytacji placówek oświatowych prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych. Przewiduje się także dalszy rozwój akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli.

Wyniki badań i analiz wykorzystywane będą w kształtowaniu polityki edukacyjnej państwa, przyczyniając się do doskonalenia podstaw programowych, a także standardów kształcenia nauczycieli. Posłużą także do usprawnienia systemu finansowania oświaty, co przyczyni się do zwiększenia efektywności zarządzania w instytucjach oświatowych. Wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych (dotyczących m.in. nowoczesnych form kształcenia) poprzedzane będzie – w miarę potrzeby – finansowaniem działań o charakterze pilotażowym.

Dostosowanie systemu kształcenia do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy realizowane będzie poprzez opracowanie systemu opisywania i upowszechniania informacji o kwalifikacjach uzyskiwanych w kontekście danego kierunku kształcenia (stworzenie Krajowych Ram Kwalifikacji). Ułatwi to potwierdzenie kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w formach pozaszkolnych, w wyniku szkoleń i pracy zawodowej, a także zapewni pożądaną porównywalność pomiędzy różnymi formami kształcenia. Tym samym przyczyni się do ułatwienia poruszania się absolwentów na krajowym i międzynarodowym rynku pracy.

W ramach Priorytetu zaplanowano projekty rozwojowe dotyczące nowego modelu pracy szkół i placówek oświatowych, który pozwoli w innowacyjny sposób rozszerzyć ofertę edukacyjną ponad standardowy program nauczania o zagadnienia odnoszące się do kompetencji kluczowych dla rozwoju ucznia, wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej oraz potrzeb rynku pracy (np. nauczanie języków obcych, kompetencje w zakresie ICT a także programy z przedsiębiorczości). Taki model funkcjonowania szkoły powinien również eliminować zjawisko dyskryminacji wewnątrz szkół poprzez wsparcie wyrównujące szanse edukacyjne uczniów z grup defaworyzowanych oraz z innych przyczyn zagrożonych wypadnięciem z systemu edukacji. Przewiduje się również rozszerzenie zakresu działalności szkoły o formy zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, które stanowiłyby czynnik motywujący do nauki i rozwoju uczniów. Wdrożenie przedstawionego powyżej nowego modelu pracy szkoły przyczyni się do utrzymania niskiego odsetka uczniów wypadających z systemu edukacji, co niewątpliwie jest obecną silną stroną polskiego systemu edukacji. Planuje się także realizację ogólnokrajowych programów rozwijania zainteresowań naukami ścisłymi.

3.1 WYSOKA JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA W SYSTEMIE OŚWIATY

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 3.1 Wysoka jakość kształcenia w systemie oświaty
16.	Opis działania	Cel Działania: Zwiększenie jakości kształcenia i efektywności systemu oświaty, przy wykorzystaniu wyników badań i analiz.
		Uzasadnienie Działania: Działanie zakłada realizację projektów badawczych w obszarze oświaty, w szczególności ukierunkowanych na analizę systemu kształcenia pod kątem przygotowania absolwentów do wejścia na rynek pracy. W ramach Działania zakłada się także rozwój Systemu Informacji Oświatowej, tak, by stał się on jak najpełniejszym źródłem danych w obszarze oświaty, spójnym z innymi systemami informatycznymi funkcjonującymi w systemie edukacji. Realizacja Działania 3.1 zapewni koordynację pozyskiwania danych, dzięki czemu możliwe będzie wypracowywanie spójnych rekomendacji dla polityki edukacyjnej państwa.

		<p>Rekomendacje te wykorzystywane będą w procesie doskonalenia podstaw programowych oraz opracowywania nowych programów kształcenia (w tym w formie na odległość), tak, aby były one jak najlepiej dostosowane do wymagań, jakie nowoczesna gospodarka stawia przed absolwentami. W ramach Działania zakłada się również pilotaże innowacyjnych programów kształcenia ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych uczniów. Wypracowane w ten sposób dobre praktyki będą upowszechniane na terenie całego kraju, między innymi za pośrednictwem portalu edukacyjnego Scholaris. Portal ten stanowi cenne źródło informacji oraz materiałów metodycznych i dydaktycznych, z których korzystać mogą wszyscy uczestnicy procesu kształcenia. Z tego względu, wsparcie EFS na rzecz rozbudowy portalu będzie kontynuowane w latach 2007-2013. W ramach Działania planuje się także ogólnopolskie kampanie promujące uczenie się przez całe życie, w tym w szczególności akcentujące wagę edukacji przedszkolnej oraz kształcenia ustawicznego.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>
18.	Alokacja finansowa na działanie	143 991 013 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba udoskonalonych podstaw programowych i opracowanych innowacyjnych programów nauczania (rocznie)

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów dotyczących m.in. kształcenia w zakresie nauk ścisłych i technicznych, przedsiębiorczości oraz kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – opracowanie i upowszechnienie programów i materiałów dydaktycznych do kształcenia na odległość (w tym e-learningu)
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	– zakup sprzętu niezbędnego dla pilotażowego wdrożenia innowacyjnych programów kształcenia
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organy prowadzące szkoły i placówki – szkoły i placówki oświatowe – kuratoria oświaty
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
	Procedura odwoławcza	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój badań w obszarze oświaty, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - ocena jakości procesu kształcenia (w tym gromadzenie, analiza i przetwarzanie danych dotyczących jakości w oświacie) - ocena podstaw programowych i programów nauczania, w tym ewaluacja przydatności programów nauczania pod kątem umiejętności poszukiwanych przez pracodawców - badania i analizy diagnozujące charakterystykę barier utrudniających dostęp do edukacji – wsparcie instytucji odpowiedzialnej za koordynację badań w obszarze oświaty (opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, optymalnych zasad funkcjonowania; szkolenie kadr) – rozbudowa Systemu Informacji Oświatowej i zapewnienie jego spójności z innymi systemami informatycznymi w systemie edukacji, w tym z centralnym systemem informatycznym komisji egzaminacyjnych oraz z systemem rekrutacji do uczelni – doskonalenie podstaw programowych ukierunkowane na zapewnienie zgodności kształcenia z wymogami gospodarki opartej na wiedzy – rozwój portalu edukacyjnego Scholaris – ogólnopolskie kampanie propagujące uczenie się przez całe życie, w tym w szczególności promujące edukację przedszkolną oraz kształcenie ustawiczne
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – placówki oświatowe – uczelnie i jednostki naukowe – administracja oświatowa – organy prowadzące szkoły i placówki

		<ul style="list-style-type: none"> – kuratoria oświaty – Centralna Komisja Egzaminacyjna – Okręgowe Komisje Egzaminacyjne – Ministerstwo Edukacji Narodowej – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

3.2 ROZWÓJ SYSTEMU EGZAMINÓW ZEWNĘTRZNYCH

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 3.2 Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych
16.	Opis działania	Cel Działania: Doskonalenie systemu egzaminów zewnętrznych jako procesu sprawdzania wiedzy, weryfikacji standardów kształcenia i zapewniania porównywalności wyników.
		Uzasadnienie Działania: W ramach Działania planuje się realizację szeregu badań dotyczących jakości i efektywności systemu egzaminów zewnętrznych. Wybrane tematy badawcze będą kontynuacją projektów realizowanych przy wsparciu z EFS w latach 2004-2006. Kontynuacja powyższych badań jest istotna ze względu na konieczność stałego monitorowania systemu egzaminów zewnętrznych oraz wprowadzanych w jego ramach zmian. W oparciu o wyniki przeprowadzonych badań nastąpi wypracowanie systemu analizy danych pochodzących z wyników egzaminów

		zewnątrznych. System ten pozwoli na rozszerzenie wpływu egzaminów zewnętrznych na zwiększenie jakości i efektywności pracy szkół. Informacje na temat wyników badań realizowanych dzięki wsparciu Działania 3.2 będą szeroko rozpowszechniane, między innymi poprzez specjalistyczne publikacje. W ramach Działania planowane są także programy pilotażowe dotyczące modyfikacji systemu egzaminów na poszczególnych etapach kształcenia. Modyfikacja ta przyczyni się do zwiększenia powiązań między różnymi poziomami egzaminów zewnętrznych, a tym samym – do uspołnienienia całego systemu. W ramach Działania nastąpi również wsparcie kadr państwowego systemu egzaminów zewnętrznych, m.in. poprzez szkolenia oraz staże.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	235 587 266 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników i współpracowników komisji egzaminacyjnych objętych wsparciem w ramach Działania

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	Badania dotyczące jakości i efektywności systemu egzaminów zewnętrznych, w tym: – analiza standardów wymagań egzaminacyjnych m.in. w kontekście standardów kształcenia na studiach wyższych – badania trafności narzędzi pomiarowych
----	--	---

		<p>wykorzystywanych przez system</p> <ul style="list-style-type: none"> – badania jakości i kryteriów oceny zadań egzaminacyjnych – badania uwarunkowań wyników egzaminów – badania EWD (edukacyjnej wartości dodanej) – programy pilotażowe w zakresie modyfikacji systemu egzaminów na poszczególnych etapach kształcenia, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - pilotaż matury z matematyki oraz innych przedmiotów - pilotaż egzaminu gimnazjalnego z języka obcego - pilotaż nowej formuły sprawdzianu po klasie VI - pilotaż egzaminów on-line <p>Wsparcie zwiększające efektywność pracy komisji egzaminacyjnych (z zastosowaniem międzynarodowej wymiany doświadczeń), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkolenia i staże pracowników i współpracowników komisji egzaminacyjnych w zakresie m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - metodologii badań - diagnostyki edukacyjnej - zarządzania procesami podnoszenia jakości w edukacji – przygotowanie programów szkoleń dla kandydatów na egzaminatorów, egzaminatorów, weryfikatorów, przewodniczących zespołów egzaminacyjnych
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– zakup sprzętu komputerowego i wyposażenia służącego m. in. do organizacji i obsługi egzaminów oraz do implementacji systemu informatycznego komisji egzaminacyjnych
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Centralna Komisja Egzaminacyjna
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Centralna Komisja Egzaminacyjna – Okręgowe Komisje Egzaminacyjne – szkoły i placówki oświatowe i ich organy prowadzące – Ministerstwo Edukacji Narodowej – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

3.3 OPRACOWANIE I WDROŻENIE KRAJOWEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 3.3 Opracowanie i wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Budowa Krajowego Systemu Kwalifikacji korespondującego z Europejskimi Ramami Kwalifikacji jako rozwiązania systemowego służącego poprawie jakości i efektywności kształcenia i szkolenia oraz porównywaniu poziomu kwalifikacji ogólnych i zawodowych w państwach członkowskich UE.</p> <p>Uzasadnienie Działania: Realizacja Działania przebiegać będzie w trzech etapach. Pierwszy etap obejmuje działania o charakterze analityczno-badawczym. Podstawowym zadaniem, jakie będzie realizowane w ramach tego etapu, jest zebranie informacji o wszystkich kompetencjach oraz kwalifikacjach występujących na polskim rynku pracy, niezależnie od sposobu ich nabywania. W ramach</p>

		<p>tego etapu przeprowadzona zostanie analiza aktów prawnych i innych dokumentów konstytuujących i opisujących formalny i pozaformalny system kształcenia i szkolenia. Planuje się także zbadanie i zidentyfikowanie - m.in. w drodze reprezentatywnych badań sondażowych – posiadanych przez pracowników kompetencji nabytych w trybie pozaformalnym i nieformalnym oraz oczekiwań społecznych (korzyści) związanych z ich formalnym potwierdzeniem. Identyfikacja kompetencji i kwalifikacji nabywanych w trybie formalnym (w formach szkolnych i pozaszkolnych), pozaformalnym i nieformalnym pozwoli na przejście do drugiego etapu realizacji Działania, który polegać będzie na ustrukturyzowaniu i opisaniu zidentyfikowanych kompetencji i kwalifikacji, czego wynikiem będzie powstanie Krajowych Ram Kwalifikacji. Zakłada się, że Krajowe Ramy Kwalifikacji utworzone dzięki wsparciu Działania 3.3 będą korespondowały z Europejskimi Ramami Kwalifikacji, co ma ułatwić porównywalność i uznawalność kwalifikacji na poziomie międzynarodowym. Trzeci etap realizacji Działania polegać będzie na opracowaniu i wdrożeniu zasad i procedur potwierdzania kompetencji i kwalifikacji nabywanych w trybie formalnym, pozaformalnym i nieformalnym, czego wynikiem będzie powstanie Krajowego Systemu Kwalifikacji. W ramach tego etapu planuje się także realizację działań o charakterze instytucjonalnym, tj. wsparcie tworzenia struktur organizacyjnych wdrażających Krajowy System Kwalifikacji (nowych bądź powstałych na bazie obecnych instytucji funkcjonujących w ramach systemu oświaty).</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>
18.	Alokacja finansowa na działanie	22 302 877 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE	85%

	(%)	
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie Krajowych Ram Kwalifikacji do końca 2009 r. – stworzenie Krajowego Systemu Kwalifikacji do końca 2010 r.

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – badania i analizy dotyczące kompetencji i kwalifikacji występujących na polskim rynku pracy, a także możliwości nabywania i potwierdzania kwalifikacji – opracowanie Krajowych Ram Kwalifikacji - opis i usystematyzowanie kompetencji i kwalifikacji według poziomu i zakresu kształcenia – budowa Krajowego Systemu Kwalifikacji - opracowanie i wdrożenie zasad i procedur potwierdzania kompetencji i kwalifikacji nabywanych w trybie formalnym (w formach szkolnych i pozaszkolnych) pozaformalnym i nieformalnym, a także wsparcie rozwiązań organizacyjno-instytucjonalnych (tworzenia i doskonalenia struktur organizacyjnych Systemu)
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	– wyposażenie instytucji odpowiedzialnych za funkcjonowanie Krajowego Systemu Kwalifikacji w sprzęt komputerowy i biurowy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkoły i placówki oświatowe oraz ich organy prowadzące – administracja oświatowa – pracodawcy – uczelnie – Centralna i Okręgowe Komisje Egzaminacyjne – Ministerstwo Edukacji Narodowej

		– Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

3.4 ROZWÓJ SYSTEMU DORADZTWA EDUKACYJNO - ZAWODOWEGO

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 3.4 Rozwój systemu doradztwa edukacyjno - zawodowego
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Zwiększenie dostępu do powszechnego i bezpłatnego poradnictwa edukacyjno-zawodowego.</p> <p>Uzasadnienie Działania: W ramach Działania zaplanowano wsparcie ukierunkowane na ułatwienie uczniom dostępu do usług w zakresie poradnictwa zawodowego. Zadanie to będzie realizowane m.in. poprzez wdrożenie programu „telefoniczny doradca zawodowy” (projekt wykorzystujący dobre praktyki, jakie rozwinięto w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego za granicą, w tym w szczególności w Wielkiej Brytanii). W ramach Działania zaplanowano również poszerzenie zakresu portalu edukacyjnego Scholaris o treści związane z poradnictwem edukacyjno-</p>

		zawodowym. Upowszechnieniu informacji dotyczących doradztwa i poradnictwa zawodowego służyć będzie także publikacja specjalistycznego biuletynu dla uczniów i doradców zawodowych. Ponadto, Działanie przewiduje wsparcie instytucji oświatowych prowadzących doradztwo edukacyjno-zawodowe poprzez wyposażenie ich w narzędzia diagnostyczne i materiały metodyczne wspomagające proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów. Zadanie to stanowić będzie kontynuację wsparcia, jakie instytucje oświatowe prowadzące doradztwo edukacyjno-zawodowe dotychczas otrzymały ze środków EFS.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	18 832 401 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie i wdrożenie koncepcji telefonicznego doradcy zawodowego do końca 2009 r. – wdrożenie systemu internetowej informacji edukacyjno-zawodowej do końca 2008 r.

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– opracowanie koncepcji i pilotażowe wdrożenie innowacyjnego programu „telefoniczny doradca zawodowy” z uwzględnieniem doświadczeń międzynarodowych w podobnym zakresie
----	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – publikacja specjalistycznego biuletynu dla uczniów i doradców zawodowych – budowa systemu internetowej informacji edukacyjno-zawodowej oraz systemu internetowego poradnictwa edukacyjno-zawodowego (systemy działające w ramach portalu edukacyjnego Scholaris)
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	<ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie instytucji oświatowych prowadzących doradztwo edukacyjno-zawodowe w sprzęt komputerowy wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczniowie i rodzice – nauczyciele i doradcy zawodowi – instytucje oświatowe prowadzące doradztwo edukacyjno-zawodowe – szkoły i placówki oświatowe oraz ich organy prowadzące – kuratoria oświaty – Centralna i Okręgowe Komisje Egzaminacyjne
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

3.5 EFEKTYWNY SYSTEM KSZTAŁCENIA I DOSKONALENIA KADR OŚWIATY

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 3.5 Efektywny system kształcenia i doskonalenia kadr oświaty
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia i doskonalenia nauczycieli.</p> <p>Uzasadnienie Działania: W ramach Działania planuje się przeprowadzenie badań dotyczących potrzeb w zakresie kształcenia nauczycieli. Wyniki badań posłużą do wypracowania rekomendacji niezbędnych dla właściwego planowania kształcenia przyszłych nauczycieli. Zakłada się także opracowanie i uruchomienie studiów stanowiących podstawowy element spójnego systemu kształcenia nauczycieli. W ramach Działania nastąpi również opracowanie i wdrożenie jednolitych zasad i procedur akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli, które to zasady będą obowiązywać na terenie</p>

		całego kraju. Dzięki wsparciu Działania 3.5 wybrane szkoły zostaną przygotowane do prowadzenia praktyk dla studentów będących przyszłymi nauczycielami. W ramach Działania planuje się również pilotażowe wdrożenie programów doskonalenia zawodowego dla nauczycieli kształcenia zawodowego w przedsiębiorstwach (nauczyciel, który przeszedł kurs doskonalący w przedsiębiorstwie, będzie prowadził kształcenie bardziej dostosowane do realiów nowoczesnej gospodarki). Realizacja powyższego projektu pozwoli na wypracowanie dobrych praktyk w zakresie doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego. Późniejsze upowszechnienie informacji dotyczących przykładów dobrej praktyki przyczyni się do podniesienia jakości kształcenia zawodowego.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	262 692 556 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie jednolitego systemu akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli do końca 2010 r. – opracowanie i pilotażowe wdrożenie programów doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach dla nauczycieli kształcenia zawodowego do końca 2009 r. – Uruchomienie nowego typu studiów wyższych i podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela do końca września 2008 r.

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– przygotowanie wybranych szkół do realizacji praktyk przez studentów przygotowywanych do wykonywania zawodu nauczyciela
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– wyposażenie wybranych szkół w sprzęt niezbędny do prowadzenia praktyk dla przyszłych nauczycieli
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Między innymi: – uczelnie – szkoły i ich organy prowadzące
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
	Procedura odwoławcza	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– badanie dotyczące prowadzonego w Polsce kształcenia nauczycieli oraz potrzeb w zakresie kształcenia nauczycieli
----	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – uruchomienie nowego typu studiów wyższych i podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela – ujednoczenie systemu akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli (opracowanie koncepcji zmian systemowych w zakresie akredytacji, powołanie komórki organizacyjnej przeprowadzającej akredytację, uruchomienie systemu akredytacji) – opracowanie i pilotażowe wdrożenie programów doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach dla nauczycieli kształcenia zawodowego
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– wyposażenie instytucji odpowiedzialnej za akredytację placówek doskonalenia nauczycieli w sprzęt komputerowy i biurowy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – placówki oświatowe – uczelnie i jednostki naukowe – administracja oświatowa – organy prowadzące szkoły i placówki – kuratoria oświaty – Centralna Komisja Egzaminacyjna – Okręgowe Komisje Egzaminacyjne – Ministerstwo Edukacji Narodowej – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za	nie dotyczy

	wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

3.6 WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH ORAZ ROZWÓJ KOMPETENCJI KLUCZOWYCH

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania Departament Funduszy Strukturalnych
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	kuratoria oświaty
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. oświaty i wychowania
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 3.6 Wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwój kompetencji kluczowych
16.	Opis działania	<p>Cel Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stworzenie warunków równego dostępu do edukacji poprzez udzielenie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty oraz osób napotykających na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym, geograficznym i zdrowotnym utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych – wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty realizujących kształcenie w formach szkolnych (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) ukierunkowane na rozwój kluczowych kompetencji oraz wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia <p>Uzasadnienie Działania:</p>

		<p>Warunkiem niezbędnym do podniesienia ogólnego poziomu wykształcenia społeczeństwa jest stworzenie warunków powszechnego dostępu do edukacji eliminującego oddziaływanie czynników utrudniających lub uniemożliwiających uczestnictwo w systemie oświaty, a więc zdobycie wykształcenia lub kontynuację kształcenia.</p> <p>Istotnym elementem polityki wyrównywania szans edukacyjnych powinno być wzmocnienie działań instytucji oświatowych ukierunkowane na pomoc uczniom, którzy ze względu na czynniki ekonomiczne, społeczne czy kulturowe nie funkcjonują prawidłowo w systemie oświaty. Do grupy takich uczniów można zaliczyć: uczniów wykazujących problemy w nauce, uczniów niepełnosprawnych, uczniów pochodzących z mniejszości narodowych lub etnicznych, uczniów pochodzących z rodzin patologicznych oraz uczniów dotkniętych patologiami społecznymi itp.</p> <p>Wsparcie szkoły powinno obejmować nie tylko realizację programów edukacyjnych skierowanych do powyższych grup uczniów, ale także wsparcie pedagogiczno – psychologiczne skoncentrowane na eliminacji czynników lokujących uczniów w niekorzystnej sytuacji edukacyjnej. Uzasadnione jest również wsparcie skierowane do uczniów pochodzących z obszarów wiejskich, na których czynniki geograficzne i ekonomiczne, negatywnie oddziałują w zakresie szans edukacyjnych.</p> <p>Powszechnemu dostępowi do edukacji powinna towarzyszyć atrakcyjna i o wysokiej jakości oferta edukacyjna instytucji systemu oświaty. W obecnej sytuacji istotnym problemem polskiego systemu edukacji jest znaczne zróżnicowanie jakości szkół pod względem geograficznym (miasto – wieś) oraz poziomu szkolnictwa . Wsparcie wdrażane w ramach Działania umożliwi zmniejszenie tych różnic poprzez realizację programów ukierunkowanych na podniesienie jakości szkół m.in. poprzez wprowadzenie innowacyjnych form nauczania o wyższej skuteczności.</p> <p>Programy rozwojowe szkół będą skoncentrowane wokół podnoszenia u uczniów podstawowych umiejętności oraz kompetencji o kluczowym znaczeniu dla zdolności do zatrudnienia oraz dla kontynuowania edukacji. W tym celu szkoły oraz ich organy prowadzące otrzymają wsparcie na rozszerzenie swojej oferty edukacyjnej o elementy wykraczające poza standardowy program nauczania np. dodatkowy język obcy. Realizacja</p>
--	--	--

		programów rozwojowych przyczyni się do podniesienia jakości nauczania w szkole, a co za tym idzie do lepszych wyników w nauce osiągniętych przez uczniów, którzy uzyskają dzięki temu większe szanse na kontynuowanie edukacji lub podjęcie zatrudnienia.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	772 830 155 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba szkół, które rozszerzyły swoją ofertę o nowe zagadnienia i/lub wdrożyły programy rozwoju oferty edukacyjnej

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie na rzecz realizacji dodatkowych zajęć dydaktyczno - wyrównawczych oraz specjalistycznych w szkołach oraz opieki pedagogiczno – psychologicznej skierowanych do uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym) – programy rozwojowe szkół (w tym również szkół zawodowych) zgodne z lokalną polityką edukacyjną ukierunkowane na: <ul style="list-style-type: none"> - rozwój umiejętności uczniów w zakresie
----	--	---

		<p>kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne - rozszerzenie oferty edukacyjnej poza standardowe ramy programów nauczania, poprawę jakości nauczania <p>– programy skierowane do młodych osób, które znajdują się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, umożliwiające ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuację nauki</p>
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – dostosowywanie budynków i pomieszczeń szkolnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych – zakup/wynajem środków transportu dla uczniów zamieszkałych na terenach o utrudnionym dostępie do edukacji – zakup materiałów dydaktycznych służących realizacji programów rozwojowych szkół (np. sprzęt komputerowy, pracownie, laboratoria)
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	73
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkoły (instytucje, kadra) i ich orany prowadzące – poradnie psychologiczno – pedagogiczne – uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i policealnych
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.		

Opis systemu wyboru projektów:

Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	kuratoria oświaty
Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	do ustalenia przez MEN
Procedura odwoławcza	do ustalenia przez MEN

PRIORYTET IV

**SZKOLNICTWO WYŻSZE
I NAUKA**

PRIORYTET IV

SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA

Opis Priorytetu IV

W wymiarze europejskim zarówno Strategia Lizbońska jak i opracowany przez Komisję Europejską w ramach Procesu Bolońskiego dokument *Rola uniwersytetów w Europie wiedzy* wyraźnie akcentują rolę jaką szkolnictwo wyższe powinno odegrać w rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, dzięki której obecnie w Europie postaje ok. połowa nowych miejsc pracy. Osiągnięcie tego celu stawia jednak przed europejskim szkolnictwem wyższym szereg wyzwań takich jak: zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, bliskiej współpracy instytucji szkolnictwa wyższego z sektorem gospodarki, a w szczególności przemysłu wysokich technologii, otwartości i współpracy międzynarodowej środowisk akademickich, a także mobilności studentów i kadry akademickiej. Wyzwania te w równym stopniu odnoszą się do obecnej kondycji szkolnictwa wyższego w Polsce.

Priorytet IV koncentruje się na podwyższaniu jakości funkcjonowania instytucji szkolnictwa wyższego, zarówno poprzez stworzenie korzystnych warunków systemowo – organizacyjnych dla efektywnego zarządzania szkolnictwem wyższym, jak też poprzez wywołanie impulsów rozwojowych wpływających na dostępność i rozwój tych kierunków kształcenia, których znaczenie dla gospodarki opartej na wiedzy jest największe. Wsparciem w ramach Priorytetu objęte zostanie również stymulowanie podaży absolwentów kierunków ścisłych poprzez zamawianie kształcenia na kierunkach matematyczno – przyrodniczych i technicznych.

DZIAŁANIE 4.1 ROZWÓJ POTENCJAŁU DYDAKTYCZNEGO UCZELNI

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Programów Europejskich
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (jeśli dotyczy)	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego
15.	Nazwa i numer działania	4.1 Rozwój potencjału dydaktycznego uczelni
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Budowa potencjału rozwojowego uczelni o poprzez umożliwienie im rozszerzenia i wzbogacenia oferty edukacyjnej.</p> <p>Uzasadnienie Działania: Wsparcie skoncentrowane w ramach Działania będzie ukierunkowane na podniesienie jakości i dostępności kształcenia na poziomie wyższym poprzez realizację programów rozwoju uczelni i wsparcie systemowe dla szkolnictwa wyższego. W obecnej sytuacji szkolnictwo wyższe cechuje się nie równomiernym stopniem rozwoju pod względem przestrzennym. Pomimo znacznego zwiększenia dostępności szkolnictwa wyższego, poprzez rozwój szkół niepublicznych, nadal istotnym problemem pozostaje jakość nauczania, która w wielu przypadkach jest ograniczona niskim potencjałem uczelni i znacznie odbiega od</p>

		<p>standardów określonych przez rynek pracy. Uczelnie o najwyższym potencjale rozwojowym skupione są w dużych ośrodkach akademickich podczas gdy mniejsze ośrodki nie mają wystarczających możliwości rozwojowych, co dodatkowo pogłębia istniejące zróżnicowanie jakości oferty edukacyjnej.</p> <p>Programy rozwojowe uczelni umożliwią podniesienie jakości oferowanych przez nie usług edukacyjnych, koncentrując się m. in. na otwieraniu nowych kierunków lub specjalności szkolnictwa wyższego, rozszerzaniu oferty edukacyjnej na istniejących kierunkach, podnoszeniu kwalifikacji kadry akademickiej oraz realizacji programów współpracy międzynarodowej.</p> <p>Szczególnie istotnym elementem programów rozwojowych uczelni będzie dostosowywanie procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy i uwarunkowań gospodarczych. Wsparciem objęta zostanie również współpraca uczelni z pracodawcami i jednostkami badawczo – rozwojowymi przyczyniająca się do modernizacji i większej innowacyjności nauczania, a także zwiększenia znaczenia praktycznych form nauczania (praktyki i staże studenckie). Równoległe przewiduje się wsparcie dla działalności w zakresie doradztwa, poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy realizowanego przez uczelniane biura karier.</p> <p>Elementem uzupełniającym programy rozwoju regionalnych uczelni będą systemy stypendialne, które z jednej strony będą umożliwiały eliminację barier ekonomicznych utrudniających dostęp do szkolnictwa wyższego, z drugiej zaś strony powinny stanowić instrument nakierowania szkolnictwa wyższego na kształcenie w kierunkach o znaczeniu priorytetowym dla gospodarki (np. zachęty dla studentów podejmujących studia w zakresie nauk przyrodniczo – matematycznych i technicznych).</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania (jeśli dotyczy)	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>
18.	Alokacja finansowa na działanie	663 535 527,3 Euro

19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%) ⁴	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba programów rozwojowych uczelni zrealizowanych w ramach Działania

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Programy rozwoju uczelni obejmujące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowywanie, otwieranie i realizację nowych kierunków studiów – dostosowywanie programów na istniejących kierunkach studiów do potrzeb rynku pracy – rozszerzanie oferty edukacyjnej uczelni o programy, kursy, zajęcia fakultatywne skierowane do studentów i słuchaczy oraz do osób zewnętrznych (zwiększenie roli szkolnictwa wyższego w kształceniu ustawicznym) – opracowywanie programów i materiałów dydaktycznych oraz wdrożenie programów kształcenia w formie e – learningu (studia wyższe, podyplomowe, kursy) – lepsze przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy m. in. poprzez wzmocnienie roli akademickich biur karier – współpracę uczelni z pracodawcami w zakresie wzmocnienia praktycznych elementów nauczania (staże i praktyki studenckie) oraz zwiększenia zaangażowania pracodawców w realizację programów rozwojowych – podnoszenie kompetencji kadry akademickiej realizującej proces dydaktyczny w celu podwyższania jakości nauczania – programy współpracy międzynarodowej w zakresie realizacji procesu dydaktycznego
----	--	--

⁴ Należy podać wymagany w ramach działania poziom min. wkładu beneficjenta.

		<p>(np. wymiana studentów, wymiana kadr, kształcenie w językach obcych itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizowanie staży i szkoleń przydatnych dla prowadzenia pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej w wiodących zagranicznych i krajowych ośrodkach akademickich i naukowo – badawczych – organizowanie i wdrożenie przez uczelnie pomocy stypendialnej (o charakterze socjalnym i/lub motywacyjnym) dla studentów
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie uczelni w specjalistyczne pracownie/laboratoria niezbędne do realizacji procesu nauczania objętego programem rozwojowym – dostosowywanie budynków i pomieszczeń uczelni do zadań wynikających z realizacji programu rozwojowego – zakup sprzętu i oprogramowania komputerowego niezbędnego do uruchomienia i prowadzenia nauczania w formie e-learningu
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	73
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczelnie (instytucje i kadra akademicka) – studenci i słuchacze
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie Działań przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>

	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament
	Procedura odwoławcza	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Programów Europejskich

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Wsparcie systemu zarządzania szkolnictwem wyższym poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy oceny przygotowania absolwentów uczelni do wejścia na rynek pracy – wypracowanie rekomendacji dotyczących standardów kształcenia na poziomie wyższym (oceny, badania, analizy, ekspertyzy w zakresie oceny jakości przygotowania absolwentów do pracy zawodowej oraz zatrudnialności absolwentów zgodnie z ukończonym kierunkiem studiów) - badania i analizy w obszarze szkolnictwa wyższego, w tym międzynarodowe projekty, w szczególności dotyczące analizy stanu kadrowego w szkolnictwie wyższym, sytuacji materialnej studentów i doktorantów - opracowanie modeli efektywnego zarządzania w szkolnictwie wyższym, w tym: modeli zarządzania uczelniami różnych typów oraz modelu zarządzania jakością w uczelni - prace studyjne (ekspertyzy, analizy) w zakresie wzajemnej uznawalności decyzji akredytacyjnych w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego, prowadzące do zdefiniowania warunków wzajemnej uznawalności oraz doprecyzowania kryteriów oceny jakości kształcenia w uczelniach - opracowanie i pilotażowe wdrożenie programów kształcenia, w szczególności w zakresie nauk przyrodniczo – matematycznych i technicznych, oraz nowoczesnych technologii w medycynie (w tym również makrokierunki, kierunki „unikatowe”, studia międzykierunowe) - przygotowanie i pilotażowe wdrożenie programów kształcenia w językach obcych w wybranych obszarach kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, medycznych,
----	--	---

		rolniczych i technicznych
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Między innymi: – minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego – pozostali ministrowie nadzorujący uczelnie – uczelnie – Państwowa Komisja Akredytacyjna – Rada Główna Szkolnictwa Wyższego
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	nie dotyczy
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

4.2 ZWIĘKSZENIE LICZBY ABSOLWENTÓW KIERUNKÓW O ZNACZENIU KLUCZOWYM DLA GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Programów Europejskich
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Programów Europejskich
15.	Nazwa i numer działania	4.1 Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o znaczeniu kluczowym dla gospodarki opartej na wiedzy
16.	Opis działania	Cel Działania: Wykorzystanie potencjału szkolnictwa wyższego na rzecz konkurencyjności i innowacyjności gospodarki poprzez zapewnienie wysokiej liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy.
		Uzasadnienie Działania: Strategiczną rolę w rozwoju konkurencyjności i innowacyjności polskiej gospodarki mogą odegrać absolwenci uczelni o kierunkach matematyczno – przyrodniczych i technicznych mających kluczowe znaczenie dla gospodarki opartej na wiedzy. W obecnej strukturze absolwentów absolwenci tych kierunków stanowią niewystarczający, niski odsetek. Dlatego konieczne jest systemowe

		stymulowanie podaży absolwentów kierunków ścisłych poprzez zamawianie kształcenia na kierunkach matematyczno – przyrodniczych i technicznych.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	235 294 117,6 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%) ⁵	nie dotyczy
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba studentów, którzy ukończyli studia wyższe (co najmniej I stopnia), na kierunkach zamawianych w ramach Działania

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Realizacja przez uczelnie programów rozwojowych ukierunkowanych na wzrost liczby absolwentów uczelni, zleconych przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego na kierunkach matematyczno – przyrodniczych i technicznych (szczegółowo wskazanych przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego). Programy rozwojowe realizowane przez uczelnie na zlecenie ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego mogą obejmować m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostosowywanie programów na istniejących kierunkach studiów do potrzeb rynku pracy – rozszerzanie oferty edukacyjnej uczelni o programy, kursy, zajęcia fakultatywne skierowane do studentów i słuchaczy
----	--	--

⁵ Należy podać wymagany w ramach działania poziom min. wkładu beneficjenta.

		<ul style="list-style-type: none"> – opracowywanie programów i materiałów dydaktycznych oraz wdrożenie programów kształcenia w formie e – learningu – lepsze przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy m. in. poprzez wzmocnienie roli akademickich biur karier – współpracę uczelni z pracodawcami w zakresie wzmocnienia praktycznych elementów nauczania (staże i praktyki studenckie) oraz zwiększenia zaangażowania pracodawców w realizację programów rozwojowych – podnoszenie kompetencji kadry akademickiej realizującej proces dydaktyczny w celu podwyższania jakości nauczania – programy współpracy międzynarodowej w zakresie realizacji procesu dydaktycznego (np. wymiana studentów, wymiana kadr, kształcenie w językach obcych itp.) – organizowanie staży i szkoleń przydatnych dla prowadzenia pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej w wiodących zagranicznych i krajowych ośrodkach akademickich i naukowo – badawczych – organizowanie i wdrożenie przez uczelnie pomocy stypendialnej (o charakterze socjalnym i/lub motywacyjnym) dla studentów <p>Zlecane programy rozwojowe muszą zakładać określony wzrost liczby absolwentów na wskazanych kierunkach objętych wsparciem.</p>
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – zakup sprzętu niezbędnego dla wdrożenia programów kształcenia w zakresie nauk przyrodniczo – matematycznych, technicznych oraz nowoczesnych technologii w medycynie – wyposażenie uczelni w specjalistyczne pracownie/laboratoria umożliwiające wdrażanie programów kształcenia lub realizację zamawianego kształcenia
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	73
4.	Typ beneficjentów	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – studenci i słuchacze, którzy podejmą naukę na kierunkach zamówionych w ramach Działania

	pomocy)	
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	nie dotyczy
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

4.3 WZMOCNIENIE KOMPETENCJI KADR SYSTEMU B+R

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Programów Europejskich
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 - PL
13.	Instytucja Wdrażająca	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Wdrożeń i Innowacji
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Wdrożeń i Innowacji
15.	Nazwa i numer działania	4.3 Wzmocnienie kompetencji kadr B+R
16.	Opis działania	Cel Działania: Zwiększenie kompetencji zasobów kadrowych systemu B+R oraz wzmocnienie roli nauki w procesie kształcenia.
		Uzasadnienie Działania: Zacieśnienie współpracy sektora nauki z przedsiębiorstwami wymaga podjęcia działań wzmacniających kompetencje kadr tego sektora w zakresie zarządzania dużymi projektami naukowymi oraz komercjalizacji ich wyników. Działania takie są niezbędne z uwagi na obserwowany niski stopień wdrażania wyników prac B+R, co ma bezpośrednie przełożenie na utrzymywanie się luki technologicznej między Polską a większością krajów UE. W związku z powyższym niezbędne jest wzmocnienie potencjału kadr B+R w zakresie umiejętności marketingowych oraz zarządzania badaniami

		<p>naukowymi, pracami rozwojowymi i komercjalizacją wyników.</p> <p>Szczególnie istotnym elementem w procesie budowy gospodarki opartej na wiedzy oraz zwiększeniu znaczenia prac badawczo-rozwojowych w gospodarce jest wymiana wiedzy i doświadczeń między sektorem nauki i gospodarki. Służyć temu będą działania podnoszące świadomość zarówno kadr systemu B+R jak i przedsiębiorców, w zakresie korzyści płynących z wdrożeń rezultatów badań naukowych i prac rozwojowych.</p> <p>Uzupełnieniem powyższych form interwencji będzie wzmocnienie znaczenia nauki i osiągnięć naukowych w procesie kształcenia poprzez realizację przedsięwzięć edukacyjnych promujących i upowszechniających osiągnięcia naukowe.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania (jeśli dotyczy)	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	61 537 194 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	nie dotyczy
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	0%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników systemu B+R, którzy podnieśli swoje kompetencje w ramach Działania

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– projekty w zakresie kształtowania umiejętności pracowników systemu B+R w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i
----	--	--

		<p>pracami rozwojowymi oraz komercjalizacji wyników (kursy, szkolenia)</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekty dotyczące podnoszenia świadomości pracowników systemu B+R oraz przedsiębiorców w zakresie wagi badań naukowych i prac rozwojowych dla gospodarki – przedsięwzięcia upowszechniające osiągnięcia naukowe w procesie kształcenia
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	74
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> – pracownicy systemu B+R – przedsiębiorstwa i ich pracownicy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie Działań przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Wdrożeń i Innowacji
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Wdrożeń i Innowacji
	Procedura odwoławcza	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego Departament Wdrożeń i Innowacji

Priorytet V

DOBRE RZĄDZENIE

PRIORYTET V DOBRE RZĄDZENIE

Opis Priorytetu V

Sprawna i efektywna administracja wpływa na wzrost gospodarczy i rozwój państwa. Dlatego też w ramach Priorytetu *Dobre rządzenie* przewidziane zostało wsparcie ukierunkowane na podniesienie potencjału administracji, zwłaszcza w obszarach szczególnie istotnych dla realizacji Strategii Lizbońskiej oraz Krajowego Planu Reform. W ramach Priorytetu przewidywane jest zatem wsparcie potencjału regulacyjnego polskiej administracji poprzez udoskonalenie procesu stanowienia prawa (w szczególności reformę systemu oceny skutków regulacji) oraz przegląd istniejących już aktów prawnych pod kątem możliwości ich uproszczenia. Podjęte zostaną również działania ukierunkowane na wzmacnianie zdolności administracji do tworzenia długofalowych strategii lub programów rozwojowych o zasięgu ogólnokrajowym, regionalnym lub lokalnym. Kluczowe jest również przygotowanie administracji do zarządzania finansami w aspekcie zadaniowym oraz wdrożenie budżetowania zadaniowego w jednostkach administracji publicznej. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego kluczowe jest wdrożenie rozwiązań przyczyniających się do poprawy jakości i dostępności usług świadczonych przez urzędy. Efektem wprowadzenia tych działań będzie optymalizacja wykorzystania zasobów przez jednostki administracji samorządowej oraz wzrost efektywności obsługi klienta.

Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego pociąga za sobą również potrzebę inwestowania w kadry zatrudnione w administracji. W ramach Priorytetu przewiduje się zatem wsparcie dla działów kadr w jednostkach administracji rządowej i samorządowej, wdrażanie nowoczesnych metod zarządzania zasobami ludzkimi oraz przeprowadzenie ogólnych i specjalistycznych szkoleń dla pracowników administracji publicznej.

Ze względu na konieczność usprawnienia funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości wsparcie udzielane będzie także instytucjom oraz kadrom tego sektora, ze szczególnym uwzględnieniem sądownictwa gospodarczego.

Niezbędne wydaje się również zapewnienie partnerskiego modelu współpracy administracji oraz partnerów społeczno – gospodarczych, w tym organizacji pozarządowych w zakresie realizacji zadań publicznych, przy równoległym wspieraniu potencjału trzeciego sektora, tak, aby w sposób efektywny i profesjonalny świadczył usługi publiczne.

5.1 WZMACNIANIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet V Dobre rządzenie
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS1 PL
13.	Instytucja Wdrażająca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 5.1 Wzmacnianie potencjału administracji rządowej
16.	Opis działania	Cel Działania: Wzmacnianie zdolności administracji rządowej w zakresie stanowienia wysokiej jakości prawa oraz efektywnego zarządzania finansami publicznymi w ujęciu zadaniowym.
		Uzasadnienie Działania: W ramach Działania przewidywane jest wsparcie dla potencjału regulacyjnego polskiej administracji poprzez udoskonalenie procesu stanowienia prawa oraz przegląd istniejących już aktów prawnych pod kątem możliwości ich uproszczenia. W tym aspekcie kluczowe jest wsparcie reformy oceny skutków regulacji, która stanowi jeden z najlepszych instrumentów analitycznych umożliwiających zdiagnozowanie skutków

		<p>planowanych działań oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń jakie niesie za sobą projektowana regulacja. W ramach Działania przewiduje się także wsparcie dla opracowania systemu wieloletniego planowania budżetowego. Nieodłącznym uzupełnieniem projektowanych programów i systemów będą szkolenia dla osób zaangażowanych w ich opracowanie i późniejszą realizację. Tym samym przewiduje się realizację szkoleń bezpośrednio powiązanych z wdrażanymi programami reform, m.in. z zakresu planowania zadaniowego oraz doskonalenia funkcjonowania systemu oceny skutków regulacji.</p> <p>Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego pociąga za sobą również potrzebę inwestowania w kadry zatrudnione w administracji. W ramach Działania przewiduje się zatem wsparcie dla działań kadr w jednostkach administracji rządowej, wdrażanie nowoczesnych metod zarządzania zasobami ludzkimi oraz przeprowadzenie ogólnych i specjalistycznych szkoleń dla pracowników administracji rządowej. Wskazane jest jednak ściśle powiązanie szkoleń z zakresem obowiązków poszczególnych grup odbiorców oraz rzeczywistymi potrzebami danego typu urzędu.</p> <p>Jakkolwiek wsparcie w ramach Działania ukierunkowane jest przede wszystkim na poprawę zdolności regulacyjnych administracji rządowej oraz opracowanie systemu wieloletniego planowania finansowego, to jednocześnie możliwe jest objęcie wsparciem części administracji rządowej (np. administracji skarbowej), która świadczy usługi obywatelom.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania (jeśli dotyczy)	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>
18.	Alokacja finansowa na Działanie	175 925 979 Euro

19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	nie dotyczy
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	3 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników administracji rządowej, którzy ukończyli szkolenie ogólne lub specjalistyczne (K/M)

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – diagnozowanie kondycji administracji rządowej w wybranych aspektach jej funkcjonowania, m.in. poprzez ekspertyzy i analizy – usprawnianie mechanizmów koordynacji i współpracy pomiędzy jednostkami administracji publicznej – projekty związane z wdrażaniem systemu zarządzania finansowego w ujęciu zadaniowym, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie dla opracowania i wdrożenia systemu ewaluacji zadań publicznych opartego na wskaźnikach, m.in. poprzez analizę wzorców w zakresie tworzenia wskaźników realizacji zadań publicznych, tworzenie baz danych wskaźników - stworzenie kompleksowego systemu ewaluacji zadań publicznych - opracowanie i implementacja systemu planowania wieloletniego w obszarze zarządzania finansowego i zarządzania przez cele – projekty ukierunkowane na wzmocnienie potencjału regulacyjnego administracji rządowej, w tym m.in.:
----	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie zdolności jednostek administracji rządowej w zakresie opracowywania i wdrażania programów i strategii o zasięgu ogólnopolskim/ponadregionalnym (od etapu projektowania po ewaluację) - wzmocnienie zdolności administracji rządowej w zakresie opracowywania aktów prawnych, w szczególności w zakresie doskonalenia funkcjonowania systemu oceny skutków regulacji m.in. poprzez doskonalenie metodologii, wsparcie dla reorganizacji struktury poszczególnych resortów) - realizacja programów ukierunkowanych na upraszczanie krajowych aktów prawnych obejmujących identyfikację niespójnych przepisów, opracowanie programów uproszczeń, monitorowanie ich realizacji) - opracowanie i wdrożenie systemów diagnozowania i eliminacji obciążeń regulacyjnych, zwłaszcza obciążeń administracyjnych w obszarze prawa gospodarczego - opracowanie i wdrożenie systemu monitoringu prac legislacyjnych Rady Ministrów /poszczególnych resortów - projekty ukierunkowane na modernizację procesów zarządzania, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie uprawnień zarządczych w administracji publicznej na poziomie całej organizacji, w tym w zakresie zarządzania jakością (np. norma ISO 9001:2000) lub oceny poziomu funkcjonowania i rozwoju urzędów (np. Powszechny Model Samooceny CAF) - wdrażanie uprawnień zarządczych w jednostkach administracji publicznej w wybranych aspektach funkcjonowania, np. obsługa klientów, komunikacja wewnętrzna, zarządzanie ryzykiem,
--	--	---

		<p>planowanie strategiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikowanie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie obsługi klienta, organizacji i funkcjonowania urzędu, np. w formie sieci wymiany doświadczeń, kampanii informacyjno – promocyjnych, seminariów – projekty ukierunkowane na podnoszenie kompetencji kadr m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie założeń i wdrażanie systemu kształtowania wynagrodzeń w administracji rządowej, - wzmacnianie działów kadrowo – szkoleniowych jako centrów zarządzania zasobami ludzkimi, - pomoc doradczą i szkoleniową w zakresie budowania i wykorzystywania narzędzi i standardów zarządzania zasobami ludzkimi w administracji rządowej - badania i oceny potrzeb szkoleniowych w administracji rządowej, w tym opracowanie planu działań w oparciu o wyniki przeprowadzonych badań - szkolenia stacjonarne i na odległość kadr administracji rządowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> a) szkolenia generalne, b) szkolenia specjalistyczne, w tym m.in. w zakresie obsługi klienta, wdrażania budżetu zadaniowego, OSR - promowanie i wdrażanie zasad, mechanizmów oraz procedur wzmacniających przejrzystość administracji oraz podnoszących poziom kultury etycznej kadr administracji rządowej, - staże i szkolenia praktyczne w instytucjach UE oraz administracjach państw UE dla kadr administracji rządowej i słuchaczy KSAP
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – zakup lub leasing platformy internetowej – zakup lub leasing sprzętu i platform e-

		learningowych – opracowanie i wdrożenie e - rady ministrów i e – komitetu rady ministrów
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81, 11
4.	Typ beneficjentów	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, – jednostki administracji rządowej – pracownicy administracji rządowej
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie założeń systemowych i narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie w administracji publicznej – wsparcie w opracowaniu oraz rozwoju systemu monitorowania i oceny efektywności działania administracji rządowej w województwie – badania i oceny potrzeb szkoleniowych służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych
----	--	--

		– szkolenia generalne i specjalistyczne dla służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	– zakup narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie w administracji publicznej
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81,11
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: – jednostki administracji rządowej – pracownicy administracji rządowej – służby nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

5.2 WZMACNIANIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet V Dobre rządzenie
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS1 PL
13.	Instytucja Wdrażająca (jeśli dotyczy)	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (jeśli dotyczy)	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 5.2 Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Wzrost jakości usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz poprawa jakości polityk i programów o zasięgu regionalnym i lokalnym.</p> <p>Uzasadnienie Działania: W ramach Działania przewiduje się różne formy wsparcia ukierunkowane na wzrost efektywności funkcjonowania administracji lokalnego i regionalnego szczebla. Cel osiągnięty zostanie przede wszystkim przez modernizację procesów zarządzania w jednostkach administracji samorządowej, w tym wdrożenie planowania</p>

		<p>zadaniowego w ujęciu finansowym oraz zarządzania przez cele, a także wdrożenie usprawnień zarządczych w poszczególnych jednostkach administracji, zarówno na poziomie całej administracji, jak i usprawnień w określonych obszarach funkcjonowania urzędu.</p> <p>Priorytetowo traktowane będą usprawnienia, których rezultatem będzie poprawa obsługi klienta w urzędzie mająca wymierny efekt np. we wprowadzeniu standardów obsługi klienta, wdrożeniu systemu „one-stop-shop” (pojedynczego punktu dostępu dla klienta urzędu), uproszczeniu procedur wewnątrz urzędu czy skróceniu czasu oczekiwania na rozpatrzenie sprawy.</p> <p>W ramach Działania przewiduje się także wsparcie ukierunkowane na poprawę jakości tworzonych przez administrację strategii i polityk o zasięgu lokalnym i regionalnym m.in. poprzez wzmocnienie zdolności do wykorzystywania nowoczesnych narzędzi programowania, efektywnej implementacji zaprogramowanych polityk oraz oceny efektów ich wdrażania.</p> <p>Jakość oraz efekty wprowadzanych rozwiązań zależą w ogromnej mierze od kompetencji kadr zatrudnionych w jednostkach samorządu terytorialnego. W tym aspekcie przewiduje się więc opracowanie standardów kompetencyjnych dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego, intensyfikację inwestycji w rozwój umiejętności i wiedzy urzędników oraz kształtowanie i wzmacnianie postaw etycznych. Konieczne jest jednakże ściśle powiązanie szkoleń z zakresem obowiązków poszczególnych grup odbiorców oraz potrzebami danego typu urzędu.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania (jeśli dotyczy)	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>

18.	Alokacja finansowa na Działanie	234 567 972 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	nie dotyczy
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> - liczba pracowników administracji samorządowej, którzy ukończyli szkolenie ogólne lub specjalistyczne (K/M) - liczba jednostek administracji samorządowej, które wdrożyły system „one-stop-shop”

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - projekty ukierunkowane na poprawę obsługi obywatela i modernizację zarządzania w administracji samorządowej obejmujące m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie jakości, zwiększanie dostępności usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego - wdrażanie uprawnień zarządczych w administracji publicznej na poziomie całej organizacji, w tym w zakresie zarządzania jakością (np. norma ISO 9001:2000) lub oceny poziomu funkcjonowania i rozwoju urzędów (np. Powszechny Model Samooceny CAF) - wdrażanie uprawnień zarządczych w administracji publicznej w wybranych aspektach jej funkcjonowania, np. komunikacja wewnętrzna, zarządzanie ryzykiem, planowanie strategiczne - identyfikowanie i upowszechnianie
----	--	--

		<p>dobrych praktyk w jednostkach samorządu terytorialnego, w tym m.in. w zakresie obsługi klienta, organizacji i funkcjonowania urzędu, zarządzania</p> <p>– projekty ukierunkowane na podnoszenie kompetencji kadr m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia generalne i specjalistyczne (stacjonarne i na odległość) dla kadr administracji samorządowej - dofinansowanie studiów podyplomowych i innych form podwyższania kwalifikacji w zakresie zarządzania kadrami jednostek samorządu terytorialnego
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	– zakup sprzętu i systemów informatycznych niezbędnych do wprowadzenia usprawnień w funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81, 11
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego – pracownicy jednostek samorządu terytorialnego
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – szczegółowe <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>

	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
	Procedura odwoławcza	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - projekty obejmujące wzmocnienie zdolności regulacyjnych i analitycznych, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie samorządu terytorialnego w wybranych aspektach jego funkcjonowania, w tym m.in. poprzez badania, analizy i ekspertyzy - wzmocnienie zdolności jednostek samorządu terytorialnego w zakresie stanowienia aktów prawa miejscowego oraz aktów administracyjnych - wzmocnienie zdolności jednostek samorządu terytorialnego w zakresie opracowywania, wdrażania i ewaluacji polityk i strategii o zasięgu regionalnym i lokalnym - projekty związane z wdrażaniem systemu zarządzania finansowego w ujęciu zadaniowym, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - implementacja systemu planowania wieloletniego w obszarze zarządzania finansowego i zarządzania przez cele w samorządzie terytorialnym - wsparcie dla wdrożenia systemu ewaluacji zadań publicznych opartego na wskaźnikach - projekty ukierunkowane na podnoszenie kompetencji kadr m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie standardów kompetencyjnych dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego - prowadzenie oceny potrzeb szkoleniowych w jednostkach samorządu terytorialnego, w tym m.in. opracowanie planu działań w
----	--	--

		<p>oparciu o wyniki przeprowadzonych badań</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie modelu i narzędzi zarządzania zasobami ludzkimi w samorządzie terytorialnym w zakresie: rekrutacji, wdrażania na stanowisku pracy, okresowej oceny pracowniczej, rozwoju zawodowego i motywacyjnego systemu wynagrodzeń - wzmacnianie działów kadrowo – szkoleniowych jako centrów zarządzania zasobami ludzkimi w samorządzie terytorialnym, w tym m.in. poprzez szkolenia w zakresie modelu i narzędzi zarządzania zasobami ludzkimi - programy wymiany międzynarodowej kadr jednostek samorządu terytorialnego - pomoc doradczą oraz szkolenia w zakresie etyki i unikania konfliktu interesu w samorządzie terytorialnym - promowanie zasad, mechanizmów oraz procedur wzmacniających przejrzystość samorządu terytorialnego w szczególności w formie sieci wymiany doświadczeń, kampanii informacyjno – promocyjnych, seminariów, konferencji i konkursów – upowszechnianie standardów obsługi klienta w jednostkach samorządu terytorialnego – opracowanie oraz rozwój systemu monitorowania i oceny efektywności działania samorządu terytorialnego
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	– wdrożenie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (obsługa klientów)
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81, 11
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego

	pomocy) (jeśli dotyczy)	– pracownicy jednostek samorządu terytorialnego
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– wzmacnianie potencjału regionalnych izb obrachunkowych m.in. poprzez doskonalenie narzędzi nadzorczych oraz specjalistyczne szkolenia dla kadr RIO
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	Regionalna Izba Obrachunkowa (<i>zostanie wskazana na dalszym etapie prac</i>)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	– pracownicy regionalnych izb obrachunkowych
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
8.		

	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– wzmacnianie potencjału samorządowych kolegiów odwoławczych m.in. poprzez szkolenia, analizy i ekspertyzy, wymianę doświadczeń
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	Samorządowe Kolegium Odwoławcze (<i>zostanie wskazane na dalszym etapie prac</i>)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: – samorządowe kolegia odwoławcze i ich pracownicy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy

	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

5.3 WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet V Dobre rządzenie
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Institucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Institucja Pośrednicząca	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
6.	Institucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Institucja pośrednicząca w certyfikacji (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
8.	Institucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS1 PL
13.	Institucja Wdrażająca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14.	Institucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 5.3 Wysoka jakość usług świadczonych przez wymiar sprawiedliwości
16.	Opis działania	Cel Działania: Wzmocnienie i rozwój potencjału wymiaru sprawiedliwości, w szczególności sądownictwa gospodarczego oraz poprawa jakości świadczonych przez niego usług.
		Uzasadnienie Działania: W ramach Działania przewiduje się wsparcie ukierunkowane na poprawę jakości obsługi klienta ze szczególnym uwzględnieniem i priorytetowym traktowaniem przedsięwzięć przynoszących wymierne efekty. Uzupełnieniem wprowadzanych rozwiązań będą szkolenia dla kadr bezpośrednio zaangażowanych we wdrażanie usprawnień. Niedostateczna sprawność sektora sprawiedliwości powoduje konieczność wprowadzenia szeregu zmian zmierzających m.in. do modernizacji

		<p>systemu zarządzania oraz organizacji pracy w poszczególnych instytucjach sektora sprawiedliwości, wprowadzenia nowoczesnych metod kształcenia zawodowego pracowników oraz doboru kadr, jak również stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników.</p> <p>W związku z powyższym ważnym elementem jest objęcie kompleksowym programem szkoleń pracowników wymiaru sprawiedliwości tj. sędziów i prokuratorów, asystentów sędziów, asesorów, pracowników administracyjnych sądów i prokuratur, sekretarzy sądowych. Priorytetowo traktowane będą programy szkoleniowe skierowane do pracowników wymiaru sprawiedliwości zajmujących się postępowaniami w sprawach gospodarczych.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania (jeśli dotyczy)	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na Działanie	78 189 324 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	nie dotyczy
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników wymiaru sprawiedliwości, którzy ukończyli szkolenie ogólne lub specjalistyczne (K/M)

Projekty systemowe

9.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>– diagnozowanie kondycji wymiaru sprawiedliwości w wybranych aspektach jego funkcjonowania, m.in. poprzez ekspertyzy, badania, analizy</p> <p>– wdrażanie usprawnień mających na celu</p>
----	--	--

		<p>ułatwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie standardów obsługi klienta - rozwój polityki informacyjnej - rozwój sieci punktów obsługi interesantów <p>– wdrażanie usprawnień zarządczych w wybranych obszarach funkcjonowania instytucji, w szczególności z wykorzystaniem narzędzi i systemów informatycznych, w tym w zakresie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zarządzania jakością - zarządzania finansowego - organizacji sądu/urzędu, w tym usprawnienia pracy sekretariatów sądowych - komunikacji wewnętrznej i przepływu dokumentów, obsługi klienta
10.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – zakup sprzętu i systemów informatycznych niezbędnych do wprowadzenia usprawnień w sektorze sprawiedliwości – zakup sprzętu do prowadzenia szkoleń
11.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81,11
12.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Sprawiedliwości
13.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerstwo Sprawiedliwości – prokuratura i sądy – pracownicy sądów i prokuratur
15.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
16.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy

	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– upowszechniane informacji na temat alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów w szczególności mediacji, arbitrażu, sądownictwa polubownego, w tym m.in. w formie akcji informacyjnych i konferencji
2.	Zakres stosowania cross-finansingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Sprawiedliwości
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: – sądy, prokuratura, – osoby fizyczne, – osoby prawne
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– szkolenia ogólne i specjalistyczne kadr sektora sprawiedliwości, w tym m.in. szkolenia dotyczące etyki zawodowej, zasad udzielania informacji interesantom, szkolenia informatyczne, szkolenia językowe
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Sprawiedliwości (Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	– sądy, prokuratura, – pracownicy sądów i prokuratur
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

5.4 ROZWÓJ POTENCJAŁU TRZECIEGO SEKTORA

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet V Dobre rządzenie
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS 0
13.	Instytucja Wdrażająca (jeśli dotyczy)	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (jeśli dotyczy)	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 5. 4 Rozwój potencjału trzeciego sektora
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Wsparcie potencjału organizacji pozarządowych w zakresie zdolności do realizacji zadań publicznych oraz uzgadniania polityk publicznych we współpracy z administracją publiczną, w obszarach określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</p> <p>Uzasadnienie Działania: Podstawą dla właściwego podziału ról między partnerami życia publicznego, w zakresie realizacji zadań publicznych, powinna być zasada komplementarności. Do przeszłości powinien odejść model wąskiego, sektorowego spojrzenia na instytucję zadań publicznych, przejawiający się w skłonności instytucji publicznych – odpowiedzialnych za zadania publiczne i będących w związku z tym dysponentem środków publicznych – do stosowania prawa wyłączności w zakresie bezpośredniej realizacji tych zadań.</p>

		<p>Jednakże kondycja trzeciego sektora wskazuje, iż jego potencjał jest zbyt skromny, aby mógł wypełniać należycie przypisane mu funkcje i możliwe do realizacji zadania.</p> <p>Konieczne jest, zatem wzmocnienie potencjału i efektywności trzeciego sektora – w wymiarze horyzontalnym, sektorowo-branżowym i terytorialnym – w zakresie jego zdolności do realizacji zadań publicznych oraz uzgadniania polityk publicznych we współpracy z administracją publiczną w obszarach określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Ze względu na niską świadomość prawną obywateli oraz ograniczony dostęp do pomocy prawnej, szczególnego wzmocnienia wymaga obszar poradnictwa prawnego i obywatelskiego. W związku z tym wsparciem udzielanym w ramach Działania objęte zostaną również organizacje działające tym obszarze.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania (jeśli dotyczy)	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na Działanie	92 238 968 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	nie dotyczy
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	0 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba utworzonych centrów informacji i wspomaganie organizacji pozarządowych

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – badania, analizy, ekspertyzy na temat kondycji trzeciego sektora, stanu, kierunków i perspektyw współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz stanu, kierunków i perspektyw rozwoju idei i instytucjonalnych form dialogu społecznego i obywatelskiego – wypracowanie i upowszechnianie standardów działania trzeciego sektora, zapewniających wysoką jakość realizacji zadań publicznych oraz uzgadniania polityk publicznych we współpracy z administracją publiczną
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacje pozarządowe, – administracja publiczna, – szkoły wyższe, – jednostki naukowo-badawcze
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – szczegółowe <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za	nie dotyczy

	wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i wspieranie porozumień (sieci) wewnątrz sektora, zwłaszcza na szczeblu regionalnym i lokalnym – tworzenie nowych regionalnych i lokalnych centrów informacji i wspomagania organizacji pozarządowych oraz wsparcie działalności nowoutworzonych oraz już istniejących centrów w zakresie pomocy doradczo-szkoleniowej dla organizacji pozarządowych
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacje pozarządowe – związki i porozumienia organizacji pozarządowych
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – szczegółowe <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte

	wniosku o dofinansowanie	są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Procedura odwoławcza	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– tworzenie i wdrażanie programów z zakresu poradnictwa prawnego i obywatelskiego
2.	Zakres stosowania cross-finansingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: – organizacje pozarządowe – osoby poszukujące pomocy prawnej
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: – dostępu – strategiczne – szczegółowe Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Procedura odwoławcza	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich

5.5 PAŃSTWO PARTNERSKIE

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet V Dobre rządzenie
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS 0
13.	Instytucja Wdrażająca (jeśli dotyczy)	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (jeśli dotyczy)	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 5. 5 państwo partnerskie
16.	Opis działania	<p>Cel Działania: Wspieranie współpracy sektora publicznego z sektorem pozarządowym w zakresie realizacji zadań publicznych oraz uzgadniania polityk publicznych w obszarach określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz art. 1 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno – Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.</p> <p>Uzasadnienie Działania: Wzmacnianie skuteczności administracji publicznej odbywać się powinno m.in. poprzez współpracę władz publicznych z organizacjami pozarządowymi w przedmiocie dostarczania obywatelom usług społecznych. Wprawdzie organizacje pozarządowe przejęły na siebie – w wyniku porozumień z władzami publicznymi różnych sfer – realizację usług w poszczególnych dziedzinach, jednak ich potencjał</p>

		<p>w tym zakresie jest wykorzystywany w niedostatecznym stopniu.</p> <p>Oznacza to konieczność wspierania współpracy pomiędzy sektorem publicznym i pozarządowym – w tym partnerstwa publiczno-społecznego jako fundamentalnej formuły opartej na zasadzie pomocniczości, w obszarach określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Funkcjonowanie nowoczesnego państwa wymaga również istnienia systemu społecznej kontroli działań władzy państwowej. Dlatego też wsparciem w ramach Działania zostaną również objęte podmioty działające w obszarze społecznego nadzoru nad przestrzeganiem zasad odpowiedzialności administracji publicznej wobec obywateli oraz zasad współpracy instytucji publicznych z instytucjami obywatelskimi.</p> <p>Natomiast w celu zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityk, konieczne jest budowanie rzeczywistych instytucji dialogu obywatelskiego a także wspieranie współpracy sektora publicznego i pozarządowego z partnerami społeczno-gospodarczymi.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania (jeśli dotyczy)	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na Działanie	29 931 851 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	nie dotyczy
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	nie dotyczy
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba przedstawicieli NGOs i partnerstw publiczno-społecznych, którzy ukończyli formę wsparcia w ramach Działania (K/M)

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– szkolenia i inne formy kształcenia w zakresie współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz partnerami społeczno-gospodarczymi, w tym uzgadniania polityk publicznych oraz realizacji zadań publicznych
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: <ul style="list-style-type: none"> – członkowie oraz osoby zaangażowane w działalność organizacji pozarządowych, – pracownicy administracji publicznej odpowiedzialni za współpracę z organizacjami pozarządowymi, – członkowie związków zawodowych, – członkowie organizacji pracodawców, – członkowie instytucji dialogu społecznego i obywatelskiego
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – szczegółowe Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w	nie dotyczy

	sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– monitorowanie i ewaluacja współpracy pomiędzy administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: – organizacje pozarządowe, – administracja publiczna, – szkoły wyższe, – jednostki naukowo-badawcze
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: – dostępu – strategiczne – szczegółowe Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie i wdrożenie kampanii informacyjno-edukacyjnych na rzecz: <ul style="list-style-type: none"> - upowszechniania współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, w zakresie realizacji zadań publicznych w obszarach określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - upowszechniania współpracy w zakresie uzgadniania polityk publicznych pomiędzy administracją publiczną, organizacjami pozarządowymi oraz partnerami społeczno-gospodarczymi - uczestniczenia organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych i instytucjach dialogu obywatelskiego – promocja partnerstw pomiędzy sektorem publicznym i pozarządowym (partnerstwo publiczno – społeczne) w celu realizacji zadań publicznych
2.	Zakres stosowania cross-financingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – członkowie oraz osoby zaangażowane w działalność organizacji pozarządowych – pracownicy administracji publicznej – członkowie związków zawodowych i organizacji pracodawców – członkowie instytucji dialogu społecznego i obywatelskiego
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – szczegółowe

		Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Procedura odwoławcza	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– tworzenie i wdrażanie programów z zakresu społecznego nadzoru nad przestrzeganiem zasad odpowiedzialności administracji publicznej wobec obywateli oraz zasad współpracy instytucji publicznych z instytucjami obywatelskimi
2.	Zakres stosowania cross-finansingu (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	81
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy) (jeśli dotyczy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy) (jeśli dotyczy)	Między innymi: – organizacje pozarządowe – organizacje pracodawców i pracowników, – administracja publiczna
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: – dostępu – strategiczne – szczegółowe Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą

		dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
	Procedura odwoławcza	Polska Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich

Priorytet VI

PROFILAKTYKA, PROMOCJA I POPRAWA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

PRIORYTET VI

PROFILAKTYKA, PROMOCJA I POPRAWA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Opis Priorytetu VI

Utrzymanie dobrego stanu zdrowia osób w wieku aktywności zawodowej jest niezbędne, aby zapewnić właściwy rozwój gospodarczy kraju. W systemie opieki zdrowotnej bardzo ważnym elementem jest zapobieganie szkodliwym czynnikom zdrowotnym. Służą temu przedsięwzięcia dotyczące profilaktyki, promocji i edukacji zdrowotnej. W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, takie działania będą efektywnie realizowane w środowisku pracy, wśród osób w wieku produkcyjnym. Przedsięwzięcia te będą dotyczyły między innymi: opracowywania programów promocji zdrowia, rozwoju metodologii zbierania danych o stanie zdrowia, ograniczania zagrożeń występujących w miejscu pracy, a także działań zapobiegających chorobom zawodowym związanym z pracą. Działania skierowane do pracowników, wpłyną na zwiększenie ich świadomości zdrowotnej i przyczynią się do ukształtowania właściwych zachowań oraz nawyków sprzyjających zdrowiu. W dalszej kolejności będzie to skutkowało przedłużeniem aktywności zawodowej, co jest niezwykle istotne, w perspektywie istniejącej tendencji starzenia się społeczeństwa w Polsce.

W celu usprawnienia funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej oraz zwiększenia jakości świadczonych usług, konieczne jest stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników sektora ochrony zdrowia. Odnosi się to zarówno do szeroko rozumianego personelu medycznego jak i do kadr administracyjnych jednostek tego sektora. Proces doskonalenia zawodowego będzie wspomagany poprzez szkolenia, studia zawodowe dla pielęgniarek i położnych, kształcenie podyplomowe pozwalające osiągnąć specjalizację. Ponadto działania skierowane będą również na podnoszenie kwalifikacji kadry administracyjnej oraz na wspomaganie procesu uzyskiwania akredytacji i certyfikacji zakładów opieki zdrowotnej, co będzie miało wpływ na większą jakość świadczonych usług i sprawniejsze zarządzanie.

6.1 WZMOCNIENIE POTENCJAŁU ZDROWIA POPRZEZ PROFILAKTYKĘ, PROMOCJĘ I EDUKACJĘ ZDROWOTNĄ OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VI Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia ludności w wieku produkcyjnym
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Institucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Institucja Pośrednicząca	Departament Funduszy Strukturalnych i Programów Pomocowych w Ministerstwie Zdrowia
6.	Institucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Institucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Institucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS1 – PL
13.	Institucja Wdrażająca	Biuro do spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia
14.	Institucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 6.1 Wzmocnienie potencjału zdrowia poprzez profilaktykę, promocję i edukację zdrowotną osób w wieku produkcyjnym
16.	Opis działania	Cel Działania: Osiągnięcie wyższego potencjału zdrowia oraz ograniczenie ogólnej chorobowości osób w wieku produkcyjnym.
		Uzasadnienie Działania: Na ogólny stan zdrowia człowieka decydujący wpływ mają między innymi styl życia, środowisko fizyczne oraz opieka zdrowotna. Właściwy styl życia, może być skutecznie kształtowany poprzez

		<p>działania dotyczące profilaktyki, promocji i edukacji zdrowotnej. Wczesna profilaktyka, ma na celu zapobieganie chorobom, bądź innym niekorzystnym zjawiskom zdrowotnym oraz polegają na utrwalaniu prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia, kontrolowaniu przyczyn i czynników ryzyka. W tym zakresie niezwykle istotne jest prowadzenie działań przyczyniających się do rozwijania umiejętności osobistych, społecznych i zawodowych służących zdrowiu. Ponadto celem wtórnej profilaktyki zdrowotnej jest zapobieganie poważnym konsekwencjom choroby poprzez jej wczesne wykrycie i leczenie. Służyć temu będzie projektowanie programów profilaktyki i badań skryningowych odpowiednio dostosowanych do potrzeb określonych grup pracowników. Rozwój programów profilaktyki, badań oraz ustalanie pakietów świadczeń będzie polegał na dostosowywaniu ich zakresu do konkretnych grup pracowników, co zwiększy skuteczność wykrywania czynników zagrażających zdrowiu i pozwoli im zapobiegać, a także, w razie konieczności wcześniej podejmować leczenie. Projekty dotyczące wypracowania właściwej metodologii zbierania danych o stanie zdrowia, przyczynią się do uzyskania pełniejszych informacji o istniejących problemach zdrowotnych i dzięki temu, służyć będą poprawnemu określeniu zakresu pakietów świadczeń profilaktycznych.</p> <p>Istotnym elementem w profilaktyce osób, u których wystąpiły już objawy choroby jest prowadzenie szeregu działań zmierzających w kierunku zahamowania jej postępu i ograniczania powikłań. W stosunku do tej grupy osób niezbędne jest prowadzenie działań sprzyjających przedłużaniu aktywności zawodowej oraz ułatwiających powrót do pracy po przebytej chorobie.</p> <p>Ogół realizowanych działań przyczyni się do poprawy świadomości zdrowotnej populacji osób w wieku produkcyjnym, zwiększenia wykrywalności chorób we wczesnych stadiach</p>
--	--	---

		rozwoju, a także w konsekwencji zmniejszą absencję chorobową.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	26 428 294,75 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	nie dotyczy
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba wdrożonych programów profilaktyki i badań pracowników

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez upowszechnianie i wdrażanie programów promocji zdrowia oraz kampanie medialne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka uzależnień w populacji osób w wieku aktywności zawodowej - promocja zdrowia w zakładach pracy oraz upowszechnianie rozwiązań organizacyjnych wspierających ich wdrażanie - rozwijanie współpracy pracodawców, pracowników i zewnętrznych ekspertów w realizacji zadań na rzecz zdrowia w środowisku pracy
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	nie dotyczy

3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66, 67
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	– pracownicy – pracodawcy – jednostki organizacyjne medycyny pracy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Biuro do spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Biuro do spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia
	Procedura odwoławcza	Biuro do spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– identyfikacja głównych problemów zdrowotnych populacji osób w wieku aktywności zawodowej, w tym: - analizy danych z systemów informacyjnych w zdrowiu publicznym oraz badania statystyczne prowadzące do oceny stanu zdrowia ludności w wieku
----	--	--

		<p>produkcyjnym</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwój metodologii zbierania danych o stanie zdrowia – opracowanie i wdrożenie systemu badań przesiewowych (dla populacji pracującej) służących wykrywaniu wczesnych, niezaawansowanych zmian chorobowych – aktywizacja osób w wieku produkcyjnym poprzez rehabilitację i zwiększanie adaptacyjności pracowników, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie i wdrożenie programów rehabilitacji osób cierpiących na choroby przewlekłe - programy ułatwiające pracownikom powrót do pracy po ciężkich, długotrwałych chorobach w tym szczególnie po chorobach kardiologicznych i onkologicznych
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66, 67
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Zdrowia (właściwy merytorycznie departament)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracownicy – pracodawcy – jednostki organizacyjne służby medycyny pracy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej	nie dotyczy

wniosku o dofinansowanie	
Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
Procedura odwoławcza	nie dotyczy

6.2 POPRAWA STANU ZDROWIA PRACOWNIKÓW ZWIĄZANA Z OGRANICZANIEM WYSTĘPOWANIA CHOROÓB ZAWODOWYCH ORAZ STOSOWANIEM REHABILITACJI ZAWODOWEJ W TYCH CHOROBAH

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VI Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia ludności w wieku produkcyjnym
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Institucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Institucja Pośrednicząca	Departament Funduszy Strukturalnych i Programów Pomocowych w Ministerstwie Zdrowia
6.	Institucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Institucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Institucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS1 – PL
13.	Institucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Institucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 6.2 Poprawa stanu zdrowia pracowników związana z ograniczaniem występowania chorób zawodowych oraz stosowaniem rehabilitacji zawodowej w tych chorobach
16.	Opis działania	Cel Działania: Zapobieganie chorobom o etiologii zawodowej przez tworzenie odpowiedniej świadomości wśród pracowników oraz wykrywanie chorób o etiologii zawodowej we wczesnych stadiach.
		Uzasadnienie Działania: Występowanie chorób o etiologii zawodowej wynika bezpośrednio z działania czynników

		<p>szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy. Choroby o podłożu zawodowym stanowią poważny problem ekonomiczny, który przekłada się na obciążenia dla budżetu państwa związane przede wszystkim z wypłatą świadczeń rentowych, zasiłków chorobowych oraz wysokimi nakładami finansowymi uwarunkowanymi leczeniem. Nadmierne występowanie tego rodzaju chorób stanowi poważny czynnik hamujący rozwój gospodarczy. Wiązą się z nimi nie tylko straty ekonomiczne, ale także i społeczne, ponieważ są one nierzadko powodem przerywania aktywności zawodowej pracowników. Niezbędne jest zatem prowadzenie działań ograniczających występowanie chorób zawodowych oraz ich negatywnych skutków.</p> <p>Działanie 6.2 będzie służyło zmniejszaniu występowania tych zagrożeń i utrzymywaniu jak najdłuższej aktywności zawodowej pracowników. Te założenia realizowane będą przede wszystkim poprzez wdrażanie wśród osób czynnych zawodowo programów i szkoleń polegających na uświadamianiu o szkodliwych dla zdrowia czynnikach, istniejących w miejscu pracy oraz o możliwościach ich ograniczania. Wspierane będą działania służące opracowywaniu badań laboratoryjnych, odpowiednio zaprojektowanych i dobranych do konkretnych grup pracowników, czego efektem będzie zwiększona skuteczności wykrywania chorób zawodowych we wczesnych stadiach ich rozwoju. Kompleksowe działania profilaktyczne sprzyjać będą utrzymywaniu jak najdłuższej aktywności zawodowej, a ich odpowiedni dobór uzależniony będzie przede wszystkim od specyfiki środowiska pracy.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się do podniesienia świadomości pracowników w zakresie problematyki chorób zawodowych, co w dalszej perspektywie, skutkować będzie ograniczeniem zapadalności na te choroby. Wpływać będzie to na zmniejszenie strat finansowych wywoływanych</p>
--	--	--

		absencją chorobową. Dodatkowym efektem realizacji Działania będzie opracowanie nowych zakresów badań, które będą mogły być wykorzystywane na szerszą skalę.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	26 428 294,75 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	nie dotyczy
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba osób, które ukończyły szkolenia z zakresu świadomości ergonomicznej i relacji interpersonalnych

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikacja zagrożeń występujących w miejscu pracy i ocena ryzyka związanego z ekspozycją na czynniki szkodliwe, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie metod identyfikacji czynników psychospołecznych, ergonomicznych, biologicznych itp. - wypracowanie i wdrożenie prostych procedur szacowania ryzyka zdrowotnego dla poszczególnych grup pracowniczych – programy ograniczania zagrożeń występujących w środowisku pracy, adresowane do poszczególnych grup pracowników, w tym:
----	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie chorobom związanym z pracą - zapobieganie wypadkom w miejscu pracy - opracowanie i aktualizacja procedur profilaktycznych i diagnostyczno-orzecznich dla chorób związanych z pracą, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - identyfikacja rodzajów prac, dla których przeprowadzanie badań przed podjęciem i w trakcie trwania zatrudnienia powinno być obowiązkowe i opracowanie kryteriów zdrowotnych, jakie powinni spełniać kandydaci i osoby pracujące w tych warunkach - projekty zestawów badań laboratoryjnych do wykorzystania podczas badań okresowych poszczególnych grup pracowników
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66, 67
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Zdrowia (właściwy merytorycznie departament)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracownicy - grupy zawodowe pracowników - pracodawcy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej	nie dotyczy

	wniosku o dofinansowanie	
	Institucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>– projekty sprzyjające powrotowi do pracy pracownikom ze stwierdzoną chorobą zawodową, w tym:</p> <p>- opracowanie i wdrożenie programów rehabilitacji zawodowej i leczniczej osób po wypadkach przy pracy oraz cierpiących na choroby związane z pracą</p>
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66, 67
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Zdrowia (właściwy merytorycznie departament)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracownicy – grupy zawodowe pracowników – pracodawcy – jednostki organizacyjne służby medycyny pracy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Institucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Institucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w	nie dotyczy

	sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>– dostosowanie form i zakresów działań profilaktyki pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowej do wielkości ryzyka zawodowego pracujących, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przystosowanie środowiska pracy oraz zakresu opieki zdrowotnej do potrzeb pracujących ze szczególnym uwzględnieniem pracowników z grup wrażliwych i pracowników niepełnosprawnych - projekty różnicowania zakresu świadczeń profilaktycznych dla pracowników z różnych grup ryzyka zdrowotnego
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66, 67
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Zdrowia (właściwy merytorycznie departament)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracownicy – pracodawcy – jednostki organizacyjne służby medycyny pracy – służby BHP
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe

	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

6.3 DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR MEDYCZNYCH SŁUŻĄCE WZROSTOWI ICH KONKURENCYJNOŚCI ORAZ PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA W OCHRONIE ZDROWIA

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VI Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia ludności w wieku produkcyjnym
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Departament Funduszy Strukturalnych i Programów Pomocowych w Ministerstwie Zdrowia
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS1 – PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 6.3 Doskonalenie zawodowe kadr medycznych służące wzrostowi ich konkurencyjności oraz podniesienie jakości zarządzania w ochronie zdrowia
16.	Opis działania	Cel Działania: Racjonalne wykorzystanie potencjału kadrowego systemu ochrony zdrowia poprzez wsparcie doskonalenia i kształcenia tego personelu oraz kadr administracyjnych.
		Uzasadnienie Działania: Rozwój medycyny i coraz większa specjalizacja, wymagają ustawicznego kształcenia personelu medycznego w ochronie zdrowia. Zwiększenie

		<p>dostępności do kształcenia w ochronie zdrowia jest szczególnie istotne dla tych pracowników, których płace są zbyt niskie, by mogły zapewnić im możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Proces doskonalenia zawodowego pracowników służby zdrowia jest niezwykle istotny, ponieważ stopień profesjonalizmu w tym obszarze bezpośrednio przekłada się na bezpieczeństwo zdrowotne ogółu społeczeństwa. Dobrze wykwalifikowana kadra medyczna jest gwarantem sprawności systemu ochrony zdrowia i wysokiej jakości świadczonych usług. Działanie 6.3 wspierać będzie przede wszystkim procesy związane z podwyższaniem kwalifikacji personelu medycznego. Przewidziane formy pomocy w tym zakresie będą dostosowane do potrzeb poszczególnych grup zawodowych tego sektora. Umożliwi to między innymi uzyskiwanie kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu oraz rozwój nowych umiejętności pozwalających na korzystanie z nowoczesnych technologii medycznych.</p> <p>Założeniem Działania jest także podniesienie jakości zarządzania w sektorze ochrony zdrowia, co wpłynie między innymi na lepsze gospodarowanie dostępnymi środkami. Wsparcie kierowane będzie do zakładów opieki zdrowotnej, na szkolenie umiejętności kadry zarządczej przede wszystkim z zakresu zarządzania oraz upowszechniania wiedzy o skutecznych i efektywnych technologiach medycznych. Wspierane będą także działania związane z podwyższaniem standardów w ZOZ, poprzez certyfikację i akredytację, co przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych usług oraz wpłynie pozytywnie na relacje interpersonalne między personelem medycznym a pacjentem. Realizacja Działania przyczyni się do poprawy funkcjonowania opieki zdrowotnej, co przekładać się będzie również na poprawę stanu zdrowia społeczeństwa.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z

	ramach działania	<i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</i>
18.	Alokacja finansowa na działanie	52 856 589,50 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	nie dotyczy
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje w wyniku wsparcia w ramach Działania – liczba zakładów opieki zdrowotnej posiadających certyfikat akredytacyjny Centrum Monitorowania Jakości

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – kształcenie i doskonalenie zawodowe pielęgniarek i położnych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - kształcenie w ramach studiów pomostowych - doskonalenie zawodowe pielęgniarek i położnych z uwzględnieniem zagadnień profilaktyki, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Zdrowia (właściwy merytorycznie departament)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby,	Między innymi:

	instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	– pielęgniarki i położne
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>– kształcenie podyplomowe lekarzy, lekarzy dentystów, farmaceutów, diagnostów laboratoryjnych, opiekunów osób niesamodzielnych i innych zawodów medycznych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształcenie lekarzy w systemie rezydentury, w deficytowych specjalnościach - kursy doskonalące służące doształcaniu lekarzy, lekarzy dentystów i innych zawodów medycznych - doskonalenie zawodowe pracowników systemu ratownictwa medycznego w zakresie postępowanie w stanach zagrożenia życia w wyniku wypadków i chorób układu krążenia - przygotowanie zawodowe pracowników świadczących usługi na rzecz osób niesamodzielnych
2.	Zakres stosowania cross-	nie dotyczy

	finansingu	
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Zdrowia (właściwy merytorycznie departament)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Między innymi: – lekarze – lekarze dentyści – farmaceuci – diagności laboratoryjni – opiekunowie osób niesamodzielnych – inne zawody medyczne
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

2.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>– podnoszenie kwalifikacji kadry zarządczej oraz pracowników administracji systemu ochrony zdrowia, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie wiedzy o technologiach medycznych o udowodnionej skuteczności i efektywności ekonomicznej - szkolenia z zakresu zarządzania ochroną zdrowia
----	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej i public relations - rozwijanie kwalifikacji kadry zarządczej poprzez upowszechnianie technik informatycznych
3.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
4.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
5.	Typ beneficjentów	Ministerstwo Zdrowia (właściwy merytorycznie departament)
6.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
7.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kadra zarządcza sektora ochrony zdrowia – pracownicy administracji systemu ochrony zdrowia – kadra Narodowego Funduszu Zdrowia
8.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
9.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy
1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój systemów certyfikacji i akredytacji w zakładach opieki zdrowotnej, w tym: - projekty ułatwiające prowadzenie działań

		<p>dla poprawy jakości w zakładach opieki zdrowotnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia personelu w zakresie jakości i bezpieczeństwa świadczeń zdrowotnych - projekty „breakthrough” tj. radykalnego przełamania oporu przy wdrażaniu innowacyjnych mechanizmów poprawy jakości
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	63
4.	Typ beneficjentów	Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakłady opieki zdrowotnej
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

Priorytet VII

**RYNEK PRACY OTWARTY DLA
WSZYSTKICH ORAZ PROMOCJA
INTEGRACJI SPOŁECZNEJ**

PRIORYTET VII

RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH ORAZ PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Opis Priorytetu VII

Aktywizacja zawodowa oraz integracja społeczna osób dotkniętych problemem bezrobocia, wykluczenia społecznego, bądź też z innych przyczyn znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, stanowi podstawowe wyzwanie dla polityki zatrudnieniowej państwa. Jednocześnie, regionalne zróżnicowanie poziomu bezrobocia oraz lepsza możliwość rozpoznania problemów występujących na lokalnym rynku pracy sprawiają, iż pomoc kierowana do tych grup osób powinna być realizowana przede wszystkim na poziomie regionalnym. Do największych wyzwań polskiego rynku pracy zalicza się bardzo niską stopę zatrudnienia i aktywności zawodowej oraz wysoki poziom bezrobocia długotrwałego, a także występowanie silnego zróżnicowania regionalnego i wewnątrzregionalnego wskaźników bezrobocia. W związku z tym niezbędne jest ograniczenie barier dla wzrostu zatrudnienia, poprzez zwiększenie dostępu do usług instytucji rynku pracy o lepszej jakości (w szczególności wśród mieszkańców małych miejscowości), podnoszenie umiejętności radzenia sobie na dynamicznym rynku pracy oraz przyjmowania postaw aktywnych.

Podnoszenie poziomu aktywności zawodowej w regionie powinno odbywać się również poprzez tworzenie odpowiednich warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia (zarówno w sektorze rynkowym jak i gospodarki społecznej), promocję i wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy, w szczególności w odniesieniu do tych grup osób, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy, tzn. kobiet, osób niepełnosprawnych, osób po pięćdziesiątym roku życia, a także osób odchodzących z rolnictwa oraz pragnących podjąć zatrudnienie w zawodach pozarolniczych.

Działania podejmowane w ramach Priorytetu VII będą miały nie tylko charakter aktywizacyjny, ale również prewencyjny i diagnostyczny, tak aby w sposób możliwie pełny i adekwatny odpowiadały na istniejące potrzeby oraz zmiany zachodzące na rynku pracy. Ważnym elementem wsparcia będzie eliminowanie różnego rodzaju barier w dostępie do praw i usług (organizacyjnych, prawnych czy psychologicznych) na jakie napotykają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, borykające się często z problemem dyskryminacji. Dotyczy to przede wszystkim osób niepełnosprawnych oraz kobiet, postrzeganych w sposób stereotypowy przez pracodawców i otoczenie społeczne jako pracownicy mniej dyspozycyjni i mniej mobilni zawodowo. Osoby te wymagają zatem kompleksowego wsparcia na rzecz podnoszenia ich integracji ze społeczeństwem, samodzielności, a także zdolności do podjęcia zatrudnienia.

7.1 POPRAWA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA ORAZ WSPIERANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VII Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43,, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Instytucja Wdrażająca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 7.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie
16.	Opis działania	Cel Działania: Podniesienie poziomu aktywności i mobilności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy (zarówno zarejestrowanych jak i nie zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy) oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w

		<p>regionie.</p> <p>Uzasadnienie Działania:</p> <p>Zmiany zachodzące obecnie na rynku pracy, wynikające m.in. z czynników demograficznych i strukturalnych, warunkują konieczność podjęcia efektywnych działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zadanie to jest szczególnie istotne w odniesieniu do grup społecznych, które doświadczają największych trudności związanych z integracją z rynkiem pracy, tj. osób długotrwale bezrobotnych, młodzieży do 25 roku życia, osób niepełnosprawnych, kobiet powracających oraz wchodzących po raz pierwszy na rynek pracy, jak również osób po 50 roku życia. Skuteczność podejmowanych działań zależy bezpośrednio od dopasowania realizowanego wsparcia do zróżnicowanych potrzeb osób bezrobotnych, poprzez ich właściwe zdiagnozowanie oraz kompleksowe podejście, uwzględniające specyfikę lokalnego rynku pracy. Konieczne jest również stworzenie odpowiednich warunków instytucjonalnych dla podniesienia poziomu aktywności zawodowej w regionie poprzez udzielenie wsparcia organizacyjnego i kadrowego na rzecz instytucji realizujących zadania z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w regionie.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	2 041 297 331 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	76,88%
22.	Pomoc publiczna	– Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r.

		<p>w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z 28.12.2006 r. str. 0005-0010)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pomoc na zatrudnienie: Rozporządzenie Komisji (WE) NR 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz. Urz. WE Nr L 337, z 13.12.2002, str., 0003-0014) zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) NR 1976/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 2204/2002, (WE) nr 70/2001 oraz (WE) nr 68/2001 w odniesieniu do okresu stosowania (Dz. Urz. UE Nr L 368 z 23.12.2006 r., str. 0085-0086) – Pomoc na szkolenia: rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1976/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 2204/2002, (WE) nr 70/2001 oraz (WE) nr 68/2001 w odniesieniu do okresu stosowania
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób, które zakończyły udział w Działaniu (M/K) – liczba zatrudnionych w ramach Działania doradców zawodowych i pośredników pracy – liczba pracowników publicznych służb zatrudnienia, którzy ukończyli szkolenie

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych – staże/przygotowanie zawodowe w miejscu pracy
----	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – subsydiowanie zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem sektora MSP oraz trzeciego sektora – poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, – warsztaty aktywnego poszukiwania pracy – opracowanie i rozpowszechnianie informacji o ofertach pracy, możliwościach udziału w szkoleniach i stażach oraz innych oferowanych usługach i instrumentach aktywizacji zawodowej – upowszechnianie i promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy – wspieranie wolontariatu jako etapu przygotowującego do podjęcia zatrudnienia – wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia mobilności geograficznej (regionalnej i międzyregionalnej) oraz zawodowej na rynku pracy – szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji rynku pracy, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych przez nie zadań – rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – zakup sprzętu i wyposażenia – dostosowywanie pomieszczeń i miejsc pracy (w tym m. in. do potrzeb osób niepełnosprawnych)
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66, 69
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby pozostające bez pracy, nie zarejestrowane jako bezrobotne – osoby zarejestrowane jako bezrobotne lub poszukujące pracy

		<p>w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kobiety (zwłaszcza powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy) - osoby zamieszkujące na obszarach wiejskich - bezrobotni do 25 roku życia - bezrobotni długotrwale - osoby niepełnosprawne - osoby po 50 roku życia - bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostępu - strategiczne - oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teled adresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teled adresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teled adresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Projekty konkursowe – wyłącznie dla powiatowych urzędów pracy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - projekty służące wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia m.in. poprzez szkolenia, doradztwo, badania rynku pracy, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w regionie
----	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr publicznych służb zatrudnienia działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych przez nie zadań - prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz sytuacji na regionalnym rynku pracy, w tym m.in. w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - przewidywanej sytuacji na rynku pracy wybranych zawodów, sektorów/branż - przewidywanych oczekiwań pracodawców odnośnie pożądanых kwalifikacji i usług szkoleniowych
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	65
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	<ul style="list-style-type: none"> - powiatowe urzędy pracy - wojewódzkie urzędy pracy w zakresie zadań realizowanych przez Centrum informacji i planowania kariery zawodowej
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> - publiczne służby zatrudnienia - pracownicy publicznych służb zatrudnienia działających w regionie
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostępu - strategiczne - oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte

	wniosku o dofinansowanie	są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>– instrumenty i usługi wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o <i>promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.), finansowane ze środków Funduszu Pracy, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia bądź zmiany kwalifikacji zawodowych - staże/przygotowanie zawodowe w miejscu pracy - prace interwencyjne - przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomoc prawna, konsultacje i doradztwo związane z podjęciem działalności gospodarczej - organizowanie klubów pracy - opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych i szkoleniowych dotyczących nabywania umiejętności niezbędnych do uzyskania zatrudnienia - opracowywanie i rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66,68,69

4.	Typ beneficjentów	Powiatowe urzędy pracy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotni lub poszukujący pracy, w tym w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - bezrobotni do 25 roku życia - długotrwale bezrobotni - bezrobotni powyżej 50 roku życia - bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych - bezrobotni samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia - bezrobotni niepełnosprawni a także bezrobotne kobiety (zwłaszcza powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy)
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

7.2 WSPARCIE ORAZ PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SAMOZATRUDNIENIA

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VII Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43,, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Instytucja Wdrażająca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 7.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia
16.	Opis działania	Cel Działania: Promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy, zwiększania mobilności i aktywności zawodowej oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
		Uzasadnienie Działania:

		<p>Działanie to jest ukierunkowane na zapewnienie wszystkim osobom, które mają zamiar rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej pomocy w pokonaniu barier utrudniających samozatrudnienie. W ramach Działania przewidziane są różne formy wsparcia, które mają za zadanie wspomagać przedsiębiorcę zarówno w momencie zakładania przedsiębiorstwa, jak i w początkowym okresie jego funkcjonowania. Z uwagi na charakter pomocy kierowanej do osób bezrobotnych lub biernych zawodowo stosowane muszą być również dodatkowe instrumenty wsparcia, których istotą jest zarówno budowanie i wspieranie postaw kreatywnych, jak i dostarczanie wiedzy o funkcjonowaniu małych firm. Ważne jest również tworzenie specyficznych systemów wsparcia finansowego, prawnego i organizacyjnego dla nowych czy też funkcjonujących od niedawna przedsięwzięć gospodarczych. Promocję samozatrudnienia należy prowadzić nie tylko poprzez szerokie jego propagowanie jako jednego z kluczowych instrumentów polityki rynku pracy, ale również upowszechnianie dobrych praktyk z zakresu wspierania indywidualnej przedsiębiorczości osób pozostających poza rynkiem pracy.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</p>
18.	Alokacja finansowa na działanie	367 503 020 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	95%
22.	Pomoc publiczna	– Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do

		<p>pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z 28.12.2006 r. str. 0005-0010)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomoc na doradztwo: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10, z 13.01.2001 r. z późn. zm.) - Pomoc na szkolenia: rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1976/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 2204/2002, (WE) nr 70/2001 oraz (WE) nr 68/2001 w odniesieniu do okresu stosowania
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	nie dotyczy
26.	Wskaźniki realizacji Działania	- liczba osób, które w wyniku wsparcia uzyskanego w ramach Działania rozpoczęły prowadzenie własnej działalności gospodarczej (M/K)

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą (w tym na założenie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) poprzez odpowiedni zestaw następujących instrumentów: - doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej - jednorazowe dotacje na podjęcie własnej
----	--	---

		<p>działalności gospodarczej lub spółki - o ile wszyscy współnicy są osobami rozpoczynającymi działalność gospodarczą</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie pomostowe w okresie pierwszych 6 do 12 miesięcy od rozpoczęcia działalności gospodarczej, obejmujące m.in. doradztwo oraz pomoc w efektywnym wykorzystaniu dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu) - promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez kampanie promocyjno-informacyjne oraz upowszechnianie dobrych praktyk
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	68
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby fizyczne zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą (z wyłączeniem osób, które prowadziły działalność gospodarczą z wykorzystaniem środków publicznych w okresie 1 roku przed złożeniem wniosku o uzyskanie wsparcia w ramach projektu), w tym w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - kobiety (zwłaszcza powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy) - osoby do 25 roku życia - osoby niepełnosprawne - osoby odchodzące z rolnictwa
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostępu - strategiczne - oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.		

Opis systemu wyboru projektów:

Institucja odpowiedzialna za wybór projektów	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
Institucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
Procedura odwoławcza	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

7.3 RÓWNOŚĆ SZANS DLA WSZYSTKICH ORAZ PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VII Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43,, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Instytucja Wdrażająca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 7.3 Równość szans dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej
16.	Opis działania	Cel Działania: Zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenie ich statusu zawodowego i społecznego, poprzez przygotowanie ich do wejścia i integracji na rynku pracy. Ponadto celem działania jest wzmocnienie potencjału instytucji pomocy i integracji

		<p>społecznej działających na terenie regionu, zmierzające do poprawy skuteczności ich funkcjonowania i jakości realizowanych usług.</p> <p>Uzasadnienie Działania:</p> <p>Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Jednym z elementów systemu wsparcia osób wykluczonych może być rozwijający się sektor ekonomii społecznej oraz wsparcie lokalnych inicjatyw samoorganizacji i samopomocy wśród osób biernych zawodowo, czy dyskryminowanych na rynku pracy. Wsparciem dla przemian na rynku pracy powinny być również skuteczne i nowoczesne usługi, świadczone przez instytucje pomocy i integracji społecznej. Niezbędny w tym celu jest rozwój form i narzędzi aktywnej integracji zarówno w jej wymiarze społecznym jak i edukacyjnym czy zawodowym. Ponadto wobec zwiększonej liczby zadań z zakresu pomocy społecznej konieczne jest wzmocnienie i doskonalenie kadr instytucji odpowiedzialnych za realizację tych działań. W szczególności dotyczy to pracowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, zajmujących się pomocą osobom wykluczonym i prowadzących działania w ramach aktywnej integracji społeczno – zawodowej.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	1 290 904 768 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	95%
22.	Pomoc publiczna	– Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r.

		<p>w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z 28.12.2006 r. str. 0005-0010)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pomoc na zatrudnienie: Rozporządzenie Komisji (WE) NR 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz. Urz. WE Nr L 337, z 13.12.2002, str., 0003-0014) zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) NR 1976/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 2204/2002, (WE) nr 70/2001 oraz (WE) nr 68/2001 w odniesieniu do okresu stosowania (Dz. Urz. UE Nr L 368 z 23.12.2006 r., str. 0085-0086) – Pomoc na szkolenia: rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1976/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 2204/2002, (WE) nr 70/2001 oraz (WE) nr 68/2001 w odniesieniu do okresu stosowania
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	15 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób, które zakończyły udział w Działaniu (M/K) – liczba zatrudnionych w ramach Działania pracowników socjalnych – liczba pracowników publicznych instytucji integracji i pomocy społecznej, którzy ukończyli szkolenie

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>– wsparcie (m.in. prawne, organizacyjne, szkoleniowe i finansowe) dla tworzenia i działalności jednostek sektora ekonomii społecznej, w tym: zakładów aktywności zawodowej, centrów integracji społecznej,</p>
----	--	--

		<p>klubów integracji społecznej, podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie i wspieranie zatrudnienia (w tym podmiotów działających na jego rzecz) w sektorze ekonomii społecznej i w organizacjach pozarządowych - poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, zawodowe i inne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej, skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem i ich otoczenia - rozwój form zatrudnienia i wsparcie tworzenia miejsc pracy dla osób należących do grup szczególnego ryzyka (m.in. alternatywne i elastyczne formy zatrudnienia, telepraca) - wsparcie mobilności na rynku pracy oraz rozwój usług przewyższających indywidualne bariery w powrocie na rynek pracy - rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych w poszukiwaniu i utrzymaniu zatrudnienia - wsparcie tworzenia i działalności instytucji aktywizujących osoby zaburzone psychicznie, w tym środowiskowe domy samopomocy - promocja i wsparcie wolontariatu, w zakresie integracji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym - wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice socjoterapeutyczne, kluby środowiskowe) - wsparcie lokalnych inicjatyw samoorganizacji i samopomocy na rzecz integracji społecznej - rozwój form wsparcia indywidualnego i środowiskowego, umożliwiających integrację zawodową i społeczną osobom ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy (w tym m.in. osobom niepełnosprawnym)
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie akcji i kampanii promocyjno – informacyjnych m.in. z zakresu równości szans, mobilności i elastyczności zawodowej, promowania postaw aktywnych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz specyfiką realizowanych zadań – rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym – przewodzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz z zakresu integracji i polityki społecznej w regionie
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – Zakup sprzętu i wyposażenia – Dostosowywanie pomieszczeń i miejsc pracy (m.in. do potrzeb osób niepełnosprawnych)
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	66, 69, 71, 65, 70
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby długotrwale bezrobotne – osoby niepełnosprawne – osoby powracające na rynek pracy po urlopach wychowawczych i macierzyńskich – osoby po pięćdziesiątym roku życia (50+) – młodzież w wieku 15 – 25 lat zagrożona wykluczeniem społecznym(z wyjątkiem osób objętych wsparciem na szczeblu ogólnopolskim w ramach projektów systemowych realizowanych przez OHP) – osoby zaburzone psychicznie – osoby bezdomne – uchodźcy, osoby z pobytem tolerowanym, oraz osoby nie będące obywatelami polskim

		<p>posiadającymi zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na zamieszanie na czas oznaczony mające trudności z integracją zawodową i społeczną</p> <ul style="list-style-type: none"> – członkowie mniejszości etnicznych i narodowych (z wyjątkiem Romów) – osoby opuszczające rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze mające trudności z integracją zawodową i społeczną – osoby po zwolnieniu z zakładu karnego lub innej placówki penitencjarnej – osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków odurzających, poddające się procesowi leczenia lub po jego ukończeniu – otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie poradnictwa i projektów promocyjnych) – pracownicy instytucji pomocy i integracji społecznej działających w regionie (z wyłączeniem publicznych) – partnerzy społeczno-gospodarczy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa

	(pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
--	--

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój form aktywnej integracji (m.in. poprzez kontrakty socjalne, indywidualne programy wychodzenia z bezdomności i programy aktywizacji lokalnej) zdefiniowanych w ustawie o pomocy społecznej w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie zatrudnienia tymczasowego, prac społecznie użytecznych (w szczególności w ramach podmiotów ekonomii społecznej i w sektorze usług opiekuńczo – wychowawczych) - wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez zatrudnienie socjalne, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz zajęcia z aktywnego poszukiwania pracy - poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, zawodowe i inne prowadzące do integracji społecznej i zawodowej - wsparcie mobilności na rynku pracy oraz rozwój usług pozwalających na przezwyciężenie indywidualnych barier w powrocie na rynek pracy - rozwój nowych form wsparcia indywidualnego i środowiskowego umożliwiających integrację zawodową i społeczną osobom ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy - upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie (wzmocnienie kadrowe służb pomocy społecznej) - szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy

3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	71,66,65
4.	Typ beneficjentów	ośrodki pomocy społecznej
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> - osoby bezrobotne, poszukujące pracy lub nie pozostające w zatrudnieniu, które jednocześnie należą do co najmniej jednej z poniższych grup: <ul style="list-style-type: none"> - osoby długotrwale korzystające ze świadczeń pomocy społecznej (powyżej 12 miesięcy) - osoby po zwolnieniu z zakładu karnego lub innej placówki penitencjarnej (do 6 miesięcy od jej opuszczenia) - osoby bezdomne - osoby zaburzone psychicznie - osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków odurzających, poddające się procesowi leczenia lub w okresie do 1 roku od jego zakończenia - ośrodki pomocy społecznej i ich pracownicy - inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy realizujący działania w zakresie integracji i pomocy społecznej w regionie
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój form aktywnej integracji (m.in. poprzez kontrakty socjalne, programy aktywizacji lokalnej, indywidualne programy integracji uchodźców, osób ubiegających się o status uchodźcy, osób z pobytem tolerowanym, posiadających zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, oraz indywidualne programy usamodzielnienia osób opuszczających rodziny zastępcze czy placówki opiekuńczo-wychowawcze) zdefiniowanych w ustawie o pomocy społecznej w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie zatrudnienia tymczasowego, prac społecznie użytecznych i w ramach podmiotów ekonomii społecznej - wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez zatrudnienie socjalne, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz zajęcia z aktywnego poszukiwania pracy - poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, zawodowe, i inne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej - rozwój nowych form wsparcia indywidualnego i środowiskowego umożliwiających integrację zawodową i społeczną osobom ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy - rozwój form wsparcia dla osób niepełnosprawnych w zakresie integracji społecznej i zawodowej (w tym rozwoju warsztatów terapii zajęciowej) - upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie (wzmocnienie kadrowe służb pomocy społecznej) - szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej, działających na terenie regionu, powiązane
----	--	--

		bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	71,70,65
4.	Typ beneficjentów	powiatowe centra pomocy rodzinie
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> – osoby bezrobotne, poszukujące pracy lub nie pozostające w zatrudnieniu, które jednocześnie należą do co najmniej jednej z poniższych grup: <ul style="list-style-type: none"> - osoby niepełnosprawne - uchodźcy, osoby z pobytem tolerowanym, oraz osoby nie będące obywatelami polskim posiadającymi zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na zamieszanie na czas oznaczony, mające trudności z integracją zawodową i społeczną - osoby opuszczające rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i resocjalizacyjne, mające trudności z integracją zawodową lub społeczną – powiatowe centra pomocy rodzinie i ich pracownicy – inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy realizujący działania w zakresie integracji i pomocy społecznej w regionie
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za	nie dotyczy

	wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

Priorytet VIII

**REGIONALNE KADRY
GOSPODARKI**

PRIORYTET VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI

Opis Priorytetu VIII

Procesy przemian gospodarczych zachodzące w poszczególnych regionach i sektorach gospodarki wymuszają potrzebę elastycznego reagowania kadr zarządzających przedsiębiorstw. Konieczność zakończenia procesów restrukturyzacyjnych oraz naturalne procesy zmiany profilu działalności przedsiębiorstw w regionach wymagają akceptacji przez ich pracowników, partnerów społecznych i gospodarczych oraz przez samych pracodawców. Niezbędne jest zatem zapewnienie szerokiego wsparcia dla przedsiębiorstw i osób objętych tymi procesami.

Stymulowanie podnoszenia i aktualizacji umiejętności zawodowych przez osoby pracujące, zwłaszcza starsze i o niskich kwalifikacjach, jest kluczowe dla utrzymania ich aktywności na rynku pracy.

W celu wzmocnienia atrakcyjności regionów istotne będzie rozwijanie Regionalnych Strategii Innowacji oraz wspieranie transferu wiedzy w ramach współpracy pracowników przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych w sektorach o strategicznym znaczeniu dla regionu. Do osiągnięcia powyższego zamierzenia przyczyni się również współfinansowanie stypendiów dla uczestników studiów doktoranckich, kształcących się na kierunkach uznanych za przyczyniające się w największym stopniu do wzmocnienia konkurencyjności i rozwoju gospodarczego województwa.

8.1 ROZWÓJ PRACOWNIKÓW I PRZEDSIĘBIORSTW W REGIONIE

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Institucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Institucja Pośrednicząca	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Institucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Institucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Institucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42, PL43, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Institucja Wdrażająca	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Institucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie
16.	Opis działania	Cel Działania: Podniesienie i dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób pracujących do potrzeb regionalnej gospodarki.
		Uzasadnienie Działania: Zmiany organizacyjne, w tym prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych, niosą ze sobą ryzyko redukcji zatrudnienia. W celu przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia

		<p>wywołanego procesami adaptacyjnymi i modernizacyjnymi, należy w zarządzaniu tymi procesami wspomóc zarówno przedsiębiorstwa, samorząd lokalny, instytucje rynku pracy, jak i samorządy gospodarcze. Podczas gdy natężenie procesów restrukturyzacyjnych jest zróżnicowane regionalnie, zarządzanie zmianą gospodarczą dotyczy w równym stopniu wszystkich przedsiębiorstw. Dlatego też zwiększenie kompetencji kadr przedsiębiorstw w zarządzaniu zmianami organizacyjnymi oraz przechodzenia przez procesy zmian poprzez rozwój zasobów ludzkich jest kluczowym wyzwaniem dla zapewnienia trwałego i stabilnego rozwoju gospodarczego regionów.</p> <p>Procesy modernizacyjne i adaptacyjne wymuszają także ciągłą aktualizację, podnoszenie i zmianę kwalifikacji oraz umiejętności pracowników. Rosnące zainteresowanie podnoszeniem kompetencji i umiejętności przez pracowników, a także ich pracodawców, zwiększa zapotrzebowanie na szkolenia. Tendencję tę należy wzmacniać, gdyż w porównaniu do innych krajów europejskich polskie przedsiębiorstwa znacznie rzadziej organizują i uczestniczą w szkoleniach. Największa luka kompetencyjna pracowników występuje w obszarach informatyki, techniki i produkcji, sprzedaży i finansów. Ogromny potencjał wzrostu popytu na szkolenia leży po stronie firm rozwijających się, lecz nie posiadających wystarczających zasobów finansowych i doświadczenia pozwalających na zakup odpowiedniego szkolenia. Są to często firmy małe, których dostęp do szkoleń jest utrudniony także ze względu na specyfikę organizacyjną.</p> <p>Dlatego też z jednej strony konieczne jest dostosowanie oferty szkoleniowej do potrzeb i możliwości zainteresowanych podmiotów. Z tego względu istotne jest opracowywanie i rozwój programów szkoleń e-learningowych, leasing i zakup platform służących kształceniu na odległość oraz wykorzystanie ich jako elementów szkoleń w regionie, co pozwoli na dotarcie z ofertą szkoleniową do większej liczby osób. Z drugiej zaś strony, oferta szkoleniowa powinna być</p>
--	--	---

		dopasowana do kierunków rozwoju danego regionu, wzmacniać jego przewagę komparatywną i potencjał rozwojowy.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	1 270 783 690 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc de minimis: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379, z 28.12.2006 r. str. 0005-0010) – Pomoc na doradztwo dla MŚP: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10, z 13.01.2001 r.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 8, t.2, str. 141) z późn. zm.) – Pomoc na szkolenia: Rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej (Dz. Urz. L 10, z 13.01.2001 r. Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 8, t. 2, str. 128) z późn. zm.)
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników przedsiębiorstw (w tym

		<p>mikroprzedsiębiorstw, MŚP), którzy podnieśli swoje kwalifikacje w ramach Działania (K/M, wg grup wiekowych i wykształcenia), w tym liczba pracowników którzy podnieśli swoje kwalifikacje w zakresie zarządzania zmianą w przedsiębiorstwie</p>
--	--	--

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw: - szkolenia zamknięte (ogólne i specjalistyczne) oraz doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw - szkolenia otwarte (ogólne i specjalistyczne) oraz doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw, w zakresie m.in.: zarządzania, identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, organizacji pracy, zarządzania BHP, elastycznych form pracy - doradztwo dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), w tym dla osób samozatrudnionych, w zakresie m.in. ekonomii, finansów lub rachunkowości - szkolenia skierowane do osób o niskich kwalifikacjach lub osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnianiem lub podwyższaniem kwalifikacji i umiejętności (z wyłączeniem form szkolnych) - Reorientacja zawodowa osób i zarządzanie zmianą gospodarczą: - pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych z udziałem przedsiębiorstw, związków zawodowych, jednostek samorządu terytorialnego, urzędów pracy i innych środowisk wspomagających pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i
----	--	--

		<p>modernizacyjne oraz ich pracowników</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie świadomości pracowników i kadr zarządzających modernizowanych firm w zakresie możliwości i potrzeby realizacji projektów wspierających procesy zmian poprzez szkolenia i doradztwo - szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i osiągnięcia nowych umiejętności zawodowych (w tym indywidualne plany działań i pomoc w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia) - szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu działalności przedsiębiorstwa - wsparcie dla pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne w realizacji programów zwolnień monitorowanych (outplacement)
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> - adaptacja pomieszczeń instytucji szkolących na potrzeby osób niepełnosprawnych - tworzenie baz danych - zakup lub leasing sprzętu i platform e-learningowych
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	62, 64
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw: <ul style="list-style-type: none"> - podmioty prowadzące działalność gospodarczą - regionalne sieci kooperacyjne przedsiębiorstw (i ich pracowników) - pracownicy przedsiębiorstw, w tym osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia oraz umowy o dzieło - osoby samozatrudnione - osoby odchodzące z rolnictwa - Reorientacja zawodowa osób i zarządzanie

		zmianą gospodarczą: - pracodawcy i pracownicy przedsiębiorstw przechodzący procesy adaptacyjne i modernizacyjne - samorządy gospodarcze i zawodowe - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje rynku pracy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– badania i analizy w odniesieniu do trendów rozwojowych i zmian gospodarczych w regionie, upowszechnianie wyników tych badań i analiz oraz wymiana informacji
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme)	64

	dimension)	
4.	Typ beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> – pracodawcy i pracownicy przedsiębiorstw przechodzący procesy adaptacyjne i modernizacyjne – jednostki samorządu terytorialnego – instytucje rynku pracy
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

8.2 TRANSFER WIEDZY

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42, PL43, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Instytucja Wdrażająca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	Działanie 8.2 Transfer wiedzy
16.	Opis działania	Cel Działania: Zwiększenie transferu wiedzy i wzmocnienie powiązań sfery B+R z przedsiębiorstwami, służące rozwojowi gospodarczemu regionów.
		Uzasadnienie Działania: Wysoka aktywność innowacyjna przedsiębiorstw oraz efektywne wykorzystanie przez przemysł wiedzy i badań naukowych są obecnie kluczowymi czynnikami konkurencyjności gospodarki zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Skala

		tworzenia i absorbowania innowacji jest w Polsce wysoce niewystarczająca. Niskie zaangażowanie sektora przedsiębiorczości w finansowanie działalności badawczo-rozwojowej świadczy o braku współpracy pomiędzy przemysłem i sferą nauki oraz wskazuje na strukturalną słabość sektora badawczo-rozwojowego w Polsce. Jednym ze sposobów zwiększenia poziomu innowacyjności polskich przedsiębiorstw i nawiązania bliskich powiązań pomiędzy nauką i przemysłem jest zbudowanie na poziomie regionów partnerstwa na rzecz wspierania innowacji w regionie oraz wypracowanie konsensusu w zakresie wspólnych działań strategicznych. Realizacja działania przyczyni się do wzmocnienia korzystnych procesów i zmian, jakie obecnie zachodzą w poszczególnych regionach w zakresie właściwego pojmowania i wspierania innowacyjności przedsiębiorstw. Poprawie innowacyjności i zwiększeniu konkurencyjności regionu będzie sprzyjało również inwestowanie w młode kadry naukowe, realizowane za pomocą stypendiów doktoranckich.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	317 695 922 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-financingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba pracowników przedsiębiorstw, którzy zakończyli udział w stażach lub szkoleniach z

		zakresu transferu wiedzy i innowacji (K/M, wg grup wiekowych i wykształcenia) – liczba pracowników naukowych, którzy zakończyli udział w stażach lub szkoleniach z zakresu transferu wiedzy i innowacji (K/M, wg grup wiekowych)
--	--	---

Projekty konkursowe

	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i rozwój sieci wsparcia innowacji i transferu technologii pomiędzy przedsiębiorstwami a instytucjami badawczo-rozwojowymi, uczelniami i innymi podmiotami na poziomie regionalnym i lokalnym, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - kampanie informacyjne i imprezy służące kojarzeniu partnerów i promocji transferu wiedzy i innowacji - rozwój systemu komunikowania się i wymiany informacji – staże i szkolenia praktyczne dla: <ul style="list-style-type: none"> - pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych - pracowników naukowych (uczelni i innych jednostek naukowych) w przedsiębiorstwach – promocja idei przedsiębiorczości akademickiej, w celu komercjalizacji wiedzy i umiejętności zespołu działającego na wyższej uczelni lub w przemyśle (firmy typu spin off i spin out) – szkolenia i doradztwo dla pracowników uczelni i jednostek naukowych, doktorantów, studentów i absolwentów zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą typu spin off lub spin out <p>Wsparcie dla młodych kadr naukowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stypendia naukowe dla doktorantów kształcących się na kierunkach uznanych za przyczyniające się w największym stopniu do zwiększenia konkurencyjności regionu
	Zakres stosowania cross-	– zakup sprzętu i oprogramowania

	finansingu	komputerowego do tworzenia baz danych i systemów komunikowania się
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	74
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw: <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa – pracownicy przedsiębiorstw – uczelnie – jednostki naukowe – doktoranci, absolwenci i studenci uczelni i jednostek naukowych Wsparcie dla młodych kadr naukowych: <ul style="list-style-type: none"> – doktoranci
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Projekty systemowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój Regionalnych Strategii Innowacji (RSI) poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - studia, analizy, ekspertyzy - wsparcie szkoleniowo-doradcze dla podmiotów odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie RSI - tworzenie i rozbudowę systemu monitorowania RSI
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	74
4.	Typ beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	– podmioty opracowujące i wdrażające RSI
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytocznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

Priorytet IX

ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH

PRIORYTET IX ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH

Opis Priorytetu IX

Dostęp do edukacji i umożliwienie korzystania z usług edukacyjnych są podstawowymi czynnikami określającymi przebieg ścieżki edukacyjnej, a w rezultacie sytuację jednostek na rynku pracy. W ramach Priorytetu realizowane będą działania obejmujące wsparcie kierowane do osób i placówek realizujących proces kształcenia, mające na celu stworzenie równych szans w dostępie do edukacji, a także upowszechnienie kształcenia ustawicznego.

Upowszechnienie edukacji przedszkolnej, a co za tym idzie, wyrównanie szans edukacyjnych dzieci na początkowym etapie edukacji wymaga systemowego wdrożenia elastycznych form edukacji przedszkolnej, szczególnie na obszarach wiejskich, gdzie edukacja przedszkolna jest upowszechniona w niewystarczającym zakresie. Zapewnienie równego i szerokiego dostępu do edukacji przedszkolnej przyczyni się do możliwie wczesnej identyfikacji barier edukacyjnych i opracowania regionalnych strategii ich eliminacji.

Istotnym elementem Priorytetu IX będą instrumenty bezpośredniego wsparcia dla uczniów i słuchaczy systemu oświaty poprzez realizację regionalnych programów stypendialnych obejmujących zarówno wsparcie materialne dla uczniów umożliwiające podjęcie i ukończenie danego etapu kształcenia jak i programy motywacyjne ukierunkowane np. na rozwój określonego kierunku kształcenia zawodowego istotnego z punktu widzenia strategii rozwoju regionu. Równolegle realizowane będą programy umożliwiające szkołom zakup i nieodpłatne przekazanie uczniom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji materialnej materiałów dydaktycznych umożliwiających realizację procesu kształcenia.

Realizacja regionalnych polityk edukacyjnych wymaga dostosowania kierunków kształcenia na szczeblu województw do regionalnych i lokalnych uwarunkowań rynku pracy i gospodarki. W ramach Priorytetu cel ten zostanie osiągnięty poprzez programy doradztwa edukacyjno – zawodowego oraz rozwoju szkolnictwa zawodowego do potrzeb strategii rozwoju regionu. Dzięki powyższemu wsparciu z jednej strony oferta szkolnictwa zawodowego zostanie dostosowana do potrzeb regionalnego rynku pracy, z drugiej strony uczniowie i inni uczestnicy procesu kształcenia otrzymają informacje, które będą przydatne przy wyborze kierunku kształcenia zwiększającego szanse na znalezienie zatrudnienia.

Równolegle potencjał instytucji edukacyjnych będzie wzmacniany poprzez realizację kompleksowych programów ukierunkowanych na rozwój kadr pedagogicznych i administracyjnych systemu oświaty.

Istotną słabością polskiego systemu kształcenia jest niski udział w kształceniu ustawicznym, osób dorosłych podnoszących kwalifikacje lub uzupełniających wykształcenie w formach szkolnych. W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania nakierowane na upowszechnienie kształcenia ustawicznego w wyżej wymienionych formach poprzez podnoszenie jakości usług oferowanych przez placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego i zawodowego oraz promocję korzyści płynących z podnoszenia i uzupełniania wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

9.1 WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43,, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Instytucja Wdrażająca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych
16.	Opis działania	Cel Działania: Stworzenie warunków równego dostępu do edukacji poprzez upowszechnienie edukacji przedszkolnej, wsparcie na rzecz osób w wieku szkolnym znajdujących się poza systemem szkolnictwa oraz poprzez wsparcie materialne uczniów.
		Uzasadnienie Działania: Warunkiem niezbędnym do podniesienia ogólnego poziomu wykształcenia społeczeństwa jest

		<p>stworzenie warunków powszechnego dostępu do edukacji już od najwcześniejszych etapów wychowania i kształcenia tj. etapu edukacji przedszkolnej. Upowszechnienie edukacji przedszkolnej, a co za tym idzie, wyrównanie szans edukacyjnych dzieci, szczególnie z obszarów wiejskich, wymaga systemowego wdrożenia elastycznych form edukacji przedszkolnej przy jednoczesnym wzmocnieniu działającej sieci ośrodków przedszkolnych i uelastycznieniu ich oferty do rzeczywistych potrzeb dzieci i ich opiekunów. Jednocześnie niezbędne jest również przełamanie barier kulturowych poprzez przekonanie rodziców o znaczeniu wczesnej edukacji dla dalszego rozwoju dziecka i decyzji o skierowaniu dziecka do przedszkola.</p> <p>Istotnym elementem polityki wyrównywania szans edukacyjnych powinno być także wzmocnienie działań lokalnych i regionalnych instytucji oświatowych ukierunkowane na pomoc młodym osobom, którzy ze względu na czynniki ekonomiczne, społeczne czy kulturowe znajdują się poza systemem szkolnictwa. Wsparcie w tym zakresie powinno umożliwić ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuację nauki.</p> <p>Wsparcie merytoryczne udzielane przez instytucje systemu oświaty powinno być połączone z systemem wsparcia materialnego umożliwiającego uczniom, szczególnie z grup defaworyzowanych dostęp do materiałów dydaktycznych oraz częściowe pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem w systemie oświaty.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	857 012 622 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	

24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba ośrodków edukacji przedszkolnej objętych wsparciem – liczba uczniów, którym przyznano pomoc stypendialną w ramach Działania

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie ośrodków wychowania przedszkolnego (w tym również realizacja alternatywnych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej w szczególności na obszarach wiejskich – wsparcie istniejących ośrodków wychowania przedszkolnego przyczyniające się do zwiększonego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym np. dłuższe godziny pracy przedszkoli, uruchomienie dodatkowego naboru dzieci, zatrudnienie personelu – opracowanie i realizacja kampanii informacyjnych promujących edukację przedszkolną
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	– dostosowywanie budynków i pomieszczeń do wymogów prowadzenia wychowania przedszkolnego
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	73
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) – istniejące ośrodki wychowania przedszkolnego – kadra pedagogiczna przedszkoli – społeczności lokalne
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru</p>

		finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Projekty systemowe

9.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc stypendialna na wyrównywanie szans uczniów i słuchaczy instytucji systemu oświaty – pomoc stypendialna o charakterze motywacyjnym dla uczniów i słuchaczy instytucji systemu oświaty – wyposażenie szkół w podręczniki szkolne umożliwiające kształcenie uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej
10.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
11.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	73
12.	Typ beneficjentów	Podmiot wskazany (wyłoniony) przez samorząd województwa.
13.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
14.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczniowie i słuchacze instytucji systemu oświaty

15.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje zgodnie z <i>Wytycznymi Instytucji Zarządzającej PO KL</i> , wydanymi na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).
16.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty systemowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

9.2 ROZBUDOWA OFERTY I PODNOSZENIE JAKOŚCI Kształcenia Zawodowego

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43,, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Instytucja Wdrażająca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	9.2 Rozbudowa oferty i podnoszenie jakości kształcenia zawodowego
16.	Opis działania	Cel Działania: Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty w zakresie kształcenia zawodowego ukierunkowane na wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.
		Uzasadnienie Działania: W ramach Działania wdrażane będą programy rozwoju oferty edukacyjnej szkół zmierzające do

		podniesienia znaczenia i poziomu kształcenia zawodowego, uwzględniające uwarunkowania lokalnego i regionalnego rynku pracy. Szkolnictwo zawodowe w obecnej sytuacji znacznie odbiega jakością od szkolnictwa ogólnego przez co cieszy się znacznie niższym zainteresowaniem uczniów. Potrzebne jest więc zwiększenie potencjału szkół zawodowych i propagowanie korzyści płynących z wyboru tej ścieżki kształcenia. W ramach programów rozwojowych szkół zawodowych przewiduje się aktywny udział pracodawców w zakresie dostosowywania programów nauczania do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy, praktycznej nauki zawodu oraz poradnictwa i doradztwa zawodowego. Wsparcie udzielone na rzecz szkolnictwa zawodowego przyczyni się do podniesienia jego jakości, a co za tym idzie zwiększenia atrakcyjności w oczach pracodawców oraz uczniów, którzy chętnie będą wybierać tę ścieżkę kształcenia.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	55 130 375 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba szkół, które rozszerzyły swoją ofertę o nowe zagadnienia i/lub wdrożyły programy rozwoju oferty edukacyjnej

Projekty realizowane w trybie konkursowym:

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – programy rozszerzania oferty szkół o zagadnienia związane z doradztwem zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (szkolne ośrodki kariery) – programy rozwoju oferty edukacyjnej szkół zawodowych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - dostosowywania kwalifikacji uczniów (jako przyszłych absolwentów) do wymogów lokalnego i regionalnego rynku pracy lub dalszego kształcenia w tym zakresie - realizacji praktycznych form nauczania w szczególności staży i praktyk zawodowych we współpracy z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami - włączania pracodawców w proces przygotowywania i realizacji programów dydaktycznych realizowanych w szkołach – innych form podnoszenia jakości i zwiększania atrakcyjności kształcenia zawodowego
2.	Zakres stosowania cross-financingu	– wyposażenie szkół zawodowych w stanowiska do praktycznej nauki zawodu
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	72
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczniowie i słuchacze szkół prowadzących doradztwo zawodowe i kształcenie zawodowe – szkoły i placówki (instytucje i kadra pedagogiczna) prowadzące doradztwo zawodowe i kształcenie zawodowe
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne

		– oceny merytorycznej Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

9.3 UPOWSZECHNIENIE KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Instytucja Wdrażająca	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	9.3 Upowszechnienie kształcenia ustawicznego
16.	Opis działania	Cel Działania: Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych poprzez podniesienie jego jakości i dostępności oraz zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy.
		Uzasadnienie Działania: Stopień upowszechnienia kształcenia ustawicznego w Polsce jest znacznie niższy od przeciętnego w pozostałych krajach Unii Europejskiej. Ponadto

		<p>upowszechnienie kształcenia ustawicznego jest znacznie zróżnicowane w zależności od aktualnie posiadanego poziomu wykształcenia. Osoby posiadające wykształcenie wyższe są znacznie częściej zainteresowane kształceniem ustawicznym, niż osoby o niskich kwalifikacji i relatywnie gorszej pozycji na rynku pracy. Przyczyna takiej sytuacji leży z jednej strony w niskiej świadomości społeczeństwa w zakresie znaczenia kształcenia ustawicznego, z drugiej strony jakość kształcenia ustawicznego pozostaje w wielu przypadkach niewystarczająca w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.</p> <p>W ramach Działania przewiduje się realizację działań informacyjnych ukierunkowanych na podniesienie świadomości społeczeństwa na temat korzyści płynących z kształcenia ustawicznego w formach szkolnych połączoną z usługami doradczymi dla osób zainteresowanych podjęciem kształcenia ustawicznego w formach szkolnych w kontekście doboru odpowiedniego kierunku kształcenia do wymogów regionalnego rynku pracy. Wsparciem objęte zostaną również programy skierowane do osób dorosłych zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swoich kwalifikacji w formach szkolnych (na poziomie ogólnym i zawodowym). W ramach Działania zainteresowane osoby będą mogły również formalnie potwierdzić kwalifikacje uzyskane w drodze nieformalnej lub pozaformalnej.</p> <p>Istotnym elementem Działania będą również programy placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzących kształcenie w formach szkolnych ukierunkowane na podniesienie jakości oferowanych usług edukacyjnych, dostosowanie programów i warunków nauczania do potrzeb regionalnego rynku pracy oraz rozwijanie innowacyjnych form kształcenia, które umożliwią bardziej efektywną i lepiej dostępną ofertę kształcenia (np. kształcenie w formie e-learningu).</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	<p>Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i>. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu</p>

18.	Alokacja finansowa na działanie	94 127 635 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba osób dorosłych, którzy dzięki uczestnictwu w Działaniu podniosły swoje kwalifikacje

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – kampanie informacyjne w zakresie: korzyści płynących z podwyższania lub uzupełniania posiadanych kwalifikacji oraz potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy w tym zakresie – programy skierowane do osób dorosłych zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swoich kwalifikacji w formach szkolnych (na poziomie ogólnym i zawodowym) – programy potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w sposób pozaformalny i nieformalny (wsparcie dla osób, które deklarują chęć przystąpienia do egzaminu zewnętrznego i potwierdzenia posiadanych kwalifikacji) – usługi doradcze w zakresie wyboru ścieżki kształcenia (lub uzupełniania wykształcenia i kwalifikacji formalnych) w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy – wsparcie dla placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego ukierunkowane na: <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie potrzeb oraz rozszerzanie lub dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy
----	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - podwyższanie jakości oferty edukacyjnej w tym również ubieganie się o akredytację kuratora oświaty - rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego, w tym również w formie e-learningu
2.	Zakres stosowania cross-financingu	<ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego w stanowiska do praktycznej nauki zawodu umożliwiające podniesienie jakości oraz rozszerzenie oferty świadczonych usług edukacyjnych – zakup sprzętu i oprogramowania komputerowego do uruchomienia i prowadzenia nauczania w formie e-learningu
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	73
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 24 – 64 lat zgłaszające z własnej inicjatywy chęć podnoszenia, uzupełniania lub potwierdzenia kwalifikacji formalnych – placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

	i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	
	Procedura odwoławcza	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

9.4 WYSOKO WYKWALIFIKOWANE KADRY SYSTEMU OŚWIATY

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Institucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Institucja Pośrednicząca	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Institucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Institucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Institucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43,, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Institucja Wdrażająca	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Institucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty
16.	Opis działania	Cel Działania: Dostosowanie kwalifikacji nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz kadr administracyjnych instytucji systemu oświaty do wymogów związanych ze strategicznymi kierunkami rozwoju regionów, zmianą kierunków kształcenia, zapotrzebowaniem na nowe kwalifikacje oraz zmieniająca się sytuacją demograficzną w systemie szkolnictwa.
		Uzasadnienie Działania:

		<p>Działanie umożliwi regionalnym instytucjom edukacyjnym kreowanie własnej polityki kształcenia i doskonalenia kadr systemu oświaty (nauczycieli oraz kadry administracyjnej) w kontekście uwarunkowań regionalnych oraz zmieniającej się sytuacji demograficznej.</p> <p>W ramach Działania wspierane będą studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli umożliwiające zdobycie nowych lub rozszerzenie posiadanych kwalifikacji niezbędnych z punktu widzenia zapewnienia jak najwyższej jakości procesu nauczania. Kształcenie nauczycieli będzie realizowane w ramach polityki edukacyjnej państwa, tj. zgodnie ze standardami merytorycznymi i organizacyjnymi ustalonymi przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania lecz kierunki kształcenia i doskonalenia nauczycieli powinny wynikać z regionalnej polityki edukacyjnej. Wsparcie zostanie również udzielone nauczycielom, którzy będą zainteresowani uzupełnieniem lub rozszerzeniem posiadanego wykształcenia formalnego (np. zdobyciem stopnia naukowego). Niezwykle istotne jest również podnoszenie kwalifikacji kadr administrujących systemem oświaty na poziomie regionalnym, co przyczyni się do wzrostu kompetencji w zakresie finansowania, zarządzania, monitoringu, oceny rezultatów polityki edukacyjnej, a więc generalnie podniesienia jej jakości.</p> <p>Istotnym elementem Działania powinny być również wsparcie na rzecz zwiększenia elastyczności systemu kształcenia nauczycieli w związku z cyklicznymi uwarunkowaniami demograficznymi. W obliczu zmniejszającej się z roku na rok liczby dzieci w wieku szkolnym i konieczne jest przekwalifikowanie części nauczycieli szkolnych (przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć) w kierunku kształcenia ustawicznego osób dorosłych, co jest uzasadnione w kontekście planowanego upowszechnienia kształcenia ustawicznego. Równocześnie wsparciem zostanie objęta grupa nauczycieli kształcenia zawodowego i ustawicznego, co przyczyni się do podniesienia jakości szkolnictwa zawodowego i ustawicznego.</p>
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy</i>

		<i>strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013. Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.</i>
18.	Alokacja finansowa na działanie	97 154 814 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	nie dotyczy
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba nauczycieli i pracowników administracyjnych systemu oświaty, którzy w wyniku wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje (K/M)

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<ul style="list-style-type: none"> – studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli w zakresie zgodnym z lokalną i regionalną polityką edukacyjną (w tym przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć) – studia wyższe dla nauczycieli zainteresowanych podwyższeniem lub uzupełnieniem posiadanego wykształcenia – studia podyplomowe, kursy i szkolenia oraz inne formy podwyższania kwalifikacji pracowników placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego – studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli i pracowników administracji oświatowej w zakresie organizacji, zarządzania, finansowania oraz monitoringu działalności oświatowej
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme)	72

	dimension)	
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Między innymi: – nauczyciele – kadra administracyjna i zarządzająca oświatą
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Kryteria: – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
	Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Priorytet X

PARTNERSTWO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

PRIORYTET X PARTNERSTWO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Opis Priorytetu X

Problemy dotyczące obszarów wiejskich i ich mieszkańców mają kluczowe znaczenie dla spójności społeczno-ekonomicznej kraju. Aktualne uwarunkowania powodują, iż procesy decydujące o rozwoju społeczno - gospodarczym mają tendencje do koncentrowania się w ośrodkach silniej zurbanizowanych, gdzie nie występują bariery dostępu do infrastruktury i gdzie wysoko wykwalifikowane zasoby ludzkie mają do niej powszechny dostęp i mogą z niej efektywnie korzystać. Te zależności decydują o tym, że tereny wiejskie mają gorsze perspektywy rozwojowe niż ośrodki miejskie. Na defaworyzowaną sytuację zasobów ludzkich na obszarach wiejskich wpływa wiele negatywnych czynników, wśród których należy wymienić: generalnie niski poziom rozwoju gospodarczego, tradycyjnie wysokie zatrudnienie w rolnictwie oraz ograniczoną liczbę pozarolniczych miejsc pracy, niski poziom wykształcenia, niską świadomość korzyści płynących z wykształcenia oraz znaczne trudności w dostępie do infrastruktury społecznej, edukacyjnej i kulturalnej. Występujące w tym zakresie dysproporcje pomiędzy miastem a wsią, decydują o mniejszej atrakcyjności obszarów wiejskich, a tym samym stanowią źródło występowania barier dalszego ich rozwoju.

W ramach Priorytetu realizowane będzie wsparcie na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości, podnoszenie zdolności do zatrudnienia zwiększenie mobilności zawodowej, wyrównywanie szans w dostępie do edukacji i rynku pracy, podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich, a zwłaszcza umiejętności zawodowych przydatnych poza rolnictwem oraz zwiększenie dostępu do podstawowych usług publicznych i społecznych. Wszystkie powyższe działania będą prowadzić do zmniejszenia różnicowań w tych dziedzinach pomiędzy obszarami wiejskimi a ośrodkami miejskimi.

Działania podejmowane w ramach Priorytetu będą realizowane w formie wsparcia inicjatyw lokalnych oraz paktów przyczyniających się do aktywizacji społeczności lokalnych i podejmowania działań na rzecz zatrudnienia, integracji społecznej oraz podnoszenia poziomu wykształcenia. W Priorytecie przewidziano formy wsparcia, przyczyniające się do poprawy kondycji kapitału ludzkiego na wsi, które odpowiadają specyfice obszarów wiejskich i zgodnie z nią będą wykazywać wysoką skuteczność tj. wsparcie na rzecz tworzenia i podejmowania aktywności przez lokalne inicjatywy i paki na rzecz rozwiązywania problemów mieszkańców wsi w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego. Wsparcie zostanie skierowane do gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 50 tys. mieszkańców. Zgodnie ze specyfiką obszarów wiejskich oraz potencjalnych ostatecznych odbiorców wsparcia działających na tych obszarach, system wdrażania Priorytetu zostanie skierowany do mniejszych podmiotów (który uniemożliwiłby im realizację projektów w ramach innych Priorytetów PO KL) i będzie obejmował realizację małych projektów (do 50 tys. PLN) skierowanych do małych społeczności lokalnych i oddziaływujących na rzecz ich aktywizacji.

Struktura i system wdrażania Priorytetu umożliwią zwiększenie liczby i znaczenia oddolnych inicjatyw mieszkańców obszarów wiejskich oddziaływujących na zatrudnienie, rozwój przedsiębiorczości, tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem, zwiększenie stopnia spójności społecznej oraz podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.

10.1 WSPARCIE INICJATYW I PAKTÓW LOKALNYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet X Partnerstwo na rzecz rozwoju obszarów wiejskich
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Institucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Institucja Pośrednicząca	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
6.	Institucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Institucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Institucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezzwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	Obszary wiejskie- 05
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS2 – PL11, PL12, PL21, PL22, PL31, PL32, PL33, PL34, PL41, PL42 PL43,, PL51, PL52, PL61, PL62, PL63
13.	Institucja Wdrażająca	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
14.	Institucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Institucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
15.	Nazwa i numer działania	10.1 Wsparcie inicjatyw i paktów lokalnych działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich
16.	Opis działania	Cel Działania: Pobudzenie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz samoorganizacji i tworzenia lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na rozwój obszarów wiejskich poprzez zatrudnienie, przedsiębiorczość, integrację społeczną i kształcenie.
		Uzasadnienie Działania: Obszary wiejskie w Polsce są miejscem zamieszkania prawie 15 milionów osób. Polska

		wieś jest miejscem spiętrzenia wielu problemów rozwojowych, które na ogół są trudniejsze do rozwiązania niż na terenie miast. Wiele problemów dotyczy obszaru kapitału ludzkiego w szczególności niskiej stopy zatrudnienia, zjawiska bezrobocia ukrytego, niskiej liczby miejsc pracy poza rolnictwem, mniejszej liczby przedsiębiorstw. Wyraźnie widoczny jest również dystans edukacyjny dzielący tereny wiejskie i miejskie, który często uniemożliwia przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, które dotyka mieszkańców obszarów wiejskich. Jedną z przyczyn strukturalnych problemów obszarów wiejskich w zakresie rozwoju kapitału społecznego jest zbyt niski stopień aktywności mieszkańców wsi w zakresie samoorganizacji i podejmowania oddolnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społeczności wiejskich.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	260 130 135 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE (%)	85%
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	10%
26.	Wskaźniki realizacji Działania	– liczba projektów wspierających inicjatywy i paktów lokalnych działające na rzecz rozwoju obszarów wiejskich

Projekty konkursowe

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	– inicjatywy ukierunkowane na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w działania
----	--	---

		<p>prozatrudnieniowe, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wspierające rozwój przedsiębiorczości oraz podnoszące poziom wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania informacyjno – promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści płynących z aktywnych postaw środowisk lokalnych – wsparcie działalności oddolnych inicjatyw lokalnych oraz paktów w zakresie przedsięwzięć ukierunkowanych na wzrost zatrudnienia, spójności społecznej, rozwój przedsiębiorczości oraz podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich poprzez aktywizację społeczności lokalnych
2.	Zakres stosowania cross-financingu	nie dotyczy
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	80
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	wszystkie podmioty
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	<p>Między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mieszkańcy terenów wiejskich w gminach wiejskich, miejsko – wiejskich i miejskich oraz mieszkańcy miast do 50 tys. mieszkańców – społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz zapobiegania marginalizacji obszarów wiejskich – podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania ich marginalizacji i zapewnienia ich odpowiedniego rozwoju
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępu – strategiczne – oceny merytorycznej <p>Dokładne wskazanie kryteriów wyboru finansowanych operacji nastąpi w Planie działań, przygotowywanym przez Instytucję Pośredniczącą dla każdego Priorytetu.</p>
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Tryb dokonywania wyboru projektów	projekty konkursowe
Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	Szczegółowe informacje na temat procedury zawarte są w rozdziale I (pkt 5.) <i>Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.</i>
Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)
Procedura odwoławcza	Instytucja wskazana przez samorząd województwa (pełna lista instytucji wraz z danymi teleadresowymi zostanie opublikowana w załączniku)

Priorytet XI

POMOC TECHNICZNA

PRIORYTET XI

POMOC TECHNICZNA

Opis Priorytetu XI

Podstawowym celem Priorytetu Pomoc Techniczna jest zapewnienie właściwego zarządzania, wdrażania oraz promocji EFS. Jednym z podstawowych warunków uczestnictwa w zarządzaniu funduszami strukturalnymi UE jest zapewnienie adekwatnego potencjału administracyjnego dla zarządzania funduszami, zgodnie z obowiązującymi regulacjami wspólnotowymi.

Priorytet Pomocy Technicznej zapewni wsparcie procesów zarządzania i wdrażania programu, jak również efektywne wykorzystanie zasobów UE i krajowych, zgodnie z prawem i polityką Wspólnoty, poprzez:

- utrzymanie wysokiej jakości i spójności działań związanych z wdrażaniem Programu,
- zagwarantowanie zgodności wdrażanych projektów z regulacjami i polityką Wspólnot,
- wprowadzenie i realizację odpowiednich procedur zarządzania i kontroli, zgodnych ze standardami Komisji Europejskiej,
- organizację systemu informacji, promocji i szkoleń,
- wdrożenie i organizację systemu narzędzi informatycznych dla sprawnego zarządzania i wdrażania działań.

Zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja oraz kontrola działań planowanych w ramach Programu wymagają posiadania odpowiedniego potencjału i zdolności od instytucji zaangażowanych w wyżej wymienione działania. Aby sprostać tym wysokim wymaganiom, na wszystkich szczeblach wdrażania musi być zapewniony personel odpowiedzialny za te zadania, posiadający odpowiednie kompetencje, przeszkolony i dysponujący odpowiednimi środkami na realizację wyznaczonych zadań.

Pomoc Techniczna służyć będzie w szczególności:

- zapewnieniu technicznego i finansowego wsparcia procesu zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontroli oraz prac Komitetu Monitorującego PO KL, służącego sprawnemu wdrażaniu PO KL oraz efektywnemu wykorzystaniu środków EFS,
- sprawnej i efektywnej realizacji obowiązków dotyczących prowadzenia przez państwa członkowskie działań informacyjnych i reklamowych dotyczących pomocy udzielanej z funduszy strukturalnych,
- zapewnieniu sprawnej ewaluacji, monitoringu oraz audytu projektów realizowanych w ramach Programu,
- współpracy ponadnarodowej, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk z innymi krajami.

11.1 POMOC TECHNICZNA

1.	Nazwa programu operacyjnego	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Nazwa i numer priorytetu	Priorytet XI Pomoc Techniczna
3.	Nazwa Funduszu	Europejski Fundusz Społeczny
4.	Instytucja Zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
5.	Instytucja Pośrednicząca	nie dotyczy
6.	Instytucja Certyfikująca	Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
7.	Instytucja pośrednicząca w certyfikacji	nie dotyczy
8.	Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności dokonywanych przez KE	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
9.	Forma pomocy (form of finance)	Pomoc bezwrotna – 01
10.	Wymiar terytorialny (territory type)	nie dotyczy - 00
11.	Obszar działalności gospodarczej (economic activity)	nie dotyczy - 00
12.	Zasięg terytorialny NUTS (location)	NUTS0 – PL
13.	Instytucja Wdrażająca	nie dotyczy
14.	Instytucja odpowiedzialna za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	nie dotyczy
15.	Nazwa i numer działania	Pomoc Techniczna
16.	Opis działania	Cel Działania: Zapewnienie właściwego zarządzania, wdrażania oraz promocji PO KL.
		Uzasadnienie Działania: Konieczność zapewnienia środków na realizację zadań związanych z zarządzaniem, wdrażaniem i promocją PO KL.
17.	Kwalifikowalność wydatków w ramach działania	Kryteria kwalifikowalności wydatków są zgodne z <i>Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007 – 2013</i> . Ponadto Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje katalog kosztów niekwalifikowanych, wspólnych dla całego Programu.
18.	Alokacja finansowa na działanie	456 808 282 Euro
19.	Łączne wydatki kwalifikowane (%)	100%
20.	Łączne publiczne wydatki kwalifikowalne (%)	100%
21.	Łączne wydatki z funduszy UE	85%

	(%)	
22.	Pomoc publiczna	nie dotyczy
23.	Minimalny wkład własny beneficjenta (%)	
24.	Udział środków równoważnych do środków publicznych (%)	nie dotyczy
25.	Wysokość udziału cross-finansingu (%)	5 %
26.	Wskaźniki realizacji Działania	nie dotyczy

Projekty systemowe – w trybie właściwym dla Pomocy Technicznej

1.	Typ realizowanych operacji (projektów)	<p>Wsparcie funkcjonowania instytucji, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – administracyjne, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - wynajem powierzchni biurowej - wsparcie kadrowe - zakupu wyposażenia biurowego i materiałów biurowych, w tym sprzętu komputerowy i elektronicznego - pokrycie wydatków związanych z eksploatacją budynków – pokrycie kosztów archiwizacji i przechowywania dokumentów – pokrycie kosztów delegacji i wyjazdów służbowych <p>Wykonywanie zadań w zakresie informacji, promocji i ewaluacji PO KL, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i realizacja Planu Komunikacji PO KL oraz Strategii Informacji i Promocji (regionalnych i dla priorytetów centralnych) – ewaluacja PO KL <p>Operacje mające na celu usprawnienie wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacja i przeprowadzenie szkoleń – doradztwo, przygotowanie analiz, ekspertyz i raportów – przeprowadzanie kontroli na miejscu – obsługa i organizacja pracy Komitetów, grup roboczych, spotkań, warsztatów i seminariów – wsparcie dla procesu wyboru projektów
2.	Zakres stosowania cross-finansingu	<ul style="list-style-type: none"> – zakup sprzętu i wyposażenia dla instytucji zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie PO KL – remont i adaptacja pomieszczeń instytucji zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie PO

		KL
3.	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych (priority theme dimension)	85, 86
4.	Typ beneficjentów	nie dotyczy
5.	Ostateczni odbiorcy (projektodawcy)	nie dotyczy
6.	Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)	Instytucje uczestniczące w realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
7.	Propozycje kryteriów wyboru finansowanych operacji	Wdrażanie operacji następuje w oparciu o Roczne Plany Działań, zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą PO KL
8.	Opis systemu wyboru projektów:	
	Instytucja odpowiedzialna za wybór projektów	nie dotyczy
	Tryb dokonywania wyboru projektów	nie dotyczy
	Procedura oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie	nie dotyczy
	Instytucja odpowiedzialna za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu i podpisanie umowy/decyzji o przyznaniu wsparcia dla projektu,	nie dotyczy
	Procedura odwoławcza	nie dotyczy

III. Tabela finansowa zobowiązań dla PO w podziale na priorytety i działania z przyporządkowaniem kategorii interwencji funduszy strukturalnych, oraz oznaczonymi działaniami podlegającymi cross-financing (Euro)

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska			Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji	
			Ogółem NSRO	w tym		Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem					
				EFRR	EFS									FS
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna													11, 65, 68, 71, 79	
2007	70 961 069	70 961 069	60 316 909	0	60 316 909	0	10 644 160	8 770 788	0	1 873 372	0	0	0	
2008	72 622 758	72 622 758	61 729 344	0	61 729 344	0	10 893 414	8 976 173	0	1 917 241	0	0	0	
2009	74 273 503	74 273 503	63 132 478	0	63 132 478	0	11 141 025	9 180 205	0	1 960 820	0	0	0	
2010	73 304 585	73 304 585	62 308 897	0	62 308 897	0	10 995 688	9 060 447	0	1 935 241	0	0	0	
2011	71 935 761	71 935 761	61 145 397	0	61 145 397	0	10 790 364	8 891 260	0	1 899 104	0	0	0	
2012	70 610 597	70 610 597	60 019 007	0	60 019 007	0	10 591 590	8 727 470	0	1 864 120	0	0	0	
2013	72 481 085	72 481 085	61 608 922	0	61 608 922	0	10 872 163	8 958 662	0	1 913 501	0	0	0	
2007-2013	506 189 358	506 189 358	430 260 954	0	430 260 954	0	75 928 404	62 565 005	0	13 363 399	0	0	0	
Działanie 1.1														11, 65, 79
2007	15 966 241	15 966 241	13 571 305	0	13 571 305	0	2 394 936	2 394 936	0	0	0	0	0	
2008	16 340 120	16 340 120	13 889 102	0	13 889 102	0	2 451 018	2 451 018	0	0	0	0	0	
2009	16 711 538	16 711 538	14 204 808	0	14 204 808	0	2 506 730	2 506 730	0	0	0	0	0	
2010	16 493 532	16 493 532	14 019 502	0	14 019 502	0	2 474 030	2 474 030	0	0	0	0	0	
2011	16 185 546	16 185 546	13 757 714	0	13 757 714	0	2 427 832	2 427 832	0	0	0	0	0	
2012	15 887 385	15 887 385	13 504 277	0	13 504 277	0	2 383 108	2 383 108	0	0	0	0	0	
2013	16 308 244	16 308 244	13 862 007	0	13 862 007	0	2 446 237	2 446 237	0	0	0	0	0	
2007-2013	113 892 606	113 892 606	96 808 715	0	96 808 715	0	17 083 891	17 083 891	0	0	0	0	0	
Działanie 1.2														11, 65, 79
2007	23 771 958	23 771 958	20 206 164	0	20 206 164	0	3 565 794	3 565 794	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
2008	24 328 625	24 328 625	20 679 331	0	20 679 331	0	3 649 294	3 649 294	0	0	0	0	0	
2009	24 881 624	24 881 624	21 149 380	0	21 149 380	0	3 732 244	3 732 244	0	0	0	0	0	
2010	24 557 035	24 557 035	20 873 480	0	20 873 480	0	3 683 555	3 683 555	0	0	0	0	0	
2011	24 098 480	24 098 480	20 483 708	0	20 483 708	0	3 614 772	3 614 772	0	0	0	0	0	
2012	23 654 549	23 654 549	20 106 367	0	20 106 367	0	3 548 182	3 548 182	0	0	0	0	0	
2013	24 281 164	24 281 164	20 638 989	0	20 638 989	0	3 642 175	3 642 175	0	0	0	0	0	
2007-2013	169 573 435	169 573 435	144 137 419	0	144 137 419	0	25 436 016	25 436 016	0	0	0	0	0	
Działanie 1.3														11, 65, 68, 71, 79
2007	31 222 870	31 222 870	26 539 440	0	26 539 440	0	4 683 430	2 810 058	0	1 873 372	0	0	0	
2008	31 954 013	31 954 013	27 160 911	0	27 160 911	0	4 793 102	2 875 861	0	1 917 241	0	0	0	
2009	32 680 341	32 680 341	27 778 290	0	27 778 290	0	4 902 051	2 941 231	0	1 960 820	0	0	0	
2010	32 254 018	32 254 018	27 415 915	0	27 415 915	0	4 838 103	2 902 862	0	1 935 241	0	0	0	
2011	31 651 735	31 651 735	26 903 975	0	26 903 975	0	4 747 760	2 848 656	0	1 899 104	0	0	0	
2012	31 068 663	31 068 663	26 408 363	0	26 408 363	0	4 660 300	2 796 180	0	1 864 120	0	0	0	
2013	31 891 677	31 891 677	27 107 926	0	27 107 926	0	4 783 751	2 870 250	0	1 913 501	0	0	0	
2007-2013	222 723 317	222 723 317	189 314 820	0	189 314 820	0	33 408 497	20 045 098	0	13 363 399	0	0	0	
Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw													8, 62, 63, 64, 75	
2007	94 247 412	94 247 412	80 110 300	0	80 110 300	0	14 137 112	14 137 112	0	0	0	0	0	
2008	96 454 393	96 454 393	81 986 234	0	81 986 234	0	14 468 159	14 468 159	0	0	0	0	0	
2009	98 646 842	98 646 842	83 849 816	0	83 849 816	0	14 797 026	14 797 026	0	0	0	0	0	
2010	97 359 967	97 359 967	82 755 972	0	82 755 972	0	14 603 995	14 603 995	0	0	0	0	0	
2011	95 541 954	95 541 954	81 210 661	0	81 210 661	0	14 331 293	14 331 293	0	0	0	0	0	
2012	93 781 928	93 781 928	79 714 639	0	79 714 639	0	14 067 289	14 067 289	0	0	0	0	0	
2013	96 266 231	96 266 231	81 826 296	0	81 826 296	0	14 439 935	14 439 935	0	0	0	0	0	
2007-2013	672 298 727	672 298 727	571 453 918	0	571 453 918	0	100 844 809	100 844 809	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
Działanie 2.1														62, 63, 64, 75
2007	70 685 559	70 685 559	60 082 725	0	60 082 725	0	10 602 834	10 602 834	0	0	0	0	0	
2008	72 340 794	72 340 794	61 489 675	0	61 489 675	0	10 851 119	10 851 119	0	0	0	0	0	
2009	73 985 132	73 985 132	62 887 362	0	62 887 362	0	11 097 770	11 097 770	0	0	0	0	0	
2010	73 019 975	73 019 975	62 066 979	0	62 066 979	0	10 952 996	10 952 996	0	0	0	0	0	
2011	71 656 466	71 656 466	60 907 996	0	60 907 996	0	10 748 470	10 748 470	0	0	0	0	0	
2012	70 336 446	70 336 446	59 785 979	0	59 785 979	0	10 550 467	10 550 467	0	0	0	0	0	
2013	72 199 673	72 199 673	61 369 722	0	61 369 722	0	10 829 951	10 829 951	0	0	0	0	0	
2007-2013	504 224 045	504 224 045	428 590 438	0	428 590 438	0	75 633 607	75 633 607	0	0	0	0	0	
Działanie 2.2														8, 62
2007	23 561 853	23 561 853	20 027 575	0	20 027 575	0	3 534 278	3 534 278	0	0	0	0	0	
2008	24 113 599	24 113 599	20 496 559	0	20 496 559	0	3 617 040	3 617 040	0	0	0	0	0	
2009	24 661 710	24 661 710	20 962 454	0	20 962 454	0	3 699 256	3 699 256	0	0	0	0	0	
2010	24 339 992	24 339 992	20 688 993	0	20 688 993	0	3 650 999	3 650 999	0	0	0	0	0	
2011	23 885 488	23 885 488	20 302 665	0	20 302 665	0	3 582 823	3 582 823	0	0	0	0	0	
2012	23 445 482	23 445 482	19 928 660	0	19 928 660	0	3 516 822	3 516 822	0	0	0	0	0	
2013	24 066 558	24 066 558	20 456 574	0	20 456 574	0	3 609 984	3 609 984	0	0	0	0	0	
2007-2013	168 074 682	168 074 682	142 863 480	0	142 863 480	0	25 211 202	25 211 202	0	0	0	0	0	
Priorytet III Wysoka jakość edukacji													72, 73, 65	
2007	204 145 112	204 145 112	173 523 345	0	173 523 345	0	30 621 767	30 621 767	0	0	0	0	0	
2008	208 925 556	208 925 556	177 586 723	0	177 586 723	0	31 338 833	31 338 833	0	0	0	0	0	
2009	213 674 523	213 674 523	181 623 345	0	181 623 345	0	32 051 178	32 051 178	0	0	0	0	0	
2010	210 887 078	210 887 078	179 254 016	0	179 254 016	0	31 633 062	31 633 062	0	0	0	0	0	
2011	206 949 163	206 949 163	175 906 789	0	175 906 789	0	31 042 374	31 042 374	0	0	0	0	0	
2012	203 136 851	203 136 851	172 666 323	0	172 666 323	0	30 470 528	30 470 528	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
				4	5	6								
2013	208 517 985	208 517 985	177 240 287	0	177 240 287	0	31 277 698	31 277 698	0	0	0	0	0	
2007-2013	1 456 236 268	1 456 236 268	1 237 800 828	0	1 237 800 828	0	218 435 440	218 435 440	0	0	0	0	0	
Działanie 3.1														72, 75
2007	20 185 640	20 185 640	17 157 794	0	17 157 794	0	3 027 846	3 027 846	0	0	0	0	0	
2008	20 658 325	20 658 325	17 559 577	0	17 559 577	0	3 098 748	3 098 748	0	0	0	0	0	
2009	21 127 897	21 127 897	17 958 712	0	17 958 712	0	3 169 185	3 169 185	0	0	0	0	0	
2010	20 852 280	20 852 280	17 724 437	0	17 724 437	0	3 127 843	3 127 843	0	0	0	0	0	
2011	20 462 901	20 462 901	17 393 467	0	17 393 467	0	3 069 434	3 069 434	0	0	0	0	0	
2012	20 085 945	20 085 945	17 073 053	0	17 073 053	0	3 012 892	3 012 892	0	0	0	0	0	
2013	20 618 025	20 618 025	17 525 321	0	17 525 321	0	3 092 704	3 092 704	0	0	0	0	0	
2007-2013	143 991 013	143 991 013	122 392 361	0	122 392 361	0	21 598 652	21 598 652	0	0	0	0	0	
Działanie 3.2														72, 75
2007	33 026 226	33 026 226	28 072 292	0	28 072 292	0	4 953 934	4 953 934	0	0	0	0	0	
2008	33 799 598	33 799 598	28 729 658	0	28 729 658	0	5 069 940	5 069 940	0	0	0	0	0	
2009	34 567 878	34 567 878	29 382 696	0	29 382 696	0	5 185 182	5 185 182	0	0	0	0	0	
2010	34 116 929	34 116 929	28 999 390	0	28 999 390	0	5 117 539	5 117 539	0	0	0	0	0	
2011	33 479 861	33 479 861	28 457 882	0	28 457 882	0	5 021 979	5 021 979	0	0	0	0	0	
2012	32 863 112	32 863 112	27 933 645	0	27 933 645	0	4 929 467	4 929 467	0	0	0	0	0	
2013	33 733 662	33 733 662	28 673 613	0	28 673 613	0	5 060 049	5 060 049	0	0	0	0	0	
2007-2013	235 587 266	235 587 266	200 249 176	0	200 249 176	0	35 338 090	35 338 090	0	0	0	0	0	
Działanie 3.3														72, 75
2007	3 126 569	3 126 569	2 657 584	0	2 657 584	0	468 985	468 985	0	0	0	0	0	
2008	3 199 784	3 199 784	2 719 816	0	2 719 816	0	479 968	479 968	0	0	0	0	0	
2009	3 272 516	3 272 516	2 781 639	0	2 781 639	0	490 877	490 877	0	0	0	0	0	
2010	3 229 825	3 229 825	2 745 351	0	2 745 351	0	484 474	484 474	0	0	0	0	0	
2011	3 169 514	3 169 514	2 694 087	0	2 694 087	0	475 427	475 427	0	0	0	0	0	
2012	3 111 128	3 111 128	2 644 458	0	2 644 458	0	466 670	466 670	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji	
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem					
				EFRR	EFS	FS									
				1=2+11	2=3+7	3=4+5+6									4
2013	3 193 541	3 193 541	2 714 510	0	2 714 510	0	479 031	479 031	0	0	0	0	0	0	
2007-2013	22 302 877	22 302 877	18 957 445	0	18 957 445	0	3 345 432	3 345 432	0	0	0	0	0	0	
Działanie 3.4															72, 75
2007	2 640 055	2 640 055	2 244 047	0	2 244 047	0	396 008	396 008	0	0	0	0	0	0	
2008	2 701 876	2 701 876	2 296 595	0	2 296 595	0	405 281	405 281	0	0	0	0	0	0	
2009	2 763 291	2 763 291	2 348 797	0	2 348 797	0	414 494	414 494	0	0	0	0	0	0	
2010	2 727 242	2 727 242	2 318 156	0	2 318 156	0	409 086	409 086	0	0	0	0	0	0	
2011	2 676 317	2 676 317	2 274 869	0	2 274 869	0	401 448	401 448	0	0	0	0	0	0	
2012	2 627 015	2 627 015	2 232 963	0	2 232 963	0	394 052	394 052	0	0	0	0	0	0	
2013	2 696 605	2 696 605	2 292 114	0	2 292 114	0	404 491	404 491	0	0	0	0	0	0	
2007-2013	18 832 401	18 832 401	16 007 541	0	16 007 541	0	2 824 860	2 824 860	0	0	0	0	0	0	
Działanie 3.5															72, 75
2007	36 826 031	36 826 031	31 302 126	0	31 302 126	0	5 523 905	5 523 905	0	0	0	0	0	0	
2008	37 688 381	37 688 381	32 035 124	0	32 035 124	0	5 653 257	5 653 257	0	0	0	0	0	0	
2009	38 545 055	38 545 055	32 763 297	0	32 763 297	0	5 781 758	5 781 758	0	0	0	0	0	0	
2010	38 042 223	38 042 223	32 335 890	0	32 335 890	0	5 706 333	5 706 333	0	0	0	0	0	0	
2011	37 331 858	37 331 858	31 732 079	0	31 732 079	0	5 599 779	5 599 779	0	0	0	0	0	0	
2012	36 644 148	36 644 148	31 147 526	0	31 147 526	0	5 496 622	5 496 622	0	0	0	0	0	0	
2013	37 614 860	37 614 860	31 972 631	0	31 972 631	0	5 642 229	5 642 229	0	0	0	0	0	0	
2007-2013	262 692 556	262 692 556	223 288 673	0	223 288 673	0	39 403 883	39 403 883	0	0	0	0	0	0	
Działanie 3.6															72, 73, 75
2007	108 340 591	108 340 591	92 089 502	0	92 089 502	0	16 251 089	16 251 089	0	0	0	0	0	0	
2008	110 877 592	110 877 592	94 245 953	0	94 245 953	0	16 631 639	16 631 639	0	0	0	0	0	0	
2009	113 397 886	113 397 886	96 388 204	0	96 388 204	0	17 009 682	17 009 682	0	0	0	0	0	0	
2010	111 918 579	111 918 579	95 130 792	0	95 130 792	0	16 787 787	16 787 787	0	0	0	0	0	0	
2011	109 828 712	109 828 712	93 354 405	0	93 354 405	0	16 474 307	16 474 307	0	0	0	0	0	0	
2012	107 805 503	107 805 503	91 634 678	0	91 634 678	0	16 170 825	16 170 825	0	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji	
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem					
				EFRR	EFS	FS									
				1=2+11	2=3+7	3=4+5+6									4
2013	110 661 292	110 661 292	94 062 098	0	94 062 098	0	16 599 194	16 599 194	0	0	0	0	0	0	
2007-2013	772 830 155	772 830 155	656 905 632	0	656 905 632	0	115 924 523	115 924 523	0	0	0	0	0	0	
Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka													9, 62, 72, 73, 74, 75		
2007	134 630 760	134 630 760	114 436 146	0	114 436 146	0	20 194 614	20 194 614	0	0	0	0	0	0	
2008	137 783 394	137 783 394	117 115 885	0	117 115 885	0	20 667 509	20 667 509	0	0	0	0	0	0	
2009	140 915 271	140 915 271	119 777 980	0	119 777 980	0	21 137 291	21 137 291	0	0	0	0	0	0	
2010	139 076 989	139 076 989	118 215 441	0	118 215 441	0	20 861 548	20 861 548	0	0	0	0	0	0	
2011	136 479 992	136 479 992	116 007 993	0	116 007 993	0	20 471 999	20 471 999	0	0	0	0	0	0	
2012	133 965 826	133 965 826	113 870 952	0	113 870 952	0	20 094 874	20 094 874	0	0	0	0	0	0	
2013	137 514 607	137 514 607	116 887 416	0	116 887 416	0	20 627 191	20 627 191	0	0	0	0	0	0	
2007-2013	960 366 839	960 366 839	816 311 813	0	816 311 813	0	144 055 026	144 055 026	0	0	0	0	0	0	
Działanie 4.1															73, 75
2007	93 018 926	93 018 926	79 066 087	0	79 066 087	0	13 952 839	13 952 839	0	0	0	0	0	0	
2008	95 197 141	95 197 141	80 917 570	0	80 917 570	0	14 279 571	14 279 571	0	0	0	0	0	0	
2009	97 361 013	97 361 013	82 756 861	0	82 756 861	0	14 604 152	14 604 152	0	0	0	0	0	0	
2010	96 090 911	96 090 911	81 677 274	0	81 677 274	0	14 413 637	14 413 637	0	0	0	0	0	0	
2011	94 296 595	94 296 595	80 152 106	0	80 152 106	0	14 144 489	14 144 489	0	0	0	0	0	0	
2012	92 559 511	92 559 511	78 675 584	0	78 675 584	0	13 883 927	13 883 927	0	0	0	0	0	0	
2013	95 011 430	95 011 430	80 759 716	0	80 759 716	0	14 251 714	14 251 714	0	0	0	0	0	0	
2007-2013	663 535 527	663 535 527	564 005 198	0	564 005 198	0	99 530 329	99 530 329	0	0	0	0	0	0	
Działanie 4.2															72, 73, 75
2007	32 985 132	32 985 132	28 037 362	0	28 037 362	0	4 947 770	4 947 770	0	0	0	0	0	0	
2008	33 757 540	33 757 540	28 693 909	0	28 693 909	0	5 063 631	5 063 631	0	0	0	0	0	0	
2009	34 524 864	34 524 864	29 346 134	0	29 346 134	0	5 178 730	5 178 730	0	0	0	0	0	0	
2010	34 074 476	34 074 476	28 963 305	0	28 963 305	0	5 111 171	5 111 171	0	0	0	0	0	0	
2011	33 438 201	33 438 201	28 422 471	0	28 422 471	0	5 015 730	5 015 730	0	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
2012	32 822 219	32 822 219	27 898 886	0	27 898 886	0	4 923 333	4 923 333	0	0	0	0	0	
2013	33 691 686	33 691 686	28 637 933	0	28 637 933	0	5 053 753	5 053 753	0	0	0	0	0	
2007-2013	235 294 118	235 294 118	200 000 000	0	200 000 000	0	35 294 118	35 294 118	0	0	0	0	0	
Działanie 4.3														9, 62, 72, 74
2007	8 626 702	8 626 702	7 332 697	0	7 332 697	0	1 294 005	1 294 005	0	0	0	0	0	
2008	8 828 713	8 828 713	7 504 406	0	7 504 406	0	1 324 307	1 324 307	0	0	0	0	0	
2009	9 029 394	9 029 394	7 674 985	0	7 674 985	0	1 354 409	1 354 409	0	0	0	0	0	
2010	8 911 602	8 911 602	7 574 862	0	7 574 862	0	1 336 740	1 336 740	0	0	0	0	0	
2011	8 745 196	8 745 196	7 433 416	0	7 433 416	0	1 311 780	1 311 780	0	0	0	0	0	
2012	8 584 096	8 584 096	7 296 482	0	7 296 482	0	1 287 614	1 287 614	0	0	0	0	0	
2013	8 811 491	8 811 491	7 489 767	0	7 489 767	0	1 321 724	1 321 724	0	0	0	0	0	
2007-2013	61 537 194	61 537 194	52 306 615	0	52 306 615	0	9 230 579	9 230 579	0	0	0	0	0	
Priorytet V Dobre rządzenie													11, 81	
2007	85 633 685	85 633 685	72 788 632	0	72 788 632	0	12 845 053	11 365 303	1 479 750	0	0	0	0	
2008	87 638 959	87 638 959	74 493 115	0	74 493 115	0	13 145 844	11 631 443	1 514 401	0	0	0	0	
2009	89 631 031	89 631 031	76 186 376	0	76 186 376	0	13 444 655	11 895 830	1 548 825	0	0	0	0	
2010	88 461 768	88 461 768	75 192 503	0	75 192 503	0	13 269 265	11 740 646	1 528 619	0	0	0	0	
2011	86 809 913	86 809 913	73 788 426	0	73 788 426	0	13 021 487	11 521 412	1 500 075	0	0	0	0	
2012	85 210 744	85 210 744	72 429 133	0	72 429 133	0	12 781 611	11 309 169	1 472 442	0	0	0	0	
2013	87 467 994	87 467 994	74 347 795	0	74 347 795	0	13 120 199	11 608 752	1 511 447	0	0	0	0	
2007-2013	610 854 094	610 854 094	519 225 980	0	519 225 980	0	91 628 114	81 072 555	10 555 559	0	0	0	0	
Działanie 5.1														11, 81
2007	24 662 502	24 662 502	20 963 126	0	20 963 126	0	3 699 376	3 699 376	0	0	0	0	0	
2008	25 240 020	25 240 020	21 454 017	0	21 454 017	0	3 786 003	3 786 003	0	0	0	0	0	
2009	25 813 736	25 813 736	21 941 676	0	21 941 676	0	3 872 060	3 872 060	0	0	0	0	0	
2010	25 476 990	25 476 990	21 655 441	0	21 655 441	0	3 821 549	3 821 549	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
2011	25 001 256	25 001 256	21 251 067	0	21 251 067	0	3 750 189	3 750 189	0	0	0	0	0	
2012	24 540 694	24 540 694	20 859 590	0	20 859 590	0	3 681 104	3 681 104	0	0	0	0	0	
2013	25 190 781	25 190 781	21 412 165	0	21 412 165	0	3 778 616	3 778 616	0	0	0	0	0	
2007-2013	175 925 979	175 925 979	149 537 082	0	149 537 082	0	26 388 897	26 388 897	0	0	0	0	0	
Działanie 5.2														11, 81
2007	32 883 335	32 883 335	27 950 835	0	27 950 835	0	4 932 500	3 452 750	1 479 750	0	0	0	0	
2008	33 653 360	33 653 360	28 605 356	0	28 605 356	0	5 048 004	3 533 603	1 514 401	0	0	0	0	
2009	34 418 316	34 418 316	29 255 568	0	29 255 568	0	5 162 748	3 613 923	1 548 825	0	0	0	0	
2010	33 969 318	33 969 318	28 873 921	0	28 873 921	0	5 095 397	3 566 778	1 528 619	0	0	0	0	
2011	33 335 007	33 335 007	28 334 756	0	28 334 756	0	5 000 251	3 500 176	1 500 075	0	0	0	0	
2012	32 720 926	32 720 926	27 812 787	0	27 812 787	0	4 908 139	3 435 697	1 472 442	0	0	0	0	
2013	33 587 710	33 587 710	28 549 553	0	28 549 553	0	5 038 157	3 526 710	1 511 447	0	0	0	0	
2007-2013	234 567 972	234 567 972	199 382 776	0	199 382 776	0	35 185 196	24 629 637	10 555 559	0	0	0	0	
Działanie 5.3														11, 81
2007	10 961 112	10 961 112	9 316 945	0	9 316 945	0	1 644 167	1 644 167	0	0	0	0	0	
2008	11 217 787	11 217 787	9 535 119	0	9 535 119	0	1 682 668	1 682 668	0	0	0	0	0	
2009	11 472 772	11 472 772	9 751 856	0	9 751 856	0	1 720 916	1 720 916	0	0	0	0	0	
2010	11 323 106	11 323 106	9 624 640	0	9 624 640	0	1 698 466	1 698 466	0	0	0	0	0	
2011	11 111 668	11 111 668	9 444 918	0	9 444 918	0	1 666 750	1 666 750	0	0	0	0	0	
2012	10 906 975	10 906 975	9 270 929	0	9 270 929	0	1 636 046	1 636 046	0	0	0	0	0	
2013	11 195 904	11 195 904	9 516 518	0	9 516 518	0	1 679 386	1 679 386	0	0	0	0	0	
2007-2013	78 189 324	78 189 324	66 460 925	0	66 460 925	0	11 728 399	11 728 399	0	0	0	0	0	
Działanie 5.4														81
2007	12 930 687	12 930 687	10 991 084	0	10 991 084	0	1 939 603	1 939 603	0	0	0	0	0	
2008	13 233 483	13 233 483	11 248 460	0	11 248 460	0	1 985 023	1 985 023	0	0	0	0	0	
2009	13 534 286	13 534 286	11 504 143	0	11 504 143	0	2 030 143	2 030 143	0	0	0	0	0	
2010	13 357 727	13 357 727	11 354 068	0	11 354 068	0	2 003 659	2 003 659	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
				1=2+11	2=3+7	3=4+5+6								
2011	13 108 296	13 108 296	11 142 052	0	11 142 052	0	1 966 244	1 966 244	0	0	0	0	0	0
2012	12 866 822	12 866 822	10 936 799	0	10 936 799	0	1 930 023	1 930 023	0	0	0	0	0	0
2013	13 207 667	13 207 667	11 226 517	0	11 226 517	0	1 981 150	1 981 150	0	0	0	0	0	0
2007-2013	92 238 968	92 238 968	78 403 123	0	78 403 123	0	13 835 845	13 835 845	0	0	0	0	0	0
Działanie 5.5														81
2007	4 196 049	4 196 049	3 566 642	0	3 566 642	0	629 407	629 407	0	0	0	0	0	0
2008	4 294 309	4 294 309	3 650 163	0	3 650 163	0	644 146	644 146	0	0	0	0	0	0
2009	4 391 921	4 391 921	3 733 133	0	3 733 133	0	658 788	658 788	0	0	0	0	0	0
2010	4 334 627	4 334 627	3 684 433	0	3 684 433	0	650 194	650 194	0	0	0	0	0	0
2011	4 253 686	4 253 686	3 615 633	0	3 615 633	0	638 053	638 053	0	0	0	0	0	0
2012	4 175 327	4 175 327	3 549 028	0	3 549 028	0	626 299	626 299	0	0	0	0	0	0
2013	4 285 932	4 285 932	3 643 042	0	3 643 042	0	642 890	642 890	0	0	0	0	0	0
2007-2013	29 931 851	29 931 851	25 442 074	0	25 442 074	0	4 489 777	4 489 777	0	0	0	0	0	0
Priorytet VI Profilaktyka, promocja zdrowia i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa														63, 66, 67, 72
2007	14 819 593	14 819 593	12 596 654	0	12 596 654	0	2 222 939	2 111 792	0	111 147	0	0	0	0
2008	15 166 621	15 166 621	12 891 628	0	12 891 628	0	2 274 993	2 161 243	0	113 750	0	0	0	0
2009	15 511 365	15 511 365	13 184 661	0	13 184 661	0	2 326 704	2 210 370	0	116 334	0	0	0	0
2010	15 309 016	15 309 016	13 012 663	0	13 012 663	0	2 296 353	2 181 535	0	114 818	0	0	0	0
2011	15 023 149	15 023 149	12 769 676	0	12 769 676	0	2 253 473	2 140 799	0	112 674	0	0	0	0
2012	14 746 400	14 746 400	12 534 440	0	12 534 440	0	2 211 960	2 101 362	0	110 598	0	0	0	0
2013	15 137 035	15 137 035	12 866 480	0	12 866 480	0	2 270 555	2 157 027	0	113 528	0	0	0	0
2007-2013	105 713 179	105 713 179	89 856 202	0	89 856 202	0	15 856 977	15 064 128	0	792 849	0	0	0	0
Działanie 6.1														66, 67
2007	3 704 899	3 704 899	3 149 164	0	3 149 164	0	555 735	555 735	0	0	0	0	0	0
2008	3 791 655	3 791 655	3 222 907	0	3 222 907	0	568 748	568 748	0	0	0	0	0	0

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross- financing	Prywatn e	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialne go	Inne ogółem				
				EFRR	EFSD	FS								
				4	5	6								
2009	3 877 842	3 877 842	3 296 166	0	3 296 166	0	581 676	581 676	0	0	0	0	0	
2010	3 827 253	3 827 253	3 253 165	0	3 253 165	0	574 088	574 088	0	0	0	0	0	
2011	3 755 788	3 755 788	3 192 419	0	3 192 419	0	563 369	563 369	0	0	0	0	0	
2012	3 686 600	3 686 600	3 133 610	0	3 133 610	0	552 990	552 990	0	0	0	0	0	
2013	3 784 258	3 784 258	3 216 620	0	3 216 620	0	567 638	567 638	0	0	0	0	0	
2007-2013	26 428 295	26 428 295	22 464 051	0	22 464 051	0	3 964 244	3 964 244	0	0	0	0	0	
Działanie 6.2														66, 67
2007	3 704 898	3 704 898	3 149 163	0	3 149 163	0	555 735	555 735	0	0	0	0	0	
2008	3 791 655	3 791 655	3 222 907	0	3 222 907	0	568 748	568 748	0	0	0	0	0	
2009	3 877 842	3 877 842	3 296 165	0	3 296 165	0	581 677	581 677	0	0	0	0	0	
2010	3 827 254	3 827 254	3 253 166	0	3 253 166	0	574 088	574 088	0	0	0	0	0	
2011	3 755 787	3 755 787	3 192 419	0	3 192 419	0	563 368	563 368	0	0	0	0	0	
2012	3 686 600	3 686 600	3 133 610	0	3 133 610	0	552 990	552 990	0	0	0	0	0	
2013	3 784 259	3 784 259	3 216 620	0	3 216 620	0	567 639	567 639	0	0	0	0	0	
2007-2013	26 428 295	26 428 295	22 464 050	0	22 464 050	0	3 964 245	3 964 245	0	0	0	0	0	
Działanie 6.3														63, 72
2007	7 409 796	7 409 796	6 298 327	0	6 298 327	0	1 111 469	1 000 322	0	111 147	0	0	0	
2008	7 583 311	7 583 311	6 445 814	0	6 445 814	0	1 137 497	1 023 747	0	113 750	0	0	0	
2009	7 755 681	7 755 681	6 592 330	0	6 592 330	0	1 163 351	1 047 017	0	116 334	0	0	0	
2010	7 654 509	7 654 509	6 506 332	0	6 506 332	0	1 148 177	1 033 359	0	114 818	0	0	0	
2011	7 511 574	7 511 574	6 384 838	0	6 384 838	0	1 126 736	1 014 062	0	112 674	0	0	0	
2012	7 373 200	7 373 200	6 267 220	0	6 267 220	0	1 105 980	995 382	0	110 598	0	0	0	
2013	7 568 518	7 568 518	6 433 240	0	6 433 240	0	1 135 278	1 021 750	0	113 528	0	0	0	
2007-2013	52 856 589	52 856 589	44 928 101	0	44 928 101	0	7 928 488	7 135 639	0	792 849	0	0	0	
Priorytet VII Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej													11, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 79	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross- financing	Prywatn e	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialne go	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
				4	5	6								
2007	518 649 844	518 649 844	440 852 367	0	440 852 367	0	77 797 477	7 726 400	12 074 060	57 997 017	0	0	0	
2008	530 795 013	530 795 013	451 175 761	0	451 175 761	0	79 619 252	7 907 328	12 356 797	59 355 127	0	0	0	
2009	542 860 212	542 860 212	461 431 180	0	461 431 180	0	81 429 032	8 087 065	12 637 673	60 704 294	0	0	0	
2010	535 778 445	535 778 445	455 411 678	0	455 411 678	0	80 366 767	7 981 567	12 472 811	59 912 389	0	0	0	
2011	525 773 802	525 773 802	446 907 732	0	446 907 732	0	78 866 070	7 832 526	12 239 905	58 793 639	0	0	0	
2012	516 088 262	516 088 262	438 675 023	0	438 675 023	0	77 413 239	7 688 240	12 014 427	57 710 572	0	0	0	
2013	529 759 541	529 759 541	450 295 610	0	450 295 610	0	79 463 931	7 891 902	12 332 692	59 239 337	0	0	0	
2007-2013	3 699 705 119	3 699 705 119	3 144 749 351	0	3 144 749 351	0	554 955 768	55 115 028	86 128 365	413 712 375	0	0	0	
Działanie 7.1														11, 65, 66, 68, 69, 79
2007	286 162 953	286 162 953	217 413 867	0	217 413 867	0	68 749 086	7 726 400	4 292 444	56 730 242	0	0	0	
2008	292 864 001	292 864 001	222 505 025	0	222 505 025	0	70 358 976	7 907 328	4 392 960	58 058 688	0	0	0	
2009	299 520 926	299 520 926	227 562 660	0	227 562 660	0	71 958 266	8 087 065	4 492 814	59 378 387	0	0	0	
2010	295 613 589	295 613 589	224 594 040	0	224 594 040	0	71 019 549	7 981 567	4 434 204	58 603 778	0	0	0	
2011	290 093 569	290 093 569	220 400 174	0	220 400 174	0	69 693 395	7 832 526	4 351 404	57 509 465	0	0	0	
2012	284 749 610	284 749 610	216 340 072	0	216 340 072	0	68 409 538	7 688 240	4 271 244	56 450 054	0	0	0	
2013	292 292 683	292 292 683	222 070 963	0	222 070 963	0	70 221 720	7 891 902	4 384 390	57 945 428	0	0	0	
2007-2013	2 041 297 331	2 041 297 331	1 550 886 801	0	1 550 886 801	0	490 410 530	55 115 028	30 619 460	404 676 042	0	0	0	
Działanie 7.2														68
2007	51 519 075	51 519 075	51 519 075	0	51 519 075	0	0	0	0	0	0	0	0	
2008	52 725 491	52 725 491	52 725 491	0	52 725 491	0	0	0	0	0	0	0	0	
2009	53 923 964	53 923 964	53 923 964	0	53 923 964	0	0	0	0	0	0	0	0	
2010	53 220 511	53 220 511	53 220 511	0	53 220 511	0	0	0	0	0	0	0	0	
2011	52 226 719	52 226 719	52 226 719	0	52 226 719	0	0	0	0	0	0	0	0	
2012	51 264 625	51 264 625	51 264 625	0	51 264 625	0	0	0	0	0	0	0	0	
2013	52 622 635	52 622 635	52 622 635	0	52 622 635	0	0	0	0	0	0	0	0	
2007-2013	367 503 020	367 503 020	367 503 020	0	367 503 020	0	0	0	0	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
Działanie 7.3														11, 65, 66, 69, 70, 71, 79
2007	180 967 816	180 967 816	171 919 425	0	171 919 425	0	9 048 391	0	7 781 616	1 266 775	0	0	0	
2008	185 205 521	185 205 521	175 945 245	0	175 945 245	0	9 260 276	0	7 963 837	1 296 439	0	0	0	
2009	189 415 322	189 415 322	179 944 556	0	179 944 556	0	9 470 766	0	8 144 859	1 325 907	0	0	0	
2010	186 944 345	186 944 345	177 597 127	0	177 597 127	0	9 347 218	0	8 038 607	1 308 611	0	0	0	
2011	183 453 514	183 453 514	174 280 839	0	174 280 839	0	9 172 675	0	7 888 501	1 284 174	0	0	0	
2012	180 074 027	180 074 027	171 070 326	0	171 070 326	0	9 003 701	0	7 743 183	1 260 518	0	0	0	
2013	184 844 223	184 844 223	175 602 012	0	175 602 012	0	9 242 211	0	7 948 302	1 293 909	0	0	0	
2007-2013	1 290 904 768	1 290 904 768	1 226 359 530	0	1 226 359 530	0	64 545 238	0	55 508 905	9 036 333	0	0	0	
Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki													62, 64, 74	
2007	222 683 883	222 683 883	189 281 301	0	189 281 301	0	33 402 582	0	33 402 582	0	0	0	0	
2008	227 898 448	227 898 448	193 713 681	0	193 713 681	0	34 184 767	0	34 184 767	0	0	0	0	
2009	233 078 678	233 078 678	198 116 876	0	198 116 876	0	34 961 802	0	34 961 802	0	0	0	0	
2010	230 038 100	230 038 100	195 532 385	0	195 532 385	0	34 505 715	0	34 505 715	0	0	0	0	
2011	225 742 577	225 742 577	191 881 190	0	191 881 190	0	33 861 387	0	33 861 387	0	0	0	0	
2012	221 584 060	221 584 060	188 346 451	0	188 346 451	0	33 237 609	0	33 237 609	0	0	0	0	
2013	227 453 866	227 453 866	193 335 786	0	193 335 786	0	34 118 080	0	34 118 080	0	0	0	0	
2007-2013	1 588 479 612	1 588 479 612	1 350 207 670	0	1 350 207 670	0	238 271 942	0	238 271 942	0	0	0	0	
Działanie 8.1														62, 64
2007	178 147 107	178 147 107	151 425 041	0	151 425 041	0	26 722 066	0	26 722 066	0	0	0	0	
2008	182 318 759	182 318 759	154 970 945	0	154 970 945	0	27 347 814	0	27 347 814	0	0	0	0	
2009	186 462 943	186 462 943	158 493 501	0	158 493 501	0	27 969 442	0	27 969 442	0	0	0	0	
2010	184 030 480	184 030 480	156 425 908	0	156 425 908	0	27 604 572	0	27 604 572	0	0	0	0	
2011	180 594 061	180 594 061	153 504 952	0	153 504 952	0	27 089 109	0	27 089 109	0	0	0	0	
2012	177 267 248	177 267 248	150 677 161	0	150 677 161	0	26 590 087	0	26 590 087	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
2013	181 963 092	181 963 092	154 668 628	0	154 668 628	0	27 294 464	0	27 294 464	0	0	0	0	
2007-2013	1 270 783 690	1 270 783 690	1 080 166 136	0	1 080 166 136	0	190 617 554	0	190 617 554	0	0	0	0	
Działanie 8.2														74
2007	44 536 776	44 536 776	37 856 260	0	37 856 260	0	6 680 516	0	6 680 516	0	0	0	0	
2008	45 579 689	45 579 689	38 742 736	0	38 742 736	0	6 836 953	0	6 836 953	0	0	0	0	
2009	46 615 735	46 615 735	39 623 375	0	39 623 375	0	6 992 360	0	6 992 360	0	0	0	0	
2010	46 007 620	46 007 620	39 106 477	0	39 106 477	0	6 901 143	0	6 901 143	0	0	0	0	
2011	45 148 516	45 148 516	38 376 238	0	38 376 238	0	6 772 278	0	6 772 278	0	0	0	0	
2012	44 316 812	44 316 812	37 669 290	0	37 669 290	0	6 647 522	0	6 647 522	0	0	0	0	
2013	45 490 774	45 490 774	38 667 158	0	38 667 158	0	6 823 616	0	6 823 616	0	0	0	0	
2007-2013	317 695 922	317 695 922	270 041 534	0	270 041 534	0	47 654 388	0	47 654 388	0	0	0	0	
Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach													72, 73, 75, 82	
2007	154 685 689	154 685 689	131 482 836	0	131 482 836	0	23 202 853	12 792 085	10 410 768	0	0	0	0	
2008	158 307 948	158 307 948	134 561 755	0	134 561 755	0	23 746 193	13 091 637	10 654 556	0	0	0	0	
2009	161 906 355	161 906 355	137 620 402	0	137 620 402	0	24 285 953	13 389 215	10 896 738	0	0	0	0	
2010	159 794 240	159 794 240	135 825 104	0	135 825 104	0	23 969 136	13 214 549	10 754 587	0	0	0	0	
2011	156 810 387	156 810 387	133 288 829	0	133 288 829	0	23 521 558	12 967 792	10 553 766	0	0	0	0	
2012	153 921 706	153 921 706	130 833 450	0	130 833 450	0	23 088 256	12 728 906	10 359 350	0	0	0	0	
2013	157 999 121	157 999 121	134 299 253	0	134 299 253	0	23 699 868	13 066 097	10 633 771	0	0	0	0	
2007-2013	1 103 425 446	1 103 425 446	937 911 629	0	937 911 629	0	165 513 817	91 250 281	74 263 536	0	0	0	0	
Działanie 9.1														73, 75
2007	120 141 862	120 141 862	102 120 583	0	102 120 583	0	18 021 279	10 812 767	7 208 512	0	0	0	0	
2008	122 955 213	122 955 213	104 511 930	0	104 511 930	0	18 443 283	11 065 970	7 377 313	0	0	0	0	
2009	125 750 036	125 750 036	106 887 531	0	106 887 531	0	18 862 505	11 317 503	7 545 002	0	0	0	0	
2010	124 109 591	124 109 591	105 493 152	0	105 493 152	0	18 616 439	11 169 863	7 446 576	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross- financing	Prywatn e	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialne go	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
1=2+11	2=3+7	3=4+5+6	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13		
2011	121 792 081	121 792 081	103 523 269	0	103 523 269	0	18 268 812	10 961 287	7 307 525	0	0	0	0	
2012	119 548 488	119 548 488	101 616 215	0	101 616 215	0	17 932 273	10 759 364	7 172 909	0	0	0	0	
2013	122 715 351	122 715 351	104 308 048	0	104 308 048	0	18 407 303	11 044 382	7 362 921	0	0	0	0	
2007-2013	857 012 622	857 012 622	728 460 728	0	728 460 728	0	128 551 894	77 131 136	51 420 758	0	0	0	0	
Działanie 9.2													72, 75	
2007	7 728 552	7 728 552	6 569 269	0	6 569 269	0	1 159 283	0	1 159 283	0	0	0	0	
2008	7 909 529	7 909 529	6 723 100	0	6 723 100	0	1 186 429	0	1 186 429	0	0	0	0	
2009	8 089 317	8 089 317	6 875 920	0	6 875 920	0	1 213 397	0	1 213 397	0	0	0	0	
2010	7 983 789	7 983 789	6 786 221	0	6 786 221	0	1 197 568	0	1 197 568	0	0	0	0	
2011	7 834 707	7 834 707	6 659 501	0	6 659 501	0	1 175 206	0	1 175 206	0	0	0	0	
2012	7 690 381	7 690 381	6 536 823	0	6 536 823	0	1 153 558	0	1 153 558	0	0	0	0	
2013	7 894 100	7 894 100	6 709 985	0	6 709 985	0	1 184 115	0	1 184 115	0	0	0	0	
2007-2013	55 130 375	55 130 375	46 860 819	0	46 860 819	0	8 269 556	0	8 269 556	0	0	0	0	
Działanie 9.3													73, 75, 82	
2007	13 195 452	13 195 452	11 216 134	0	11 216 134	0	1 979 318	1 979 318	0	0	0	0	0	
2008	13 504 449	13 504 449	11 478 782	0	11 478 782	0	2 025 667	2 025 667	0	0	0	0	0	
2009	13 811 411	13 811 411	11 739 699	0	11 739 699	0	2 071 712	2 071 712	0	0	0	0	0	
2010	13 631 238	13 631 238	11 586 552	0	11 586 552	0	2 044 686	2 044 686	0	0	0	0	0	
2011	13 376 700	13 376 700	11 370 195	0	11 370 195	0	2 006 505	2 006 505	0	0	0	0	0	
2012	13 130 281	13 130 281	11 160 739	0	11 160 739	0	1 969 542	1 969 542	0	0	0	0	0	
2013	13 478 104	13 478 104	11 456 389	0	11 456 389	0	2 021 715	2 021 715	0	0	0	0	0	
2007-2013	94 127 635	94 127 635	80 008 490	0	80 008 490	0	14 119 145	14 119 145	0	0	0	0	0	
Działanie 9.4													72	
2007	13 619 823	13 619 823	11 576 850	0	11 576 850	0	2 042 973	0	2 042 973	0	0	0	0	
2008	13 938 757	13 938 757	11 847 943	0	11 847 943	0	2 090 814	0	2 090 814	0	0	0	0	
2009	14 255 591	14 255 591	12 117 252	0	12 117 252	0	2 138 339	0	2 138 339	0	0	0	0	
2010	14 069 622	14 069 622	11 959 179	0	11 959 179	0	2 110 443	0	2 110 443	0	0	0	0	

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross- financing	Prywatn e	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialne go	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
				1=2+11	2=3+7	3=4+5+6								
2011	13 806 899	13 806 899	11 735 864	0	11 735 864	0	2 071 035	0	2 071 035	0	0	0	0	0
2012	13 552 556	13 552 556	11 519 673	0	11 519 673	0	2 032 883	0	2 032 883	0	0	0	0	0
2013	13 911 566	13 911 566	11 824 831	0	11 824 831	0	2 086 735	0	2 086 735	0	0	0	0	0
2007-2013	97 154 814	97 154 814	82 581 592	0	82 581 592	0	14 573 222	0	14 573 222	0	0	0	0	0
Priorytet X Aktywizacja obszarów wiejskich													80	
2007	36 466 812	36 466 812	30 996 790	0	30 996 790	0	5 470 022	0	5 470 022	0	0	0	0	0
2008	37 320 752	37 320 752	31 722 639	0	31 722 639	0	5 598 113	0	5 598 113	0	0	0	0	0
2009	38 169 070	38 169 070	32 443 709	0	32 443 709	0	5 725 361	0	5 725 361	0	0	0	0	0
2010	37 671 142	37 671 142	32 020 471	0	32 020 471	0	5 650 671	0	5 650 671	0	0	0	0	0
2011	36 967 707	36 967 707	31 422 551	0	31 422 551	0	5 545 156	0	5 545 156	0	0	0	0	0
2012	36 286 706	36 286 706	30 843 700	0	30 843 700	0	5 443 006	0	5 443 006	0	0	0	0	0
2013	37 247 946	37 247 946	31 660 755	0	31 660 755	0	5 587 191	0	5 587 191	0	0	0	0	0
2007-2013	260 130 135	260 130 135	221 110 615	0	221 110 615	0	39 019 520	0	39 019 520	0	0	0	0	0
Działanie 10.1													80	
2007	36 466 812	36 466 812	30 996 790	0	30 996 790	0	5 470 022	0	5 470 022	0	0	0	0	0
2008	37 320 752	37 320 752	31 722 639	0	31 722 639	0	5 598 113	0	5 598 113	0	0	0	0	0
2009	38 169 070	38 169 070	32 443 709	0	32 443 709	0	5 725 361	0	5 725 361	0	0	0	0	0
2010	37 671 142	37 671 142	32 020 471	0	32 020 471	0	5 650 671	0	5 650 671	0	0	0	0	0
2011	36 967 707	36 967 707	31 422 551	0	31 422 551	0	5 545 156	0	5 545 156	0	0	0	0	0
2012	36 286 706	36 286 706	30 843 700	0	30 843 700	0	5 443 006	0	5 443 006	0	0	0	0	0
2013	37 247 946	37 247 946	31 660 755	0	31 660 755	0	5 587 191	0	5 587 191	0	0	0	0	0
2007-2013	260 130 135	260 130 135	221 110 615	0	221 110 615	0	39 019 520	0	39 019 520	0	0	0	0	0
Priorytet XI Pomoc Techniczna													85, 86	
2007	64 038 493	64 038 493	54 432 719	0	54 432 719	0	9 605 774	3 842 310	5 763 464	0	0	0	0	0
2008	65 538 077	65 538 077	55 707 366	0	55 707 366	0	9 830 711	3 932 285	5 898 426	0	0	0	0	0

Lata	ogółem	Środki publiczne (UE + krajowe)	Unia Europejska				Krajowy wkład publiczny				Cross-financing	Prywatne	Pożyczki EBI	Kategoria interwencji
			Ogółem NSRO	w tym			Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne ogółem				
				EFRR	EFS	FS								
				1=2+11	2=3+7	3=4+5+6								
2009	67 027 786	67 027 786	56 973 618	0	56 973 618	0	10 054 168	4 021 667	6 032 501	0	0	0	0	
2010	66 153 388	66 153 388	56 230 380	0	56 230 380	0	9 923 008	3 969 203	5 953 805	0	0	0	0	
2011	64 918 101	64 918 101	55 180 386	0	55 180 386	0	9 737 715	3 895 086	5 842 629	0	0	0	0	
2012	63 722 212	63 722 212	54 163 880	0	54 163 880	0	9 558 332	3 823 333	5 734 999	0	0	0	0	
2013	65 410 225	65 410 225	55 598 691	0	55 598 691	0	9 811 534	3 924 613	5 886 921	0	0	0	0	
2007-2013	456 808 282	456 808 282	388 287 040	0	388 287 040	0	68 521 242	27 408 497	41 112 745	0	0	0	0	
Działanie 11.1														85, 86
2007	64 038 493	64 038 493	54 432 719	0	54 432 719	0	9 605 774	3 842 310	5 763 464	0	0	0	0	
2008	65 538 077	65 538 077	55 707 366	0	55 707 366	0	9 830 711	3 932 285	5 898 426	0	0	0	0	
2009	67 027 786	67 027 786	56 973 618	0	56 973 618	0	10 054 168	4 021 667	6 032 501	0	0	0	0	
2010	66 153 388	66 153 388	56 230 380	0	56 230 380	0	9 923 008	3 969 203	5 953 805	0	0	0	0	
2011	64 918 101	64 918 101	55 180 386	0	55 180 386	0	9 737 715	3 895 086	5 842 629	0	0	0	0	
2012	63 722 212	63 722 212	54 163 880	0	54 163 880	0	9 558 332	3 823 333	5 734 999	0	0	0	0	
2013	65 410 225	65 410 225	55 598 691	0	55 598 691	0	9 811 534	3 924 613	5 886 921	0	0	0	0	
2007-2013	456 808 282	456 808 282	388 287 040	0	388 287 040	0	68 521 242	27 408 497	41 112 745	0	0	0	0	
Ogółem														
2007	1 600 962 352	1 600 962 352	1 360 817 999	0	1 360 817 999	0	240 144 353	111 562 171	68 600 646	59 981 536	0	0	0	
2008	1 638 451 919	1 638 451 919	1 392 684 131	0	1 392 684 131	0	245 767 788	114 174 610	70 207 060	61 386 118	0	0	0	
2009	1 675 694 636	1 675 694 636	1 424 340 441	0	1 424 340 441	0	251 354 195	116 769 847	71 802 900	62 781 448	0	0	0	
2010	1 653 834 718	1 653 834 718	1 405 759 510	0	1 405 759 510	0	248 075 208	115 246 552	70 866 208	61 962 448	0	0	0	
2011	1 622 952 506	1 622 952 506	1 379 509 630	0	1 379 509 630	0	243 442 876	113 094 541	69 542 918	60 805 417	0	0	0	
2012	1 593 055 292	1 593 055 292	1 354 096 998	0	1 354 096 998	0	238 958 294	111 011 171	68 261 833	59 685 290	0	0	0	
2013	1 635 255 636	1 635 255 636	1 389 967 291	0	1 389 967 291	0	245 288 345	113 951 877	70 070 102	61 266 366	0	0	0	
2007-2013	11 420 207 059	11 420 207 059	9 707 176 000	0	9 707 176 000	0	1 713 031 059	795 810 769	489 351 667	427 868 623	0	0	0	